

**“BOSANSKI RAT” DOBRICE ĆOSIĆA - (O)PRAVDANJE
AGRESIJE NA REPUBLIKU BOSNU I HERCEGOVINU
I GENOCIDA NAD BOŠNJACIMA**

Krajem XX i početkom XXI stoljeća sve su prisutniji mnogobrojni i raznovrsni historijski falsifikati iz političkih i ideoloških razloga, kojima se iznose neistine o događanjima i događajima kojima se oni tumače, bez oslonca na dokumentacionu i arhivsku građu i konstruišu političke istine primjerene aktuelnim okolnostima. Nažalost, na sceni je prisutna najbezočnija zloupotreba nauke od strane naučnika bez moralnog lika i odgovornosti, kao i od kvazinaučnika - istraživača. To je posebno svojstveno srpskim nacionalističkim intelektualcima i političarima, koji grade i formiraju osnove za ideologiju, politiku i praksu genocida.

Srpski nacionalisti, pod vođstvom Dobrice Ćosića, i dalje istrajavaju na ostvarivanju i sprovođenju srpskog velikodržavnog projekta, uvjereni da će u promijenjenim međunarodnim okolnostima ostvariti nacistički i genocidni plan - **ujedinjenje svih “srpskih” zemalja** (“**zaokruživanje svih srpskih zemalja**”) i srpskog naroda (“**ujedinjenje Srpstva**”), odnosno **formiranja jedinstvene srpske države - Velike Srbije**. U tom ostvarivanju aktivnosti koriste se političke metode i sredstva djelovanja primjerene novonastalim okolnostima (uslovima). U okviru navedenog procesa naglašeno se, pod utjecajem velikosrpske ideologije i politike, koristi i nauka/e. Nju jednim imenom možemo označiti kao službena nauka, koja ima zadatak da obezbijedi “argumente” kojima dokazuje svoje teze o potrebi izgrađivanja, konstruisanja i formiranja jedinstvene velikosrpske države.

U tom smislu naročito se koristi historijska nauka u kojoj se pojavljuje sve više tzv. historičara sa “novim” argumentima kojima dokazuju i objašnjavaju prethodno navedenu tezu. S ciljem (o)pravedanja osvajačkog, agresivnog rata protiv Republike Bosne i Hercegovine i zločinačke namjere i genocidnog plana o istrebljenju Bošnjaka, srpski nacionalisti obmanjuju domaću i međunarodnu javnost svojim lažnim epsko-mitskim tezama:

- o Bosni i Hercegovini kao “**srpskoj zemlji**” (- **dijelu “srpskog prostora**”), u kojoj “**vekovima kao većinsko stanovništvo**” žive pravoslavni Srbi, da su “**muslimansko stanovništvo Srbi islamske veroispovesti**” (“**islamski Srbi**”, “**muhamedanski Srbi**”) - u definisanju Bosne kao srpske zemlje ključnu ulogu je imao historičar Milorad Ekmečić;

- da je četnički pokret Draže Mihailovića antifašistički;

- da su za raspad Socijalističke federativne republike Jugoslavije krive tzv. secesionističke republike i vatikansko-njemačko-američka zavjera protiv Srba i islamski fundamentalizam (u raspadu Jugoslavije, po Miloradu Ekmečiću, islamski fundamentalizam je imao ključni značaj);

- da je u Republici Bosni i Hercegovini vođen građanski rat, unutrašnji sukob između tri strane, a ne zločin protiv mira, odnosno klasična oružana agresija (međunarodni oružani sukob) Srbije i Crne Gore/Savezne republike Jugoslavije na Republiku Bosnu i Hercegovinu, te umjesto genocida koriste pojam i termin “etničko čišćenje”, u kome su tri strane (podjednako) vršile zločine, pri čemu jedni negiraju postojanje srpskog velikodržavnog projekta, a drugi mu odriču atribut fašističkog i zločinačkog karaktera.

Među brojnim lažima i obmanama su i “**naknadna saznanja**” i “**istine**” Dobrice Ćosića o “**demokratskim lažima o Bosanskom ratu**”, u kome su se, po njemu, narodi u Bosni i Hercegovini “**međusobno gonili, lili krv i jedni drugima palili kuće i bogomolje**”; - “**laž o srebreničkom genocidu postala je sakralna i globalna istina**”; - Srbi su se u Bosni borili “**za svoju slobodu**” i u toj borbi “**opet branili hrišćansku Evropu od džihadskog islama**”.

Ukazujući na “opasnost” od “**džihadskog islama**” za “**hrišćansku Evropu**” i “svetu” dužnost Srba “**da se bore za istorijsku istinu o Bosanskom ratu**”, tj. za laži, obmane i falsifikate, Dobrica Ćosić u svojstvu “Oca nacije” i u punom zločinačkom sjaju - a znajući punu istinu o “Bosanskom ratu” i u nastojanju da, pored ostalog, izbjegne odgovornost za razbijanje ustavnog koncepta odbrane SFRJ, izazivanje i proizvođenje unutrašnje krize u SFRJ i razbijanje zajedničke države, planiranje, pripremanje i organizovanje izvršenja zločina, koristeći sredstva govora mržnje, kojima je razvijan i pojačan intenzitet nacionalne, etničke i vjerske netrpeljivosti među građanima i narodima SFRJ i druge zločinačke aktivnosti u okviru udruženog zločinačkog poduhvata, te da - minimizira, relativizira i negira osvajački rat protiv Bosne i genocid nad Bošnjacima, iznosi koncepciju dostizanja historijskog cilja i strategiju njegovog ostvarivanja: “**od istine o razbijanju Jugoslavije, ratovima koji su vođeni na njenom tlu, posebno od istine o Bosanskom ratu, neposredno je uslovljena budućnost srpskog naroda i njegov ljudski lik u svetu**”.

Očigledno je na djelu zločin genocida, od čijeg je amnestiranja “**neposredno uslovljena budućnost srpskog naroda i njegov ljudski lik u svetu**”, koga je osmislio i razvio akademik Dobrica Ćosić, na koga je jako mnogo utjecao historičar Ekmečić, koristeći se lažima, falsifikatima i obmanama, kako bi opravdao izvršene zločine, a posebno osvajački

rat protiv Bosne, te negirao genocid nad Bošnjacima, što je prema mišljenju najpoznatijih i najpriznatijih naučnih autoriteta o holokaustu i genocidu, ustvari zadnja faza genocida.

Dobrica Ćosić je, po vlastitom priznanju, **“pisac koji konstruiše”, “pisac konstruktor”, “lukav pisac koji je podvalio svojim kritičarima”**. Mnogi njegovi kritičari su pisali o njemu **“kao piscu koji vaskrsava istoriju iz građe”**. Međutim, po njemu, u historiji **“građa nije bitna. Bitna je imaginacija”**,¹ bitne su laži, jer se kod Srba, kako to tvrdi dr. Latinka Perović, **“mnogo računa na laž”**, a Ćosić je autor eseja o ulozi laži u (srpskoj) historiji.²

U realizaciji historijskog cilja – utvrđivanja **“istine o Bosanskom ratu”**, jer on (**“Bosanski rat”**), po Ćosiću, **“još uvek nije protumačen objektivnom istorijskom istinom”**, te da su se **“velike laži” “splele o karakteru i ciljevima Bosanskog rata”**, a polazeći od lažne ocjene kako su domaći i međunarodni politički subjekti, nacionalni i internacionalni, **“nacistoidno falsifikovali istorijsku istinu o Bosanskom ratu”** i **“toliko”** ga (**“Bosanski rat”**) **“iskrivotvorili i prekrili lažima, nepravdama i nerazumevanjem”**³, Dobrica Ćosić je, koristeći društveno, nacionalno i državno iskustvo (i značajno svoje lično) o (ulozi) laži u srpskoj historiji, 2012. godine objavio knjigu svojih (predsjedničkih) zapisa, pod naslovom **“BOSANSKI RAT”**.

Dobrica Ćosić u knjizi **“BOSANSKI RAT”**, na čijim je koricama naziv djela dijagonalno napisan crvenim slovima po bijeloj korici (podlozi), koja simbolizuju krv, kojom je, u skladu sa srpskim velikodržavnim projektom **“svi Srbi u jednoj državi”**, natopljena teritorija Bosne i Hercegovine, radi konačnog formiranja jedinstvene srpske države na Balkanu, jezički izraz (pojam i termin), **“Bosanski rat”** (sa velikim početnim slovom B) stalno koristi. Knjigu je objavilo Javno preduzeće *Službeni glasnik*, Beograd, 2012, formata B-5, obima 276 strana.

Knjiga se sastoji iz tri dijela: **“Zapisi predsednika Savezne Republike Jugoslavije”** (str. 5 -151); **“Zapisi smenjenog predsednika Savezne Republike Jugoslavije”** (str. 153-227) i **“Iz uvoda za Dnevnik Nikole Koljevića Stvaranje Republike Srpske”** (str. 229-276). Naime,

¹ Miodrag Petrović, **SUSRETI SA DOBRICOM ĆOSIĆEM : necenzurisani razgovori**, Zograf, Niš, 2000, str. 17. Ćosić je, pored ostalog, kako sam priznaje, **“Pašićev telegram poslaniku Spalajakoviću: ‘Klekn pred ruskog cara’”, izmislio (“... ‘izmislio sam’ ...”)** - Isto.

² Olivera Milosavljević, **ČINJENICE I TUMAČENJA: Dva razgovora sa Latinkom Perović**, Helsinški odbor za ljudska prava u Srbiji, Beograd, 2010, str. 157.

³ Dobrica Ćosić, **BOSANSKI RAT**, *Službeni glasnik*, Beograd, 2012, str. 231, 236 i 254-255. **“Bosanski rat”**, po Ćosiću, **“još uvek nije protumačen objektivnom istorijskom istinom”**. Taj **“rat”** su, piše Ćosić, **“Muslimani, Hrvati i politički činioci ‘međunarodne zajednice’ – Savet bezbednosti Ujedinjenih nacija, Amerika, Evropska unija i njeni mediji, posebno optužnicama i presudama Haškog suda – toliko iskrivotvorili i prekrili lažima, nepravdama i nerazumevanjem”** (Isto, str. 231, 236 i 254-255).

riječ je o Ćosićevim zapisima i predsjedničkim zabilješkama od 16. aprila 1992. do 17. decembra 1995, kao i fragmentima iz (njegovog) uvoda za Dnevnik Nikole Koljevića *Stvaranje Republike Srpske*.

Dobrica Ćosić, jedan od vodećih srpskih ideologa i jedan od posebno značajnih vođa srpskog velikodržavnog projekta konačnog rješenja srpskog nacionalnog i državnog pitanja, čije su ideje i utjecaji imali veoma veliku, čak odlučujuću ulogu u svemu što je srpska nacionalno-državna politika (u)činila na destabilizaciji i konačnom pokušaju uništenja Bosne i Hercegovine i istrebljenja Bošnjaka, u navedenoj knjizi iznio je ličnu i državnu interpretaciju događaja u Republici Bosni i Hercegovini na kraju XX stoljeća.⁴ Dobrica Ćosić, književnik (pisac) i akademik SANU, glavni ideolog *Memoranduma* SANU, jedan od glavnih ideologa osvajačkog rata na Balkanu i genocida nad Bošnjacima na kraju XX stoljeća, te jedan od ključnih srpskih političara koji je od juna 1992. do juna 1993. vršio političku funkciju – dužnost predsjednika Savezne republike Jugoslavije (Srbije i Crne Gore), vrhovnog komandanta Oružanih snaga Savezne republike Jugoslavije, predsjednik Vrhovnog saveta odbrane i predsjednik Saveta za usaglašavanje stavova o državnoj politici, politički je predstavljao državu koja je izvršila agresiju na Republiku Bosnu i Hercegovinu i genocid nad Bošnjacima. Za vrijeme vršenja političke funkcije predsjednika SRJ (SCG) i vrhovnog komandanta oružanih snaga Savezne republike Jugoslavije na teritoriji Republike Bosne i Hercegovine u svim okupiranim mjestima i gradovima u opsadi ubijeno je i ranjeno sa genocidnom namjerom i na genocidnoj osnovi, na desetine hiljada civila Bošnjaka, o čemu postoje vjerodostojni i pouzdani dokazi.

⁴ “BOSANSKI RAT” je, po ocjeni Mirka Đorđevića, Ćosićevo kazivanje o tome kako je vodio i kako je izgubio “Bosanski rat”, pri čemu je, piše Đorđević, “hroničar smetnuo s uma da i sudski dokazi nešto vrede. Istorija je dopisala epilog koji znamo, i stoga ova knjiga ima samo vrednost jednog svedočenja. Ono je na svoj način iskreno, ali istorijski, bez veće vrednosti, u kontekstu istorije koju Ćosić naziva ‘razistorijom’. Izraz u sebi krije u smislu složenice i reč *poraz* i reč *istorija* - i tu je Ćosić iskren na neki svoj način. Nevolja je u tome što su istorijski porazi ne samo lični nego i kolektivni. Knjigu ovu treba čitati i iz ugla ličnog svedočenja i iz ugla istorije koja je ovog svedoka ‘obmanula’. Ne jednom se Ćosić u ovom delu zaklinje da će ostati sa bosanskim Srbima ‘do vaše konačne pobede’. Pobede nije bilo. Govorili su mu - brojne izjave sam navodi - da će se sve oko Bosne završiti loše po sve, a posebno za ‘nacion koji nestaje polako u bespuću razistorije’. Srpska strana rata nije podstakla ni druge da vide rat s bosanske ili hrvatske strane, ali je istorijski čin jedino mogućeg ‘epiloga’ svima pred očima. Knjigu valja pažljivo čitati iako Ćosić o svojim zabludama govori tek uzgred i kao o nečem ne mnogo važnom. Od hroničara i državnika toliko - ali se od pisca očekivalo više”. (Mirko Đorđević, SVEDOK SRPSKE STRANE RATA, *Republika*, Glasilo građanskog samooslobođanja, internetsko izdanje na: <http://www.republika.co.rs/522-523/33.html>).

Djelo “BOSANSKI RAT” Dobrice Ćosića izloženo je kritičkoj analizi i naučnom proučavanju, sa ciljem razotkrivanja (njegovih) neistina, obmana, manipulacija, falsifikata i laži o “Bosanskom ratu”.

1. Uzroci raspada Jugoslavije

Za raspad Jugoslavije Dobrica Ćosić optužuje Evropsku uniju, Badinterovu komisiju, “secesionističke” republike (Sloveniju, Hrvatsku i Bosnu i Hercegovinu), Evropu, Ameriku i Njemačku, te Slovence, Muslimane i Hrvate, pri čemu vješto komponuje i uključuje “islamski” faktor (“islamske” ciljeve), u čemu (za raspad Jugoslavije), po njemu, ne postoji odgovornost Srba ili je ona najmanja.

“Rasturanje Jugoslavije” su, tvrdi Ćosić, prema “ideološkom konceptu” i “onoj ideologiji koju je proklamovalo Staljinovo rešenje nacionalnog pitanja za Jugoslaviju, i sprovela ga vladavina kominternovskog opunomoćenika u ulozi jugoslovenskog doživotnog predsednika”, “okončali Evropska zajednica, Badinterova komisija i toliki međunarodni dogovori o pritiscima, sankcijama i prestižu” (53).⁵ “Živo tkivo” srpskog naroda je, po Ćosiću, “razoreno nasilnim secesijama Slovenije, Hrvatske i Bosne i Hercegovine, podržanim od spoljnih faktora koji nisu bili voljni i strpljivi da dezintegraciju, odnosno ’balkanizaciju’ Jugoslavije prevedu u ’skandinavizaciju’ na principima samoopredeljenja naroda ...” (72).

Evropa i Amerika su, zapisuje Ćosić 12. aprila 1993, rasturili Jugoslaviju, “a sada nas zatvaraju u muslimanski kazamat, i to u ime principa ’neetničke’ i ’multietničke’

⁵ “Evropska zajednica” je, po ocjeni Slobodana Miloševića, “napravila” “rat u Bosni” i izvršila “zločin razbijanja jedne nezavisne države”. S tim u vezi, on je na sjednici *Saveta za usaglašavanje stavova o državnoj politici* (Savezna Republika Jugoslavija) 11. avgusta 1992, rekao: “Odgovornost je na Evropskoj zajednici koja je napravila rat u Bosni, a mi im trebamo da budemo krivac za to, da kamufliramo njihov zločin razbijanja jedne nezavisne države” (AIIZ, inv. br. 2-4070, STENOGRAFSKE BELEŠKE sa prve sednice SAVETA ZA USAGLAŠAVANJE STAVOVA O DRŽAVNOJ POLITICI, održane 11. avgusta 1992. godine, str. 13).

Navedenu ocjenu o odgovornosti Evropske zajednice za “rat u Bosni” Milošević je ponovio i sedam dana kasnije. Tako je na sjednici *Saveta za usaglašavanje stavova o državnoj politici* (Savezna republika Jugoslavija) 18. avgusta 1992, pored ostalog, izjavio da je “Evropska /zajednica/ izazvala rat u Bosni” (AIIZ, inv. br. 2-4071, STENOGRAFSKE BELEŠKE sa sednice SAVETA ZA USAGLAŠAVANJE STAVOVA O DRŽAVNOJ POLITICI, održane 18. avgusta 1992. godine, str. 49). S tim u vezi, on je, odbijajući krivicu za raspad Jugoslavije, izjavio: “Meni je čast da po tome budem ’krivac’. Krivci nisu oni koji su izvršili secesiju, nego su krivci oni koji su bili odani svojoj državi i nastojali da je sačuvaju” (Isto).

države” (97). S tim u vezi, on tvrdi kako je **“Srpska krivica u razbijanju Jugoslavije najmanja”** (108).

Muslimani i Hrvati su, piše Ćosić, **“bili protiv Jugoslavije”, “oni su rasturili jugoslovensku zajedničku državu i povelili rat za svoje samostalne države”** (135).

“Islamski cilj se ostvarivao u razbijanju Jugoslavije slovenačkom i hrvatskom secesijom, uz odlučujuću podršku Nemačke i Badenterovom ‘pravnom’ procedurom prikazivanja republičkih granica kao državnih”. Takvo **“Badenterovo ‘pravo’ iskoristili su Muslimani pod vodstvom Alije Izetbegovića, ali su se tome suprotstavili Srbi, pa su Muslimani i Hrvati bez učešća Srba izglasali otepljenje od Jugoslavije. Tu odluku odobrila je Evropska unija”** (162). **“Secesionističko razbijanje Jugoslavije”** je, tvrdi Ćosić, **“legitimisano Badenterovim pravom”** (271).

Slovinci i Hrvati su razbili Jugoslaviju, čije je rasturanje (Jugoslavije), po Ćosiću, “neposredno uzrokovalo međunacionalne, građanske i verske ratove na tlu dijasporičnih nacija koje su tvorile tu višenacionalnu državu” (216). **“Na hrvatsku secesiju i nov ustav samostalne Hrvatske koji je nacionalno i građanski obespravio Srbe u Hrvatskoj, odgovoreno je otporom, prvo političkim i građanskim otporom, a na hrvatsku agresiju i oružanim otporom”** (218).

“Legalnost separatističkih pokreta Slovenije i Hrvatske” podstakle su, piše Ćosić, **“i pritajene secesioniste da u organizovanim političkim partijama najave otepljenje od Jugoslavije i stvaranje samostalnih država, za šta su ustavno-pravnim strukturama po Ustavu iz 1974. bile potpuno pripremljene. U tom sve ubrzanijem procesu dezintegracije Jugoslavije”** Srbi su, piše Ćosić, falsifikujući historijske činjenice, **“na čitavom jugoslovenskom prostoru sudbonosno zaostajali u emancipaciji od titoizma i jugoslovenstva. Ubrzano i saradničko političko organizovanje Muslimana i Hrvata izvršeno je sa jasnim nacionalnim ciljem i u ideološkoj saglasnosti da su im Srbi glavni neprijatelji. Ti događaji su prenuli Srbe iz svog jugoslovenskog bunila, pa su ubrzano krenuli u političku borbu za svoja prava i opstanak”** (250).

Govoreći o **“secesiji Slovenije i Hrvatske”**, koju je, po Ćosiću, **“lako i brzo prihvatila Evropska zajednica”** **“i decembra 1991. priznala samostalan nastanak tih država u republičkim granicama”**, Ćosić dovodi u pitanje republičke granice, jer su, po njemu, **“te granice odredili komunisti Kominternine ideologije”**. S tim u vezi, on tvrdi kako su **“te nove države sa svojim granicama prisvojile četvrtinu srpskog naroda, stavljajući ‘rubne’ Srbe u potpuno neravnopravan položaj sa matičnim narodom u**

otcepljenim državama, izlažući ih gruboj nacionalnoj i građanskoj diskriminaciji i ustaškim progonima u Hrvatskoj” (251).

2. Uzroci “Bosanskog rata”

“Rat” u Bosni i Hercegovini su, po Ćosiću, započeli **Bošnjaci**. Tako su “**rat između Muslimana i Srba**” u Bosni, započinje Ćosić svoj “**Bosanski rat**” 16. aprila 1992, “**započeli muslimanski, sarajevski razbojnici, ubijajući Srbe, ’četnike’**”, čime toga dana, po Ćosiću, srpskom Goebbelsu, “**iz Bosne stižu zastrašujuće vesti**” (7). Izetbegović je, tvrdi Ćosić, “**uz političku podršku Evrope i Amerike, krenuo u džihad za ’nezavisnu i cjelovitu Bosnu i Hercegovinu ... Srbi beže iz Sarajeva. ’Zelene beretke’ napadaju kasarne JNA. Duž Drine masovni pokolji Srba. Gore srpska sela**” (Isto).

Izmišljajući činjenice kako “**Srbi beže iz Sarajeva**” i da “**duž Drine masovni pokolji Srba**”, te da “**gore srpska sela**”, Ćosić nalazi opravdanje za srpski genocid nad Bošnjacima, konstatujući kako će na navedene “**masovne pokolje**” nad Srbima - “**Srbi će im /tj. Bošnjacima - prim. S. Č./ uzvratiti**”, te će to, po Ćosiću, biti “**jedan od najžasnijih građanskih ratova, jer će se voditi i iz osвете**”. U tom “**građanskom ratu**”, nastavlja Ćosić, “**Muslimani - ustaše i Hrvati - ustaše kreću u osvetu nad Srbima**”, pri čemu će “**Srbi, potomci ustaških žrtava, krenuće u osvetu iz prošlog rata**”, čime je “**proključala crna bosanska krv**” (Isto). Tako je srpski Goebbels na početku svog kazivanja o “Bosanskom ratu”, manipulišući činjenicama svjesno i namjerno prikrio uzroke “Bosanskog rata” i pogrešno prikazao prirodu zločina, nudeći svijetu i svojim pokoljenjima srpsku “istinu” o “Bosanskom ratu”.

Mjesec dana kasnije (16. maja 1992.) Ćosić nastavlja sa svojim lažima kako su “**Muslimani Srbima objavili rat do potpunog osvajanja Bosne i Hercegovine i istrebljenja Srba iz prve muslimanske republike u Evropi**” (9). S tim u vezi, on, na osnovu informacija koje je dobijao iz Sarajeva - od Nikole Koljevića, piše kako su 15. maja u Tuzli “**Muslimani ’civilni’ ubili i ranili nekoliko stotina vojnika JNA koji su se povlačili iz Tuzle ..., bio je to pravi masakr na ulicama Tuzle**” (9).⁶

⁶ Ćosić je svoju tezu, zasnovanu na monstruoznim lažima, kako su Bošnjaci, po njemu Muslimani, “**Srbima objavili rat**”, radi “**potpunog osvajanja Bosne i Hercegovine**” i “**istrebljenja Srba**”, prije četiri godine iznio i u svojim (piščevim) zapisima 1999-2000, gdje, pored ostalog, navodi: “**Muslimani su se spremali za rat. Muslimanska stranka demokratske akcije je u januaru 1992. godine imala, po sopstvenom priznanju, 98.000 naoružanih pripadnika. A oni su prvi počeli da ubijaju Srbe u Sarajevu, Tuzli, po čitavoj Bosni. I vojnike JNA koji su napuštali Bosnu**” (D. Ćosić, **PIŠČEVI ZAPISI 1999.-2000, VREME ZMIJA, Mali svetski rat protiv Srbije** (u daljem tekstu: **VREME ZMIJA**), *Službeni glasnik*, Beograd, 2008, str. 226).

Alija Izetbegović je, zapisuje Ćosić 20. juna 1992, **“objavio Srbima rat do konačne pobjede Muslimana. I istrebljenja Srba”** (11). U tom **“muslimanskom ratu za islamsku hegemoniju s verskim motivima i aspiracijama”** (12) Savezna republika Jugoslavija nema **“mi nemamo”** namjeru da ratuje **“ratujemo”** **“s Bosnom i Hercegovinom”**, niti da osvaja **“da osvajamo”** Bosnu i Hercegovinu, **“ali moramo da pomazemo Srbe, svoje sunarodnike, koji se bore za životna prava”** (11).

Republika Hrvatska je, po Ćosiću, izvršila agresiju na Republiku Bosnu i Hercegovinu i aneksirala **“njene teritorije”** (12). **Hrvati su**, tvrdi Ćosić, **“s velikim snagama ušli u Bosnu i Hercegovinu. Oni su s Muslimanima protiv Srba”** (12). S tim u vezi, Ćosić **“odgovorno tvrdi”** (14. jula 1992.), bolje rečeno - **“odgovorno”** laže, da u Bosni i Hercegovini **“nema više nijednog vojnika i oficira Vojske Jugoslavije”**. Od 19. maja 1992. Vojska Jugoslavije, nastavlja srpski Goebbels, **“ne pruža nikakvu pomoć u naoružanju i vojnoj opremi Vojsci Republike Srpske u Bosni i Hercegovini, izuzimajući pružanje humanitarne pomoći, i to u ograničenim količinama, niti ima ikakvog udela u komandovanju Vojskom Republike Srpske u Bosni i Hercegovini”**. I **“paravojne formacije”** su, po Ćosiću, van njihove (Savezne republike Jugoslavije) kontrole, te, zbog toga, oni ne mogu odgovarati **“za njihovu delatnost”** (13).

Pripremajući se za izlaganje na Londonskoj konferenciji o Jugoslaviji, gdje je 26. augusta održao govor, sa željom da izloži **“tačne podatke ko je i kada započeo rat u Bosni i Hercegovini”**, Ćosić, na osnovu podataka koje mu je dostavio Radovan Karadžić, zapisuje 20. augusta 1992, pored ostalog, da su **“rat u Bosni započeli Hrvati protiv Jugoslavije 25. augusta 1991. godine ...”** (16).

“Islamski fundamentalizam Alije Izetbegovića”, tvrdi Ćosić, **“džihadom hoće od Bosne da stvori prvu islamsku državu u Evropi?”** (54). Izetbegović, po Ćosiću, želi da **“stvori islamsku državu, prvu takvu državu u Evropi”** (157). *Islamska deklaracija* Alije Izetbegovića je, piše Ćosić, **“postala ideološka platforma bošnjačkog pokreta za stvaranje prve islamske države u Evropi na fundamentalnim postulatima islamske religije”** (244 i 274). Haris Silajdžić, Ejup Ganić i **“ostala njihova bošnjačka braća”** su, piše Ćosić, **“poveli rat za islamsku Bosnu”**. **“Ustaški genocidni nacionalizam Hrvata”** **“ratuje u Bosni”** (53-54 i 270). Republika Hrvatska **“vojskom i oružjem pomaže bosanske Hrvate koji se bore za veliku Hrvatsku i ratuju protiv Srba”** (65).

U svom odgovoru Vijeću Evropske unije, 5. aprila 1993, Ćosić je gospodina Petersona podsjetio **“na istorijske činjenice o razbijanju Jugoslavije i ratu u Bosni, ponavljajući po stoti put da to nije srpska agresija, nego međunacionalni, verski i**

građanski rat, a da je agresor Hrvatska koja je ušla u Bosnu i rat sa 40.000-50.000 vojnika” (88) “da protiv Srba ratuje za veliku Hrvatsku” (74).

Za početak “užasnog rata”, “međunacionalnog, građanskog i verskog rata”, “svako protiv svakog”, po Ćosićevom “saznanju i uverenju, najveći krivci su Muslimani i Hrvati. Oni su bili protiv Jugoslavije. Oni su odbili konfederalnu državu Bosnu i Hercegovinu, koju bi činile tri nacionalne zajednice, za šta su se zalagali Srbi predvođeni Radovanom Karadžićem” (135).

Muslimani i Hrvati su, izmišlja Ćosić, “prvi počeli da se naoružavaju i pucaju po Bosni”. Hrvati su, po njemu, “pokretači osvajačkog rata na bosanskoj teritoriji. Hrvatski Zbor narodne garde - ‘zenge’, počeli su da ubijaju Srbe i pale srpske kuće, najprije u Hrvatskoj, potom u Bosni i Hercegovini ...” (135).

“Ustaše i pristalice Alije Izetbegovića započele su”, piše Dobrica Ćosić, “rat napadima na kasarne JNA, ubijanjem vojnika koji su se povlačili iz Mostara, Tuzle, Zenice, pa potom ubijanjem Srba ‘komšija’, redom po selima istočne Bosne ...” (135-136).

“Islamski fundamentalista” Alija Izetbegović je “izazvao građanski rat u Bosni” (107), gdje po Ćosiću, “Muslimani vode ‘sveti rat’ za islamsku republiku Bosnu, prvu islamsku državu u Evropi”, čija je “ideološka osnova *Islamska deklaracija* koju je napisao Alija Izetbegović sedamdesetih godina prošlog veka i osnovao organizaciju svojih pristalica” (161).⁷

Muslimani i Hrvati su, nastavlja Ćosić, organizovali “nacionalne političke stranke i povelili zajedničku borbu protiv Srba” (162). Andrićeva “zemlja mržnje” “brzo je i zaista proključala međunacionalnom i verskom mržnjom podstaknutom muslimanskim i hrvatskim nacionalizmom”. S tim ciljem su se, tvrdi Ćosić “Muslimani tajno naoružali, njihova patriotska liga imala je januara 1992. godine oko sto hiljada pušaka, mitraljeza, bacača, a 6. aprila 1992. godine na Baščaršiji muslimanski fanatik ubio je svata, mladoženjinog oca, Nikolu Gardovića, pa su istog dana po Sarajevu i Bosni podignute barikade”, čime je “buknuo varvarski, građanski i verski rat. ‘Komšije’ su izvukle puške i noževe” (163 i 136).

⁷ Tezu o formiranju “islamske države u Evropi”, “prve islamske države u Evropi”, Dobrica Ćosić obnavlja i često ponavlja u (svom) “BOSANSKOM RATU”. Ta njegova floskula je prisutna i u njegovim drugim “zapisima”. Tako, primjera radi, Miodrag Petrović u necenzurisanim razgovorima s Dobricom Ćosićem, pored ostalog, navodi Ćosićevo “saznanje” o tome kako se srpski narod “najsnažnije suprotstavio islamizaciji Evrope, nemačkom, ruskom i američkom imperijalizmu. Ovom poslednjem, naročito”. (M. Petrović, nav. dj., str. 21).

Ćosić govori o **“istinskoj borbi naroda na život i smrt; borba sva tri naroda i sve tri vere, jer je to bosansko tlo vekovima razdirano etničkom i verskom mržnjom. Pobjeda ili smrt je deviza i Srba, i Muslimana i Hrvata”** (197).

U pokušaju da **“istinito tumači”** **“Bosanski rat”**, posebno **“njegovo naglo razbuktavanje i bestijalnu svirepost ispoljavanu u tom ratu”**, Ćosić ukazuje na potrebu **“savjesnog”** istraživanja historijske prošlosti Bosne i Hercegovine, pri čemu navodi da nema **“nameru da zalazi u dalju prošlost Bosne i Hercegovine”** i imenuje **“sve glavne činioce te velike ljudske i narodne nesreće koja traje nekoliko vekova”**. S tim u vezi, on je **“pokušao”** da označi **“samo neke uzroke i činioce Bosanskog rata”**, pri čemu, grubo falsifikujući historijske činjenice, polazi od srednjeg vijeka, od onih **“koji se začinju turskom vladavinom – 1461.-1878, kada islam osvaja Bosnu i osvajači nasiljima i nekim privilegijama islamizuju dobar deo srednjevekovnih Srba - pravoslavaca”**, preko austrougarske okupacije i pokatoličavanja Srba, genocidnog pokolja Srba u Prvom i Drugom svjetskom ratu, gdje, po njemu, **“nestaje oko milion i dvesta hiljada Srba”**, komunističke vlasti i **“titoističke Republike Bosne i Hercegovine”**, u **“čijoj su se utrobi razgorevale rezidualne energije međunacionalne i međureligijske netrpeljivosti i mržnje sa nagonima osvete, čekajući uslove za svoju najavu i delovanje”** (234-239).

“Bosanski rat” Dobrice Ćosića **“1992.-1995. u novim međunarodnim okolnostima i nekim bitnim motivacijama nastavak je”**, tvrdi on, **“u Titovoj Bosni i Hercegovini”** **“politike”** ćutanja, skrivanja i krivotvorenja istine o Bosni i Hercegovini u Drugom svjetskom ratu” (236). **“Takvom politikom komunističke vlasti”**, halucinira Otac srpske nacije, **“nije se služilo spokojnoj budućnosti naroda BiH. Neuviđanje i nepriznavanje istine o istorijskoj prošlosti naroda BiH, osobito o zbivanjima u Drugom svetskom ratu, možda sadrži i prvi psihološki, moralni i politički činilac velikih laži koje su se splele o karakteru i ciljevima Bosanskog rata”**. U **“sagledavanju istorijske istine Bosanskog rata”** Ćosić ukazuje na knjigu zapisa o *Stvaranju Republike Srpske* Nikole Koljevića, jednog od članova udruženog zločinačkog poduhvata o uništenju Republike Bosne i Hercegovine i genocidu nad Bošnjacima, koja, po njemu, **“pruža saznanja od kapitalnog značaja”**, na kojoj bi, vjerovatno, i Joseph Goebbels pozavidio: **“Od zasnivanja Republike Bosne i Hercegovine komunistička vlast učinila je sve da se ustaški zločini Muslimana i Hrvata nad srpskim narodom prikriju propagandom i ‘zaborave’, pa ih je stavljala u simetrične odnose sa četničkim osvetama nad Muslimanima i Hrvatima. A tu simetrije u istini nije bilo, niti je može biti. U temelje titoističke Republike Bosne i Hercegovine sahranjena je njena istina o Drugom svetskom ratu; šaputanje o toj istini, vlast je**

smatrala neprijateljskim delovanjem. Srbi komunisti, po Kominterninoj, boljševičkoj ideologiji, nosili su 'praroditeljski greh' za stvaranje 'versajske' Jugoslavije u kojoj su bili 'tlačitelji' drugih nacija. Sa tim ideološkim pečatom na svom identitetu, komunistički funkcioneri - Srbi ponašali su se mazohistički; za Srbe komuniste, Srbi su uvek bili najveći neprijatelji novog poretka i njegovi dežurni krivci. To je bila ideološka dogma, neka vrsta, modernim jezikom rečeno, političke 'korektnosti' u socijalističkoj Jugoslaviji" (236-237).

U "bosanskom društvu" Srbi su, po srpskom Goebbelsu, "u celini gledano zauzimali inferioran položaj, bez obzira na svoje masovno i herojsko učešće u antifašističkoj i oslobodilačkoj borbi" (237), što je ordinarna laž. Historijska istina je da su Srbi bili konstitutivni narod u Republici Hrvatskoj i Republici Bosni i Hercegovini i "apsolutno su vladali Bosnom, dominirali su u vlasti na Kosovu, te je uvek bilo pod kontrolom, a odavde se svaki zahtev za autonomijom tumačio kao separatizam, kao iredentizam".⁸

Krajnje je manijakalna i zločinačka ocjena Dobrice Ćosića o tome da je "u kolektivnoj i individualnoj psihi sve tri nacije, tinjala vatra istorijske osvete i čekala svoj vetar". Iako su, po njemu, "dokumentovano i hronički gledano Bosanski rat, prvi pokrenuli Muslimani i Hrvati", taj rat je, tvrdi Ćosić, "i spontani izraz rezidualne energije samog bosanskohercegovačkog tla, njegove dalje i bliže prošlosti. Inicijatori rata - Hrvati i Muslimani" su, po njemu, "iskoristili imanentnu versku i nacionalnu netrpeljivost i isključivost, odnosno biološku, egzistencijalnu nesigurnost zasnovanu na kolektivnom pamćenju prošlosti. U kolektivno svesnom i kolektivno nesvesnom, da se pomognem i Jungom, tinjale su strasti za osvetom potomaka žrtvama i odbrambenih nagona potomaka ubica. Sindrom osvete imao je kolektivni karakter, zasnovan na kolektivnom pačeničkom pamćenju. Svi su se Bosanci i Hercegovci osećali ugroženim od 'onog drugog' i kad mrko ne gleda i kad ne pretilo da će klati. Svako je bio nečija žrtva; skoro sve porodice imale su ubicu ili žrtvu; ili i jedno i drugo. Pokrenut strahom od onog drugog, Bosanskim ratom komandovao je biološki strah; otud i tolika svirepost u tom ratu"(237).

Neposredni pokretači "Bosanskog rata" su, po Ćosiću, Muslimani i Hrvati, "motivisani ostvarenjem svojih nacionalnih ideologija, što je odredilo i karakter ovog rata kao međunacionalni, verski i građanski rat" (275).

⁸ O. Milosavljević, nav. dj., str. 54.

Ćosić koristi “dnevničke zapise” Nikole Koljevića, koji, skicirajući **“idejno rađanje i hroniku bosanske krize”**, iznosi (Koljević) lažnu tvrdnju da tu krizu **“otvaraju muslimanski intelektualci: pisac Alija Isaković tezom da iz državne sintagme ‘Bosna i Hercegovina’ treba da se izbriše Hercegovina’ i profesor ‘marksist’ Muhamed Filipović svojim izuzetno zapaženim tekstom o ‘bosanskom duhu’, po kome je ‘više štete Bosni nanela književnost Ive Andrića, no sve osvajačke horde koje su je gazile”** (239). Za Nikolu Koljevića, navodi Ćosić, **“islamsko bošnjaštvo je i ideološki pokretač i osnovni činilac Bosanskog rata, a kultura je iskorišćena za njegovu matricu”** (240). S tim u vezi, Koljević izmišlja brojne laži i falsifikate, kao što su, pored ostalog, i sljedeće: **“Planski ga je /‘islamsko bošnjaštvo’ – prim. S. Č./ nagovestilo 1963. godine, po Koljevićevom mišljenju, pokretanje biblioteke ‘Kulturna baština’, koja je stvarala duhovne pretpostavke za rađanje nove muslimanske nacije sa hegemonističkim pretenzijama i revanšističku vladavinu Bosnom i Hercegovinom. Sa dubokim sindromom ugroženosti od same idejne najave obnavljanja bosanske prošlosti, Srbi započinju sa migracijom iz Bosne i Hercegovine. Prvo odlaze intelektualci, umetnici, koji nisu mogli da trpe ideološki teror i sarajevsku teskobu, a za njima vlastima sumnjivi Srbi građanskih profesija i seljaci. Od 1961. do 1981. iselilo se iz Bosne u Srbiju oko 250.000 Srba, a u Hrvatsku oko 80.000 Hrvata. Ekonomski razlozi jesu faktor te migracije, ali nisu osnovni; osnovni činilac je osećanje građanske i nacionalne neravnopravnosti srpskog naroda, koju nije mogao da umanjiti ‘nacionalni ključ’ u kadrovskoj politici, ni ideološka retorika o ‘bratstvu i jedinstvu’. Drugi činilac srpske migracije je nastajanje političke ideologije muslimanstva koje je podstaklo kolektivno sećanje na stravična zbivanja iz prošlosti i Drugog svetskog rata, strah ljudi koji su preživeli ustaške pokolje”** (240).

Iznoseći brojne laži i falsifikate o historiji Bosne i Hercegovine u drugoj polovini XX stoljeća, posebno položaju srpskog naroda, te **“muslimansko-hrvatskoj koaliciji Pozderac-Mikulić”**, koja je navodno predstavljala **“idejni koren i političku osnovu za sporazum i savezništvo u Bosanskom ratu Alije Izetbegovića i Franje Tuđmana”**, “Bosanski rat” će, po Ćosiću, **“biti rat sa trostrukim motivima”** sa **“njegovom totalnom internacionalizacijom izrazito antisrpskom, učiniće rat Srba odbrambeno-oslobodilačkim, a stvaranje Republike Srpske uslovom njihovog opstanka”** (244). Polazeći od te i sličnih lažnih teza, a pozivajući se na “ratne zapise” Nikole Koljevića, srpski Goebbels je došao do zaključka da “Bosanski rat”, **“taj po svemu tragičan rat za sva tri bosanska naroda nije bio agresija velikosrpskog nacionalizma, po kome je, po formulacijama optužnica Haškog suda proizašlo ‘zločinačko udruživanje za stvaranje**

Velike Srbije”. Taj rat su, po njemu, marta 1992. **“skoro istovremeno, usklađeno, prvi započeli Hrvati i Muslimani**”, za šta, po Ćosiću **“postoje egzaktne istorijske činjenice”** (245).

“Egzaktne istorijske činjenice” na koje se Ćosić poziva su laži i falsifikati nekih srpskih kvaziistraživača (Alekse Buhe, Milivoja Ivaniševića i dr.), koji negiraju srpske nacističke zločine nad Bošnjacima i, pored ostalog, imaju za cilj da pokažu i **“dokažu”** kako su **“sve srpske političke i vojne odluke izazvane od Muslimana i Hrvata, bile reakcija na njihove akcije, što nesumnjivo dokazuje da su Srbi vodili odbrambeni i oslobodilački rat”** (249 i 254).

U odgovoru na pitanje **“Ko je izazvao Bosanski rat?”**, konstatujući kako su **“pakao drugi”**, Ćosić priznaje, što je nevjerovatno, kako **smo “pakao i mi”**, vjerovatno misleći na Srbe. Nakon tog **“otkrića”**, on konstatuje: **“Svi smo mi i žrtve i zločinci. Takva nas je stvorila Istorija; mi smo jadan, zsvagda pometen i nesrećan narod”** (133), čime je ponovo izjednačio žrtve i zločince, falsifikujući historijske činjenice i izbjegavajući odgovornost za zločin genocida i druge oblike zločina protiv čovječnosti i međunarodnog prava.

Hrvatski političari i generali (Franjo Tuđman, Bobetko, Šušak, Gotovina ...) su, tvrdi Ćosić, **“poveli rat za Hrvatsku do Drine”**. **“Muslimanski generali”** su, nastavlja Ćosić, **“prvi započeli rat, najprije ubijajući vojsku Titove Jugoslavije u povlačenju u Sarajevu, Tuzli, i drugim mestima, a potom za ubistva hiljada Srba civila u Sarajevu i mnoge ratne zločine po Bosni i Hercegovini ...”** (270).

3. O karakteru **“Bosanskog rata”**

O karakteru oružanog sukoba u Bosni i Hercegovini Dobrica Ćosić govori više puta, s ciljem da pruži **“srpsku istinu”** o **“Bosanskom ratu”** (8), **“istinu o srpskom pitanju”** (70), o **“bosanskoj stvarnosti”** (69), da **“otkrije istinu o tragičnoj stvarnosti na tlu bivše Jugoslavije”** (70), da **“sagleda celovitiju istinu o Bosanskom ratu”** (231), **“istorijsku istinu o Bosanskom ratu”** (236 i 255), njegovu **“možda” “poslednju bitku za istinu o Bosanskom ratu”** (69), njegovu **“odbranu istine, mira i pravde”** (89) i ukaže na **“velike laži koje su se splele o karakteru i ciljevima Bosanskog rata”** (236), na **“epohalne laži o Bosanskom ratu”** (249), **“brutalno falsifikovanje istorije”** (254), na **“laži o srpskoj agresiji na Sloveniju, Hrvatsku, Bosnu i Hercegovinu”** (255), na **“neobjektivne procene**

karaktera rata u Bosni i Hercegovini” (21), te “ospori naopaka uverenja o srpskoj agresiji” (69) i “razjasni bosansku tragediju” (85).

Rat u Bosni i Hercegovini je, po Dobrici Ćosiću, “verski i međunacionalni rat” (7); “najužasniji građanski rat” (7); “međuetnički, verski i građanski rat u Bosni” (10); “međunacionalni, verski građanski rat u Bosni i Hercegovini” (13 i 18); “građanski rat u Bosni i Hercegovini” (18); “građanski rat u Bosni i Hercegovini” (21); “građanski rat u Bosni” (28); “građanski, međuetnički i verski rat” (32); “građanski rat genocidnog karaktera sva ti naroda” (34); “verski, civilni i građanski rat” (68); “međunacionalni, verski i građanski rat” (70); “međunacionalni, građanski i verski rat” (73); “građanski rat u Bosni i Hercegovini” (73); “međunacionalni i verski rat” (79); “građanski rat u Bosni i Hercegovini” (82); “to nije srpska agresija, nego međunacionalni, verski i građanski rat” (88); “stravični građanski rat u Bosni i Hercegovini” (90); “građanski i verski rat” (97); “međunacionalni, građanski i verski rat” (135); “užasni građanski rat” (137); “varvarski, građanski i verski rat” (163); “verski rat” (164); “građanski i verski rat u Bosni” (170); “međunacionalni, građanski i verski rat” (216); “međunacionalni rat” (218); “verski rat” (220); “građanski rat” (235); “građanski i međunacionalni rat” (251); “međunacionalni i građanski rat” (252); “međunacionalni, verski i građanski” (262); “građanski rat” (265); itd., itd.⁹

“Bosanski rat”, njegov “početak, njegovi uzroci, karakter i ciljevi” su, po Ćosiću, praćeni “krivotvorenjem činjenica”, pri čemu je, kako to on kaže, bio prisutan “gebelsovski model ’organizovanog laganja’ na jugoslovenskom tlu” (257). Taj model su, po srpskom Goebbelsu (Dobrici Ćosiću), prvi primijenili Slovenci “u ratu protiv Jugoslovenske narodne armije, pa Hrvati u ’domoljubnom ratu’ protiv JNA i srpskog naroda, a sledili su ih Muslimani, da bi istovremeno izum dijaboličnih nacista postao univerzalan za čitavu ’međunarodnu zajednicu’ i osnova srbofobije ...” (257).

Ćosić, također, otvoreno laže, koristeći glagol morati u imperativu (“mora da se zna”) kako se u Drugom svjetskom ratu “u BiH, istovremeno sa antifašističkim oslobodilačkim ratom, vodio i užasan građanski rat, u kome su partizani surovim

⁹ U (planiranom osvajačkom) ratu Srbije i “zaokruženju srpske države” planirano je, po procjeni SANU, “samo 80.000” žrtava. To je dr. Latinki Perović lično izjavio akademik Antonije Isaković (potpredsjednik SANU). S tim u vezi, Perović navodi: “I negde, to je možda 1990. godina, on me je pozivao i počeo je da mi opisuje političku situaciju u Jugoslaviji. Govorio je da Hrvati neće Jugoslaviju, da Slovenci neće Jugoslaviju, da je to trenutak da Srbija jednom reši svoje pitanje. Ja sam ga slušala i rekla sam: ‘Čekaj, vi hoćete rat?’ On je klimnuo glavom, i tako, napravio je lice, onako, malo šeretski, i rekao: ‘Ali znaš, to neće biti rat u Srbiji, i poginuće samo 80.000 ljudi!’ Ja sam pitala: ‘Ali, čijih glava? Kojih 80.000 ljudi?’ U toku tog razgovora neko je ušao, pozdravila sam se i otišla” (O. Milosavljević, nav. dj., str. 202-203).

revolucionarnim terorom stvarali 'socijalističku Bosnu i Hercegovinu', a četnici im kamom uzvraćali ..." (134). Crnogorski četnici su, po njemu, "u okolini Foče iz osвете pobili i poklali tri - četiri hiljade Muslimana i popalili im sela" (134).

"Bosanski rat" (1992-1995), po Ćosiću "treba i nekim bližim, stvarnim činjenicama tumačiti i rastumačiti" (134). U iznošenju tih "stvarnih činjenica" Ćosić, po uzoru na Goebbelsa, laže, falsifikuje, obmanjuje i vrši reviziju historije (134-135). Tako je, po njemu, "Titov socijalizam sa 'bratstvom i jedinstvom' samo privremeno utulio bosansku mržnju, ne uspevši, na nesreću sva tri naroda, da stvori trajno podnošljivo, normalnu ljudsku zajednicu" (134).

U Ćosićevom "međunacionalnom, verskom i građanskom ratu" postojale su tri "zaraćene strane" (13, 92 i 155), "tri ratujuće strane" (31, 32, 173, 231, 255, 262 i 263), podjednako krive i odgovorne za njihova "zločinačka djelovanja" (32): "međusobna ubijanja, etnička čišćenja, logore za civilna lica" (19); za "surove ratne zločine" (255); "svi su ratovali protiv svih i svi su bežali od svih" (262 i 263); "svako protiv svakog" (135).

"Bosanski rat" je, po Ćosiću, i "genocidni rat", u kome, po njemu, zločinački djeluju tri zaraćene strane (32), "sva tri naroda" (34), koja "stradaju" ("stradanje sva tri naroda" – 75). S tim u vezi, on je iznio tvrdnju da taj genocidni rat ("..., s neprijateljem, s kojim se vodi genocidni rat") vode Srbi protiv svojih neprijatelja (str. 87), čime je priznao i potvrdio prirodu zločina u Republici Bosni i Hercegovini, odnosno genocid u Bosni i Hercegovini.

Agresorski srpski rat države Savezne republike Jugoslavije (Srbije i Crne Gore) protiv Republike Bosne i Hercegovine Ćosić kvalifikuje i kao "oslobodilački rat", "oslobodilačku borbu" (47, 142, 166, 197-199, 218, 220, 235), "oslobodilački pokret srpskog naroda" (111), "odbrambeni i oslobodilački rat" (172, 249), "odbrambeno-oslobodilački rat" (244). Očito je Ćosić primijenio "gebelsovski model 'organizovanog laganja'" i kada govori o karakteru oružanog sukoba u Republici Bosni i Hercegovini na kraju XX stoljeća, za čije je planiranje, pripremanje i izvođenje, kao i ciljeve i rezultate, on jedna od nesumnjivo najodgovornijih ličnosti.¹⁰

¹⁰ "Gebelsovski model 'organizovanog laganja'" Ćosić je potvrdio i u svojim zapisima 1999.-2000.: - "srpski odbrambeni rat"; - "Mi smo vodili odbrambeni rat i branili svoj narod u Hrvatskoj i Bosni"; - "vodio se odbrambeni rat, branio se srpski narod od ustaško-muslimanskog genocida"; - "Mi nismo vodili osvajačke ratove, mi smo pokušali da zaštitimo Srbe u Hrvatskoj i Bosni od pretećeg i dejstvujućeg genocidnog ustaštva i islamskog fundamentalizma" (D. Ćosić, VREME ZMIJA, str. 226, 232-233 i 235).

Ćosić uporno negira da je oružani sukob u Republici Bosni i Hercegovini međunarodni oružani sukob, odnosno klasična agresija, osvajački rat za teritorije, zauzimanje Republike Bosne i Hercegovine od strane Savezne republike Jugoslavije (Srbije i Crne Gore). On tvrdi da je Republika Hrvatska izvršila agresiju na Republiku Bosnu i Hercegovinu. Međutim, on ne govori, pa čak i ne spominje *Sporazum Milošević-Tuđman* (26. mart 1991) o podjeli i uništenju države Bosne i Hercegovine i njegovu operacionalizaciju na terenu od strane njihovih kolaboracionista i petokolonaša (Karadžić-Boban), niti priznaje da je i Savezna republika Jugoslavija (Srbija i Crna Gora) planirala, pripremila i izvršila agresiju na Republiku Bosnu i Hercegovinu. S tim u vezi, on tvrdi **“da to nije srpska agresija nego međunacionalni, verski i građanski rat, a da je agresor Hrvatska, koja je ušla u Bosnu i rat sa 40.000 - 50.000 vojnika, itd.”**, a srpski narod **“brani goli život i pravo na opstanak”** (88), **“slobodu i demokratsku državu”** (179), dajući **“ogromne žrtve”** (179). Negirajući **“srpsku agresiju”**, Ćosić navodi kako on nije **“predsednik i predstavnik naroda agresora i zločinaca”**, već je on, po njemu, **“predsednik i predstavnik naroda žrtve, naroda koji je obespravljen i izigran od nemačke Evrope”** (107).

4. Ćosićev zločinački odnos prema Bosni

Bosna i Hercegovina, po Ćosiću, **“nema ni istorijsko, ni etničko utemeljenje”**, što navodno **“dokazuje građanski rat genocidnog karaktera sva tri naroda”** (33-34). Stoga Ćosić, kao i Franjo Tuđman,¹¹ ne vjeruje **“u opstanak države Bosne i Hercegovine”** (33). Bosna i Hercegovina je, po Ćosiću, **“veštačka državna tvorevina, kojoj su komunisti i Tito dali istorijsku egzistenciju”** (34).¹² I Jugoslavija je, po Ćosiću, bila **“zaista ‘veštačka tvorevina’. Rođena u krvi, Jugoslavija u krvi i umire”**, zapisuje Ćosić 26. aprila 1992, na Vaskrs (8).

¹¹ Franjo Tuđman je, još šezdesetih godina XX stoljeća, zastupao tezu da je Bosna i Hercegovina komunistička izmišljotina, te da je **“najbolje tu iluziju zatrijeti još u zametku, dok još nije uhvatila korjene”**. Tvrdio je kako su **“republičke granice nepravedne, kako je Bosna umjetna Titova tvorevina i kako je trebala pripasti Hrvatskoj”** (S. Čekić, nav. dj., knjiga 2, str. 939).

¹² Neposredno prije nego što je postao predsjednik Savezne republike Jugoslavije Dobrica Ćosić je otvoreno izjavljivao da **“mir u BiH ne može biti sačuvan priznavanjem tih komunističkih postojećih republičkih granica”** ili **“unutrašnjih administrativnih granica”** (N. Cigar, GENOCID IN BOSNIA – THE POLICY OF ETHNIC CLEANSING – GENOCID U BOSNI – POLITIKA ETNIČKOG ČIŠĆENJA, Bosanski kulturni centar - Institut za istraživanje zločina protiv čovječnosti i međunarodnog prava Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 1998, str. 53).

Bosna i Hercegovina je, tvrdi Ćosić, **“privremena tvorevina, koju je Nemačka stvorila”**, a koja je (Nemačka), pored ostalog, **“razbila Jugoslaviju”** (44). Bosna i Hercegovina je, po Ćosiću, **“nasilna državna tvorevina”** (78).

Ćosić tvrdi kako je Bosna i Hercegovina **“mučenička zemlja, natopljena i nevinom i zločinačkom krvlju; njom hukte i ćarlijaju vetrovi mržnje; iza njenih noći čuče zasede i sevaju handžari; u njenim danima marširaju vojske ubica i danonoćno cvokoće goloruka raja ...”** (133), a u kojoj žive **“tri zakrvljena naroda”** (71). S tim u vezi, on se poziva na Andrića, koji je Bosnu i Hercegovinu **“nazvao ’zemljom mržnje’**”, u kojoj **“velika ljudska i narodna nesreća traje nekoliko vekova”** (98, 234, 239, 242, 254, 262 i 263). **“Ako je Bosna stvarno ’zemlja mržnje’, kako je tumačio njen najveći pisac”** (Ivo Andrić), a koju je Ćosić **“smatrao svojom otadžbinom”**, on je postavio trajnije otvoreno pitanje: **“ima li granica ta bosanska mržnja?”** (10).

Bosna i Hercegovina, piše Ćosić, **“veštačka, ultimatumima uspostavljena država je inostrana konstrukcija, koja ne uvažava stvarnost, autohtone interese tla i nema nikakvu budućnost”** (126). **“Multietnička država Bosna i Hercegovina”** je, po Ćosiću, **“neodrživa”** (130). Tu političku floskulu Ćosić ponavlja više puta (214).¹³

Ćosić navodi kako je, prilikom razgovora u Ženevi 8-15. novembra 1992, **“vođenim pod neizbežnim rukovodstvom Sajrusa Vensa, u ime Saveta bezbednosti UN, i lorda Ovena, kao predstavnika Evropske zajednice”**, sa Izetbegovićem i Tuđmanom o **Bosanskom ratu, miru i uredenju Bosne i Hercegovine”**, a **“uz učešće Radovana Karadžića, Momčila Krajišnika, Nikole Koljevića i Alekse Buhe”**, gdje **“nije postignut nikakav napredak”** (33), u razgovoru sa Tuđmanom u **“četiri oka” “izrazio punu saglasnost sa Tuđmanovim stavom” “da Bosna i Hercegovina kao država nikada u istoriji nije postojala niti može da postoji”** (str. 37). Tada su se Tuđman i Ćosić dogovorili **“da na toj osnovi” utiču “na svoje sunarodnike u Bosni: Ćosić na Srbe, Tuđman na Hrvate, i učine**

¹³ U *Predlogu za istorijski kompromis na Kosovu*, od 18. maja 1999, u kome konstatuje da su **“Kosovo i Metohija prostor sukobljenih nacionalnih interesa”**, koji se **“trajno i pravedno mogu rešiti samo kompromisom”**, te da se **“istorijski kompromis i trajno rešenje vekovnih albansko-srpskih sukoba, koji potresaju čitav balkanski prostor, može ostvariti teritorijalnim razgraničenjem Srba i Albanaca i podelom Kosova”**, Ćosić iznosi tezu o tome kako je **“sasvim izvesno da posle građanskog i etničkog rata ne može opstati ni multietničko Kosovo”**. Kako bi što “kvalitetnije” argumentovao svoju tezu, Ćosić se poziva na iskustvo **“multietničke, dejtonske Bosne i Hercegovine”** (**“Ako nije mogla da opstane multietnička Titova Jugoslavija, ako nije uspeo eksperiment sa multietničkom dejtonskom Bosnom i Hercegovinom, sasvim je izvesno da posle građanskog i etničkog rata ne može opstati ni multietničko Kosovo”**), pri čemu njegove ocjene o neuspjelom “eksperimentu” s multietničkom Bosnom i Hercegovinom (D. Ćosić, **VREME ZMIJA**, str. 110) nemaju nikakvo utemeljenje. Ustvari, riječ je o velikosrpskom cilju Dobrice Ćosića i njegovih sljedbenika o uništenju države Bosne i Hercegovine.

ih saveznicima. Bosna je do sada jedino pitanje o kome su se Tuđman i Ćosić saglasili. Ako bi se Karadžić i Boban sporazumeli, Alija bi se našao u teškom položaju” (37).¹⁴

Dobrica Ćosić je u *Borbi* 12. marta 1993, u svojstvu šefa države Savezne republike Jugoslavije, državu Bosnu i Hercegovinu nazvao “istorijskom nakazom” (“Velike sile ultimativno diktiraju srpskom narodu u Bosni i Hercegovini kako da žive tri naroda u državi koja je istorijska nakaza”).¹⁵

¹⁴ Dobrica Ćosić je, tvrdi Dragoljub Todorović, bio “jedan od najvećih i najupornijih zagovornika zamena i podela teritorija i tzv. humanog preseljenja. U vrlo opširnom intervjuu datom Miloradu Vučeliću koji je objavljen u *’Politici’* 26. jula 1991. Ćosić kaže:

‘Moguća su planska preseljenja i razmena stanovništva, što je najteže, najbolnije, ali i to je bolje od života u mržnji i međusobnom ubijanju’” (Dragoljub Todorović, *BILANS SRPSKOG TERMIDORA*, Mali lični brežijar, Treći milenijum, Beograd, 2010, str. 126).

U Ženevi se, 30. septembra 1992, Dobrica Ćosić, kao predsjednik Savezne republike Jugoslavije, sastao s predsjednikom Hrvatske Franjom Tuđmanom. Razgovor između njih dvojice je, prema knjizi Slavoljuba Đukića, “*Lovljenje vetra*”, “**tekao ovako:**

‘**Đukić:** Prema tvrdjenju Franje Tuđmana, vas dvojica ste se u Ženevi dogovorili i o ’humanitarnim preseljenjima’. Da li je to tačno?

Ćosić: Jeste, razgovarali smo i o tome. Bili smo saglasni u tome da Bosna i Hercegovina ne može da postoji kao unitarna država, kako je zamišljaju Alija Izetbegović i njegovi štićenici. Razgovarajući o mogućnostima srpsko-hrvatskog kompromisa, Tuđman je ponudio razmenu stanovništva zapadne Slavonije sa stanovništvom hrvatske Posavine koja je u Republici Srpskoj. Ja sam tu ponudu prihvatio, a Vens je odobrio uz formulaciju da se nazove ‘*humanitarno preseljenje*’, i tako izbegne utisak etničkog čišćenja. Onda smo se dogovorili da preseljavanje i razmena kuća i imanja budu dobrovoljni, da države finansijski pomognu taj proces i da se odredi razuman rok. Tuđman je pošao od stanja na terenu, napominjući da u hrvatskoj Posavini ima samo trideset pet hiljada Hrvata i da nije problem da se oni presele u Zapadnu Slavoniju. To preseljenje imalo je i ekonomsku podobnost, jer su obe teritorije bogate, plodne. Možda je to preseljenje bilo najviši stupanj naše saglasnosti i spremnosti na izvesne kompromise. Naravno, ja nisam mogao da tu razmenu punopravno zastupam bez stava Radovana Karadžića i vođstva Republike Srpske. Radovan se sa predlogom saglasio bez ikakvih uslovljavanja” (Isto, str. 127. O tome, također, vidi: Ž. Papić, *BOSNA I BALKAN*, Sarajevo, 2002, str. 134; S. Čekić, nav. dj., knjiga 1, str. 327-328 i 564, te knjiga 2, str. 939).

U razgovorima i dogovorima u vezi s navedenim projektom zločinačkog karaktera o “**preseljenju i razmjeni stanovništva**”, “**humanitarnom preseljenju**”, učestvovao je, pored ostalih, i Slobodan Milošević, predsjednik Republike Srbije. S tim u vezi, on je na sjednici *Saveta za usaglašavanje stavova o državnoj politici* Savezne republike Jugoslavije, 21. januara 1993, izjavio da je “**pitanje Posavine ključno pitanje**”, “**vitalno pitanje za interes srpskog naroda u Bosni i Hercegovini**”, o čemu je Savezna republika Jugoslavija pokrenula to pitanje i razgovarala s Vensom i Ovenom. Savezna republika Jugoslavija je, u pregovorima za Ženevu, krajem 1992. i početkom 1993, tvrdi Milošević, “**zamolila da se to uvaži. Oven je rekao ’Shvatio sam poentu, mi na tome radimo**” (AIIZ, inv. br. 2-4074, STENOGRAFSKE BELEŠKE sa proširene sednice SAVETA ZA USAGLAŠAVANJE STAVOVA O DRŽAVNOJ POLITICI, ODRŽANE 21. JANUARA 1993. GODINE, str. 43). To pitanje Savezna republika Jugoslavija je otvorila “**i sa Tuđmanom u razgovoru**”, u kome su učestvovali Dobrica Ćosić, Slobodan Milošević i Momir Bulatović. Tuđman je, po Miloševiću, “**pokazao vrlo veliko razumevanje da to prihvati**” (Isto).

Radovan Karadžić je na sjednici *Saveta za usaglašavanje stavova o državnoj politici* Savezne republike Jugoslavije, održanoj 21. januara 1993, na kojoj je vođena rasprava u vezi s mirovnim pregovorima za Ženevu, pored ostalog, izjavio kako “**nas mnogo raduje**” “**sukob između Hrvata i Muslimana**”, koji je, po njemu, “**ustvari, autentičan sukob, da i naši, gde mogu, pomognu da se taj sukob produbi**” (Isto, str. 5).

“**Rat**” “**između Muslimana i Hrvata u srednjoj Bosni, koji postaje sve žešći**”, u kome je Ćosić 26. aprila 1993. vidio srpski spas (“**za naš spas**”) “**možda će**”, tvrdi Ćosić, “**najzad, ubediti Amerikance i Evropsku zajednicu da je multietnička država Bosna i Hercegovina neodrživa**” (D. Ćosić, *BOSANSKI RAT*, str. 130).

¹⁵ Mirko Đorđević, OD ROMANA DALEKO JE SUNCE DO POMRAČENJA, *Republika*, Glasilo građanskog samooslobađanja, broj 524-525, internetsko izdanje na: <http://www.republika.co.rs/524-525/09.html>.

I Tuđman je dijelio njegovo mišljenje **“da je Bosna i Hercegovina država - nakaza koju je stvorio Tito i dao joj državnu egzistenciju”**.¹⁶

5. Ćosićev genocidni odnos prema Muslimanima/Bošnjacima

Ćosić negira i Muslimane, odnosno Bošnjake i, s tim u vezi, po ugledu na Josepha Goebbelsa, nacističkog ministra za propagandu, otvoreno laže i falsifikuje historijske činjenice. Tito i Kardelj su, po Ćosiću, **“s bosanskim komunistima 1967. Muslimane proglasili nacijom, a njihovo vođstvo se ujedinilo sa hrvatskim komunistima u muslimansko-hrvatsku koaliciju, koja je politički dominirala Bosnom i Hercegovinom i nacionalno diskriminirala Srbe”** (134-135). Bosnom je, piše Ćosić, **“od sedamdesetih godina gospodarila hrvatsko-muslimanska koalicija Mikulić-Pozderac, koja je Bosnu i Hercegovinu učinila republikom s najmanje slobode ...”** (135 i 243-244), a koja je **“predstavljala idejni koren i političku osnovu za sporazum i savezništvo u Bosanskom ratu Alije Izetbegovića i Franje Tuđmana”**, čiji je cilj njihovog **“ratnog savezništva” “poraz, potčinjavanje i progon Srba iz Bosne”** (244). Brionskim ustavom iz 1974, kojim je, po Ćosiću, **“u titovini” izvršena “dezintegracija srpskog naroda”** (225), **“ozakonjena je država Bosna i Hercegovina s pravom na otcepljenje”** (135), tvrdi Ćosić. **“Muslimanska religiozno-etnička grupacija”** se, piše Ćosić, **“šezdesetih godina, odlukom Saveza komunista”, “proglasila nacijom”**. To će, po njemu, **“isključiti mogućnost da se Bosna i Hercegovina zasnuje kao republika građana”** (214).

“Zvanično proglašenje muslimanske nacije, prve nacije na planeti kojoj je religija - islam - osnovno određenje, identitet i naziv ...”, donijelo je, cinično tvrdi Ćosić, **“krunu tom bosanskom blaženstvu” (“Bilo je to vreme u kome se BiH činila uzorno titoizovanom republikom; Bosna i Hercegovina je dugo bila ideološki bastion titoizma; ona se slavila kao uzor ‘bratstva i jedinstva’ među narodima”** (238).

Polazeći od ocjene kako se **“sve do početka šezdesetih godina”** XX stoljeća **“činilo da je novi, socijalistički poredak sa snažnom industrijalizacijom i pravom prosvetnom revolucijom uglavnom prevazišao mučnu prošlost ‘zemlje mržnje”** i da se **“novi**

¹⁶ Mirko Đorđević, SVEDOK SRPSKE STRANE RATA, *Republika*, Glasilo građanskog samooslobođanja, internetsko izdanje na: <http://www.republika.co.rs/522-523/33.html>. O hrvatskoj nacionalističkoj ideologiji, te posebno Tuđmanovoj politici i praksi prema Bosni i Hercegovini i Bošnjacima detaljnije vidi: Smail Ćekić, **AGRESIJA NA REPUBLIKU BOSNU I HERCEGOVINU – planiranje, priprema, izvođenje**, Institut za istraživanje zločina protiv čovječnosti i međunarodnog prava Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2004, knjiga 2, str. 935-1115.

politički poredak u Bosni i Hercegovini do tih šezdesetih godina” “činio najstabilnijim u Titovoj Jugoslaviji”, Ćosić tvrdi da je to bio “privid jedne višeslojne društvene stvarnosti, u čijoj su se utrobi razgorevale rezidualne energije međunacionalne i međureligijske netrpeljivosti i mržnje sa nagonima osvete, čekajući uslove za svoju najavu i delovanje” (239).

“Pod Titovim i Kardeljevim patronatom, odlukama Centralnog komiteta Saveza komunista Bosne i Hercegovine 1967. godine na religijskoj osnovi” je, piše Ćosić, proglašena “prva muslimanska nacija u svetu, motivisana i postepenim, prikrivenim, pa zvaničnim odricanjem Saveza komunista od jugoslovenstva kao integrativne ideologije. Ona je bila omogućena i depresijom dezintegrisanog srpstva i samoobmanjujućom demokratizacijom srpske komunističke birokratije posle političke likvidacije Aleksandra Rankovića kao 'kočnice samoupravljanja', nosioca policizacije društva i zastupnika “jugoslovenskog centralizma i unitarizma” (241).

Tito i Kardelj su, tvrdi Ćosić, “sa bosanskim komunistima proglašenjem Muslimana za naciju, zasnovali islamsku Bosnu i stvorili od Sarajeva centralni grad svih jugoslovenskih i balkanskih Muslimana”, što je notorna laž.

Govoreći o Muslimanima, Ćosić iznosi brojne laži, među kojima navodimo sljedeće:

- “1941. hiljade i hiljade Muslimana su postale Pavelićeve ustaše, koje su počinile stravične zločine nad Srbima po istočnoj Bosni, Hercegovini, Krajini” (134);¹⁷

¹⁷ Kakvu personalnu politiku prema Bošnjacima je vodila Pavelićeva država – tzv. Nezavisna država Hrvatska “najbolje se”, navodi Muhamed Hadžijahić, “vidi iz statističkih podataka koje su iznijeli predstavnici Muslimana na sastanku u Sarajevu 28. i 29. aprila 1944. g. koji je održan sa predstavnikom vlade dr Nikolom Mandićem. Prema toj statistici, koju Mandić nije mogao osporiti, bilo je do nedavno:

	katolika	muslimana
Ministara	18	2
Državnih tajnika	6	0
Glavnih ravnatelja	11	0
Narodnih zastupnika	193	13
Vijećnika državnog vijeća	12	3
Viših činovnika državnog vijeća	10	0
Viših činov. predsjedništva vlade	6	0
Viših činovnika upr. sudišta	32	0
Računski dvor	30	0
Ministarstvo spoljnih poslova	48	0
Poslanici na strani	7	0
Konzuli i zastupnici	6	0
Viši činov. poslanstva i konzulata	33	0
Glavno ravnatelj. za rad i sigurnost	20	0
Kotarski predstojnici	112	13
Upravitelji ispostava	5	0
Glavno ravnateljstvo za javni rad	39	0

- “1943. preko dvadeset hiljada Muslimana dobrovoljno se prijavilo u Handžar diviziju¹⁸ da ratuje za Hitlerovu Nemačku i da je oko četrdeset hiljada Muslimana ratovalo u Hitlerovim armijama” (134);
- “na strani nacističke Nemačke ... ratovalo je oko sto hiljada bosanskih Muslimana u raznim formacijama, a hiljade i hiljade Muslimana bilo je u domobranskoj i ustaškoj vojsci Hrvatske, koja je izvršila stravične genocide osobito u Hercegovini, Krajini, Kozari, Lici, Baniji, Kordunu, Semberiji, istočnoj Bosni ...” (238).

6. Srpski ratni ciljevi

Dobrica Ćosić je podržavao Radovana Karadžića “u borbi za srpsku republiku u Bosni” (34 i 191),¹⁹ iako su se “ozbiljno” razlikovali “u važnim pitanjima strategije i

Glavno ravnateljstvo za zdravstvo	21	0
Udružba	20	1
Velikih župana	10	3
Podžupana	16	6
Viši činovnici žup. pred. oblasti	121	11
Viši činov. ministar. pravosuđa	27	2
Viši činov. državne riznice	159	2
Viši činov. riznice uprave i straže	168	14
Državna banka	32	1
Ministarstvo prosvjete	13	1
Ministarstvo nar. gospodarstva	208	3
Krugovalnih ravnatelja	7	0
Krugovalnih namještenika	462	0”

(M. Hadžijahić **POSEBNOST BOSNE I HERCEGOVINE I STRADANJA MUSLIMANA: Rukopis dostavljen** savezničkim snagama 1944, Kulturno društvo Muslimana “Preporod”, Centar za bosanskomuslimanske studije, Sarajevo, 1991, str. 39-40).

¹⁸ O historiji 13. SS divizije “Handžar”, posebno, kako to tvrdi Dr Vladimir Geiger, o zabludama, iskrivljavanjima i neistinama, vidi: Zija Sulejmanpašić, **13. SS DIVIZIJA “HANDŽAR”: ISTINE I LAŽI**, Kulturno društvo Bošnjaka Hrvatske Preporod, Zagreb, 2000.

¹⁹ Dobrica Ćosić, piše Dragoljub Todorović, “u svojoj kući okuplja srpske intelektualce iz Hrvatske i Bosne, a i pobunjeni kosovski Srbi su prve kontakte sa njim uspostavili i u njemu nalazili najveću podršku. Zajednički biograf Miloševića i Ćosića Slavoljub Đukić u knjizi *’Između slave i anateme’* opisuje taj rad Dobrice Ćosića sa Srbima iz Hrvatske i Bosne:

’Radovan Karadžić je najbliže saradivao sa Ćosićem u vreme formiranja Srpske demokratske stranke u Bosni. Skoro svakog dana, posle ponoći, a to je vreme normalno za telefonske pozive u Ćosićevoj kući, sa njim se savetovao u donošenju delikatnih odluka. Ćosić ga je ubedio da prihvati položaj predsednika stranke, jer je Karadžić predlagao Nenada Kecmanovića. U vreme parlamentarnih izbora u Bosni, Dobrica se angažovao u prikupljanju finansijskih sredstava za Srpsku demokratsku stranku. On je, najzad, povezao Miloševića sa dvojicom lidera, Karadžićem iz Bosne i Jovanom Raškovićem iz Krajine. Vlast je u rukama Miloševića, ali se o budućnosti srpskog naroda raspravljalo u domu vodećeg opozicionara’ /misli se na Dobricu Ćosića – primedba D. T.’” (D. Todorović, nav. dj., str. 119-120; S. Čekić, nav. dj., str. 200).

Na osnovu citiranog teksta S. Đukića Todorović zaključuje kako se **“vidi ko je konkretno i direktno podbunjivao i organizovao Srbe iz Bosne za rat protiv svojih komšija Hrvata i Bošnjaka i gde se raspravljalo o budućnosti srpskog naroda”** (D. Todorović, nav. dj., str. 120).

Ćosić se, po ocjeni Dragoljuba Todorovića, **“apsolutno i bez ikakvih rezervi stavio na stranu vlasti, koju u tom periodu vrše SPS i Slobodan Milošević. Za takav angažman Ćosić je nagrađen mestom Predsednika Savezne Republike Jugoslavije, na koje je izabran u junu 1992, pa tako i oficijelno postaje Vrhovni komandant vojske koja velikim delom svojih resursa i potencijala u Bosni vodi rat za srpstvo i Srbiju”** (Isto, str. 122).

Na skupu Srpske demokratske stranke u beogradskom *Centru Sava*, početkom novembra 1990, Ćosić je pozdravio skup riječima: **“Ovaj trenutak je istorijski: ostvaruje se oslobodilačko i demokratsko jedinstvo srpskog naroda u težnji za novom državom i novim društvenim poretom. U Beogradu su među nama, svojim, predstavnici Srpske demokratske stranke Bosne i Hercegovine koja označava početak duhovnog i političkog preporoda srpskog naroda u Bosni i Hercegovini, dojučerašnje raje Titovih vezira”** (Isto).

I navedenim govorom Ćosić, navodi Todorović, **“još jednom formuliše i precizira svoje ratne ciljeve u Bosni i Hercegovini koji su obelodanjeni u Memorandumu SANU”** (Isto).

Dobrica Ćosić je, po Todoroviću, **“Karadžića izmislio, stvorio, promovisao, podstrekavao, pomagao i podržavao u svim njegovim aktivnostima i akcijama i sa njim bio u najprisnijem, najprijateljskijem i najpoverljivijem mogućem odnosu sve vreme rata u Bosni. U najmanju ruku je čudno da Karadžić, kao krivac broj jedan za rat u Bosni, odgovara pred Tribunalom u Hagu, a da se njegov promotor i najveći autoritet, savetodavac, mentor, guru i Vrhovni komandant Ćosić slobodno šeta, drži govore na komemorativnim skupovima, piše uvodnike, protestna pisma protiv privatizacije ‘Prosvete’ i ‘Večernjih novosti’, promoviše Zbornik tekstova iz rada ‘Odbora za odbranu slobode mišljenja i izražavanja’, piše tekstove za priručje povodom jubileja Vojne akademije, drži uvodnu reč u SANU, na skupu povodom stogodišnjice rođenja Meše Selimovića.**

Samo ilustracije radi, navodimo još neke primere, pored već navedenih, o povezanosti Ćosića i Karadžića. Slavoljub Đukić u knjizi *‘Između slave i anateme’* o odnosima Ćosić – Karadžić piše:

‘Dok je srpski predsednik /Slobodan Milošević, primedba D. T./ prihvatio Karadžića kao ‘nužno zlo’, Ćosić je sačuvao prisne odnose sa predsednikom bosanskih Srba još iz vremena kada je on sebi krčio put nacionalnog vođe... Po Ćosićevom mišljenju Karadžić je najdarovitiji srpski političar’.

U istoj knjizi Đukić navodi Ćosićevu izjavu o Karadžiću, koju je zabeležio nakon što je Ćosić smenjen sa funkcije predsednika Republike jula 1993.:

‘Mislim da je on imao najimpresivniji razvoj od mladih političara. Komunikativan, lukavo uporan, koncentrisan na glavni cilj, maštovit u kombinacijama, uspevao je da istraje u svojim gledištima, a istovremeno sebe ne dovede u položaj čoveka s kojim nema šta da se razgovara’” (Isto, str. 122-123).

Dobrica Ćosić je i u razgovoru s Radovanom Karadžićem, iz druge polovine 1991, otvoreno iznio i ukazao na historijski značaj srpskog velikodržavnog projekta o **“ujedinjenju Srba”**, u čemu su, pored ostalog, očigledne pripreme za genocid i druge oblike zločina protiv čovječnosti i međunarodnog prava u Republici Bosni i Hercegovini:

“D. Ć. (Dobrica Ćosić) – Vi ste, vi, stvarno da upotrebim tu kategoriju, vaša politika je egzistencijalna. Vi dovršavate jedan istorijski proces.

R. K. (Radovan Karadžić) – **Da, da.**

D. Ć. – **Jugoslovenstvo ima 2 tadeja, ima ujedinjenje južnih Slovena i ima ujedinjenje Srba. Ujedinjenje južnih Slovena je istorijski propalo, ali ujedinjenje Srba nije, sada se istorijski dovršava ili gubi.**

R. K. – **Da, ali prirodno je što polazi od onih koji su najviše ugroženi.**

D. Ć. – **Jeste, i koji su ugroženi i na kraju krajeva to je od Karadorda naša ideologija. Ta vaša taktika, vaša strategija, ja ne znam što bi bilo da niste vi onakvi kakvi jeste”** (S. Čekić, nav. dj., knjiga 1, str. 211).

Dobrica Ćosić je osamdesetih i devedesetih godina XX stoljeća djelovao u više pravaca, od zalaganja za donošenje novog Ustava, usmjeravanja srpskih akcija na Kosovu, pripremanja kampanje o ugroženosti srpskog naroda, posebno u Bosni i Hercegovini, gdje su Srbe navodno ugrožavali Muslimani, otvaranja prostora za plasiranje *Memoranduma* SANU, do zastupanja teze o **“neminovnom raspadu Jugoslavije”**, čime je bio duboko privržen projektu razaranja i rušenja Jugoslavije (SFRJ) i formiranju srpske države, koja bi ujedinila sve Srbe (Detaljnije o tome vidi: S. Čekić, nav. dj., knjiga 1, str. 196-200, 215 i dr.).

taktike”, “za srpsku državu preko Drine”, čijim će formiranjem “Srbi ostvariti svoja nacionalna i građanska prava”. To je, po Ćosiću, “veliki istorijski događaj. Drina im više neće biti ’krvava međa’” (34).²⁰

Negirajući masovne zločine nad Bošnjacima, posebno srpske koncentracione logore u Republici Bosni i Hercegovini (“nepostojeće ’nacističke logore”, “koje su smislile i čije su slike montirale njihove /po Ćosiću – Sjedinjene Američke Države – prim. S. Č./ televizije i novinari” – 14),²¹ za koje ih (Srbe) Evropa i Amerika, piše Ćosić, “duhovno i moralno

²⁰ I patrijarh Pavle je, zapisuje Ćosić 4. decembra 1994, održavao “čestu i tesnu vezu sa Karadžićem” (191). O ulozi i odgovornosti patrijarha Pavla i Srpske pravoslavne crkve za srpske zločine u Hrvatskoj, Bosni i Hercegovini i na Kosovu Dragoljub Todorović piše kako je patrijarh Pavle “na samom početku rata u Hrvatskoj pisao lordu Karingtonu predsjedavajućem na Konferenciji o Jugoslaviji, da Srbi i Hrvati ne mogu zajedno da žive. Poznato je da je kriminalac i masovni ubica Željko Ražnatović-Arkan rekao: Moj vrhovni komandant je patrijarh Pavle, od čega se on nije ogradio. Arkan je sa svojim naoružanim ljudima ulazio u pravoslavne manastire i u Patrijaršiju. Patrijarh Pavle nikad nije osudio zločine koje su srpske oružane formacije počinile u Hrvatskoj, Bosni i na Kosovu. Takođe se nije oglašio kada su rušene džamije i drugi verski objekti Muslimana u Bosni, među kojima i istorijski spomenici upisani na listu spomenika svetske baštine, čuvene džamije Aladže (sagrađena 1549) u Foči i Ferhadija (sagrađena 1579) u Banjaluci. Neke džamije su preuređene u pravoslavne crkve, kao ona u selu Divič kod Zvornika. Pojedini episkopi i sveštenici Srpske pravoslavne crkve (SPC) blagosiljali su ratne zločince pre ili posle izvršenih zločina. Patrijarh Pavle je lično potpisivao peticije u korist Radovana Karadžića optuženog za genocid pred Haškim tribunalom. Tokom rata na prostoru bivše Jugoslavije SPC-i je zbog uloge u tom ratu pretilo izbacivanje iz Svetskog saveza crkava. Možda su zbog toga na sahranu patrijarha Pavla od 14 pravoslavnih patrijarha u svetu došla samo dvojica” (D. Todorović, nav. dj., str. 154).

²¹ Dobrica Ćosić u (svom) “BOSANSKOM RATU” negira i srpske koncentracione logore (logore smrti) i “etničko čišćenje”, odnosno genocid nad Bošnjacima u Republici Bosni i Hercegovini, što mu je bilo dobro poznato, posebno imajući u vidu činjenicu da su najteži i najmasovniji zločini izvršeni u vrijeme kada je on bio predsjednik Savezne republike Jugoslavije, predsjednik Vrhovnog saveta odbrane (Savezne republike Jugoslavije) i predsjednik Saveta za usaglašavanje stavova o državnoj politici. Na tim najvišim državnim organima vođena je rasprava i iznošeni podaci o zločinima protiv čovječnosti i međunarodnog prava. Tako je, primjera radi, na sjednici *Saveta za usaglašavanje stavova o državnoj politici*, 11. augusta 1992, bilo govora o koncentracionim logorima i “etničkom čišćenju”, “**medijskoj bombi o koncentracionim logorima**” (AIIZ, inv. br. 2-4070, STENOGRAFSKE BELEŠKE sa sednice SAVETA ZA USAGLAŠAVANJE STAVOVA O DRŽAVNOJ POLITICI, ODRŽANE 11. AVGUSTA 1992. GODINE, str. 57-58, 98-99, 136, 142, 159, 170). S tim u vezi, tada je Slobodan Milošević rekao: “**Nemojmo da budemo naivni i da verujemo da oni ne znaju šta je stvarno stanje ovde, .. da ne znaju da nemamo logore....**” (Isto, str. 65).

Svjesni činjenice da svijet zna “**stvarno stanje**” u Republici Bosni i Hercegovini i činjenicu da je politika i praksa genocida “**smišljena, rukovođena i izvođena od strane Vlade Srbije**” (Isto, str. 99), kako su to rukovodstvu Savezne republike Jugoslavije “**drsko rekli**” John Major (Britanski premijer) i Douglas Hogg (pomoćnik ministra vanjskih poslova) - (Isto), državno (političko i vojno) rukovodstvo Savezne republike Jugoslavije, na čelu s Dobricom Ćosićem, tada je smišljalo taktiku kako da obmane međunarodnu zajednicu u vezi sa saznanjem o koncentracionim logorima. Tako je Momir Bulatović (predsjednik Predsjedništva Republike Crne Gore), pored ostalog, rekao: “**Mi sada moramo da pokažemo da smo došli do nekog tajnog dokumenta, da ga grunemo u javnost, da svi o njemu pričamo i da pokažemo da je ovo samo smišljeno da nas bombarduju i unište, a neka se pravdaju da to nije tako**” (Isto, str. 144).

Vladislav Jovanović (bivši savezni ministar za inostrane poslove) je, na sjednici Saveta za usaglašavanje stavova o državnoj politici 21. januara 1993, potvrdio postojanje srpskih koncentracionih logora. S tim u vezi, on je predložio kako bi delegacija kolaboracionističke i paradržavne tvorevine Republike Srpske trebalo “**da učini jedan humanitarni gest, možda malo spektakularnije prirode, da na taj način još više proširimo polje simpatija međunarodne javnosti za našu stvar, u vezi sa razmenom zatvorenika, zatvaranjem svih logora, itd.**” (AIIZ, inv. br. 2-4074, STENOGRAFSKE BELEŠKE sa proširene sednice SAVEZA ZA USAGLAŠAVANJE STAVOVA O DRŽAVNOJ POLITICI, ODRŽANE 21. JANUARA 1993. GODINE, str. 68). Na to je Radovan Karadžić odgovorio: “**Što se tiče razmjene, vrlo rado; ali, više ne smijemo**

poništavaju: varvarizuju nas. Optužuju nas za etničko čišćenje i silovanje šezdeset hiljada Muslimanki, za mučenje i izgladnjivanje 'jadnih Muslimana' u koncentracionim logorima ... A sve te zločine vrše Hrvati i Muslimani, koji su proglašeni srpskim žrtvama", Ćosić navodi kako su Srbi opet "sa svojim nacionalnim ciljevima sami u ovome svetu", kao što su, po "Dobrici", bili "u XIX veku", kada su "započeli oslobodilačku borbu" (46).

U vrijeme razgovora i dogovora u vezi sa prihvatanjem i/ili neprihvatanjem Vens-Owenovog mirovnog plana (marta 1993) Ćosić zapisuje kako nema "pravo da izda Srbe", da nije "sklon napuštanju Srba u Bosni i Hercegovini" i naglašava da, "kao pisac *Vremena smrti* i *Vremena zla*", treba da ostane ("treba da ostanem") "veran vekovnom srpskom idealu: nacionalnom i državnom ujedinjenju srpskog naroda, ali i opstanku i slobodi srpskog naroda preko Drine i Save" (66).

Ćosić u više navrata nastoji prikriti nacistički projekt, genocidnog karaktera - formiranje Velike Srbije – "vekovni srpski ideal: nacionalno i državno ujedinjenje srpskog naroda". S tim u vezi, on tvrdi da "uporno nastojanje Srba iz Bosne da sačuvaju teritorijalnu vezu sa Srbijom ne znači političku težnju za stvaranjem 'velike Srbije', što im se pripisuje", već se, po njemu, radi "o odbrani puta kojim su u Drugom svetskom ratu Srbi iz Hrvatske i Bosne od ustaškog genocida bežali u Srbiju" (76).

Ćosić negira srpski velikodržavni projekt Velike Srbije, za koga tvrdi da je navodno riječ o fantomu Austro-Ugarske, čime su, po njemu, Evropa i Amerika opsjednuti, a "koji se danas tretira kao srpski nacionalizam" (124). "Ideološku floskulu" "velikosrpstva" je, navodi Ćosić, "od Austrougarske prihvatila Kominternu, a kojom se danas kao neposrednim argumentom protiv srpskih nacionalnih prava služe Hrvati, Muslimani i njihovi zaštitnici u Evropi i Americi ..." (124).

Ćosić otvoreno laže u iskazu kako "nikada ozbiljan političar u ovoj zemlji nije definisao nacionalni cilj stvaranje 'velike Srbije'" Iznoseći i tu laž, a "zaboravljajući" svoju vlastitu aktivnost na tom projektu (od *Memoranduma SANU*, srpskog *Mein Kampfa* – "ideološke osnove 'zločinačkog udruživanja' srpskog političkog vođstva za osnivanje 'Velike Srbije'" – 256, političke i finansijske pomoći Srpskoj demokratskoj stranci, do pružanja savjeta i podrške Radovanu Karadžiću), Ćosić vješto prikriva postojanje tog nacističkog projekta tvrdnjom kako Srbima "nikako nije cilj stvaranje 'velike Srbije'", već

jednostrano puštanje; jer nećemo moći da 'otkupimo' Srbe. Sada je Kušner izvukao jedva 28 Srba iz Sarajeva, za šta smo mi dali 33 Muslimana, čime smo i mi priznali da jedan Srbin vredi 1,2 Muslimana.

Mi na tim stvarima dobijamo simpatije koje traju dva sata; to se zaboravi. Moramo sada ponovo da hapsimo da bi mogli razmjenjivati..". (Isto, str. 68-69).

“da se srpskom narodu, koji je ostao bez svog prava na samoopredeljenje, obezbede osnovna nacionalna i ljudska prava” (147 i 162). Govoreći o “**velikoj Srbiji**”, Ćosić uporno tvrdi da je to “**jedna sintagma koja se rodila u fazi nacionalne romantike, kakvu su u svom državotvorstvu iskazivali narodi koji su bili razjedinjeni na Balkanu i u Evropi, pa su takvu sintagmu upotrebljavali i neki srpski nacionalisti. Austrougarska je 1908. godine, u danima aneksije Bosne i Hercegovine, tu ’veliku Srbiju’ proglasila svojom i evropskom opasnošću ...**”. Taj, po njemu, “**austrougarski fantom je danas osnovni argument protiv srpskog naroda u evropskoj i američkoj politici**”. S tim u vezi, on ponovo laže kako nikada nije vjerovao, “**iz mnogo razloga istorijskih, nacionalnih i drugih, u mogućnost zasnivanja ’velike Srbije**”, jer je njegovo shvatanje “**državnosti i nacionalne ideologije srpskog naroda sasvim drugačije**” (147). Tu laž Ćosić je iznio i 18. aprila 1993, u razgovoru s Adamom Mihnjikom, bivšim poljskim disidentom i Ćosićevim istomišljenikom “**u borbi protiv staljinizma**”, na večeri u Beogradu, gdje su prisustvovali i njegovi prijatelji: Ljubomir Tadić, Svetozar Stojanović (specijalni savjetnik predsjednika Savezne republike Jugoslavije, tj. Ćosića, 1992-1993) i Miodrag Perišić. Tada je Mihnjik od Ćosića tražio da **prekine “rat po svaku cenu”, da se ratom ne bori “ni za kakve nacionalne ciljeve”, da se javno odrekne “Velike Srbije” i osudi “srpske zločine**”. Umjesto toga, Ćosić je ponovo iznio najgrublje laži: “**A kako da se odreknem velike Srbije, kad ona nije moj politički cilj? Mi, Adame, ne želimo nikakvu veliku Srbiju; mi želimo samo prava koja imaju svi narodi koji su činili Jugoslaviju. Ništa više. Pred kim da kleknem, Adame? Pred proustašom i šovinomom Franjom Tuđmanom i islamskim fundamentalistom Alijom Izetbegovićem, koji je izazvao građanski rat u Bosni? Ja nisam predsednik i predstavnik naroda agresora i zločinaca; ja sam predsednik i predstavnik naroda žrtve, naroda koji je obespravljen i izigran od nemačke Evrope. Znam bolje od tebe greške i zločine koje su Srbi počinili u osveti. Osudio sam ih, i osuđujem ih. Ti zločini mene ne užasavaju manje nego tebe... Znaš li ti šta radi Tuđmanova vojska po Hrvatskoj i Bosni?**”

’Znam, ali ti treba da budeš iznad svega toga i da klekneš kao Vili Brant.’

’Tražiš da priznam poraz. Srbi u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini ne priznaju poraz. Ja nemam pravo da u njihovo ime priznam poraz. Ja nemam pravo da u njihovo ime priznam poraz, jer u tom slučaju ne bih ni mogao da obavljam ovu dužnost. Ogromna većina srpskog naroda je protiv takve kapitulacije. Doživljava je kao nepravdu i pristajanje na ropstvo. Tako je i ja doživljavam. Moram da se borim za

prava svog naroda sve dok postoje izgledi da se ta prava odbrane. A ja verujem da još uvek postoje neki izgledi. Nisu veliki, ali moram da se borim....” (107).

Savezna republika Jugoslavija je, piše Ćosić, “svoju političku sudbinu povezala s političkom sudbinom srpskog naroda u Bosni i Hercegovini i Hrvatskoj”, sprovodeći politiku “rešavanja srpskog nacionalnog pitanja kao državnog pitanja” (110-111).

Srpski narod u Bosni i Hercegovini i Hrvatskoj je, navodi Ćosić, “**posle razbijanja Jugoslavije, uporan da stvori svoju državu i ujedini se sa Srbijom, po svaku cenu ...**” (127). “**A mi odavde /tj. iz Srbije, iz Beograda - prim S. Č./ nastojimo da evolucijom, uvažavajući međunarodne prilike, izuzetno nepovoljne po Srbe, korak po korak, rešavamo srpsko životno pitanje**” (127). S tim u vezi, on piše kako je Srbija u XIX i XX stoljeću, posebno u Prvom i Drugom svjetskom ratu, postigla značajne pobjede “**u borbi za oslobođenje i ujedinjenje čitavog srpskog naroda**” (128). On je izražavao veliko “**poštovanje i divljenje srpskim vođama u Bosni zbog njihove upornosti i herojstva koje postaje antičko: Srbi ponovo ne priznaju ’božansku granicu’ svojih moći ...**” (128). On je izražavao “**divljenje i zahvalnost srpskom narodu Bosne i Hercegovine za njegovo herojstvo, za njegovu odista paćeničku i pobjedničku borbu za stvar slobode, dostojanstva i opstanka srpskog naroda**”. Savezna republika Jugoslavija je od početka njihove borbe bila s njima i ona će, po Ćosiću, ostati s njima do njihove “**konačne pobjede**” (138 i 166).

Srbi, tvrdi Ćosić, “**dva veka**” imaju “**jedan isti cilj, a to je borba za oslobođenje i ujedinjenje srpskog naroda. Ovo je sedmi rat koji se vodi za ostvarenje tog cilja**” (138). Srpska intelektualna i politička elita, na čelu sa Dobricom Ćosićem, smatrala je da devedesetih godina XX stoljeća postoje uslovi (unutrašnji i međunarodni, posebno međunarodna politička situacija) za realizaciju navedenog fašističkog projekta genocidnog karaktera. Dobrica Ćosić je smatrao da Srbi trebaju iskoristiti treći veliki događaj u XX stoljeću (propast komunizma u Evropi), kako bi konačno riješili srpsko nacionalno i državno pitanje – **uspostavljanje jedinstvene srpske države na Balkanu**.²² Tada je, po Ćosiću, “**u ovom veku**” postojala “**treća prilika**” / prve dvije su Prvi i Drugi svjetski rat – prim. S. Č./ (“**Evo treće prilike u ovom veku**”) “**da se stvori jedna nova država i da srpski narod ponovo dođe do zajedničkog krova i pretpostavki za zajednički život, ...**” (139). U tom stoljeću Srbi su, navodi Ćosić, ostvarili “**veliku istorijsku pobjedu**” (139).

²² Dragoljub Todorović, nav. dj., str. 117-118 i 155.

Ukazujući na srpske ratne ciljeve - **konačno formiranje jedinstvene srpske države na Balkanu**, Dobrica Ćosić otvoreno i jasno utvrđuje i određuje granice te (srpske) države: **“Tu gde živi narod, gde postoji srpska kuća i srpska njiva, gde se govori srpskim jezikom, tu će biti srpska država”** (141). Riječ je o projektu **“nacionalnog i državnog ujedinjenja srpskog naroda”** (271), **“stvaranja države srpskog naroda”**, **“jake srpske države na Balkanu”** (272).

Cilj Srba je, po Ćosiću, **“da se ujedine i stvore jedinstvenu srpsku državu”**, pošto im **“dva veka”** **“evropske sile onemogućuju ujedinjenje”** (164). Riječ je, po njemu, o rješavanju **“srpskog nacionalnog i državnog pitanja”** (**“nacionalnom i državnom cilju”** - 186), politici **“državnog ujedinjenja Srba”** (184) i ratu **“za jedinstvenu srpsku državu”** (182), **“ratu Srba za svoju državu”** (194, 215, 216), **“ratu za ujedinjenje i stvaranje svoje države”** (166), **“oslobodilačkom ratu u Bosni i Hercegovini”** (199, 212, 214, 215, 216 i 220), **“oslobodilačkom pokretu srpskog naroda u Bosni”** (111), **“oslobodilačkoj borbi srpskog naroda”** (142 i 166), **“državnom ujedinjenju srpskog naroda”** (221), **“borbi za oslobođenje i ujedinjenje srpskog naroda”** (140 i 142), borbi **“za ujedinjenje Srba u jednu državu”** (165), **“srpskom oslobodilačkom pokretu”** (215),²³ **“o odbrani same egzistencije srpskog naroda”** (231-232), **“nacionalnom i državnom ujedinjenju srpskog naroda”** (271). Srpski narod, tvrdi Ćosić, vodi **“dva veka oslobodilačke borbe, ustanke i ratove za ujedinjenje i stvaranje svoje države”** (166). On je **“ubeđen”** da srpska **“hrabrost i moralna snaga imaju svetsko-istorijski značaj”**. Stoga je on (11. aprila 1994) vjerovao u (srpsku) **“konačnu istorijsku pobjedu, koja će se moralno realizovati u 21. veku”** (170), kada će **“srpski narod ostvariti svoje ciljeve”** (179).²⁴

²³ Dobrica Ćosić je i na sjednici *Saveta za usaglašavanje stavova o državnoj politici* (Savezne republike Jugoslavije), održanoj 21. januara 1993, u svojstvu predsjednika Savezne republike Jugoslavije i predsjednika tog savjeta, pored ostalog, ukazao na značaj **“oslobodilačkog pokreta Srba u Bosni”**. S tim u vezi, on je odao priznanje svojim saradnicima - članovima udruženog zločinačkog poduhvata (Radovanu Karadžiću i njegovoj zločinačkoj družini): **“Razume se, možemo da budemo srećni što imamo ljude na čelu oslobodilačkog pokreta u Bosni i Hercegovini, koji su imali toliku moralnu i političku snagu da zadobiju poverenje koje imaju”** (AIIZ, inv. br. 2-4074, STENOGRAFSKE BELEŠKE sa proširene sednice SAVETA ZA USAGLAŠAVANJE STAVOVA O DRŽAVNOJ POLITICI, ODRŽANOJ 21. JANUARA 1993. GODINE, str. 71).

²⁴ Navedene ciljeve – **“stvaranje jedinstvene nacionalne države”** (**“težnja za stvaranje jedinstvene srpske države”**) i **“rat za jedinstvenu srpsku državu”** Ćosić je otvoreno iznio i priznao i u *Piščevim zapisima 1999.-2000.* S tim u vezi, on tvrdi kako je devedesetih godina XX stoljeća **“izneo skicu nacionalne strategije”** za **“rat za jedinstvenu srpsku državu”**. Riječ je, kako on tvrdi, o **“težnji za stvaranje jedinstvene srpske države”**, koju je Dobrica Ćosić zastupao **“podržavajući Srbe u Hrvatskoj i Bosni”** (D. Ćosić, *VREME ZMIJA*, str. 29, 30, 218 i dr.).

Procjenjujući 3. aprila 1999. **“sadašnje stanje”**, Ćosić je, pored ostalog, konstatovao: **“2. Srbi i dalje treba i moraju da teže stvaraju jedinstvene nacionalne države”**; **“4. Republika Srpska mora svim sredstvima da se bori da sačuva svoju dejtonsku osnovu... i intenzivno raditi na ujedinjenju sa Srbijom: ekonomskom, kulturnom, institucionalnom...”** (Isto, str. 30).

“**Ustanak Srba u Bosni i Hercegovini, njihov oslobodilački rat**” je, po Ćosiću, “**samosvojna i autonomna pojava sa tradicionalnim, jasnim i neizmenjivim ciljem da se ujedine sa Srbijom ...**” (197-198), što je u suprotnosti s društvenim i historijskim činjenicama i društvenim i historijskim procesima tendencija formiranja “**jedinstvene srpske države**”.

“**Oslobođenje**” srpskog naroda, po Ćosiću, “**nije nikad**” odvajano “**od ujedinjenja i stvaranja jedinstvene države. Na takvom životnom i nacionalnom cilju, temeljilo se i srpsko jugoslovenstvo koje je u 20. veku činilo osnovni sadržaj srpske nacionalne ideologije**” (216).

Srbi su, po Nikoli Koljeviću, čije ocjene prenosi Dobrica Ćosić, iz njihovog razgovora u Ćosićevoj kući, 17. decembra 1995, pet dana nakon Koljevićevog povratka iz Pariza, dobili “**državu Republiku Srpsku**”, “**bez Sarajeva**” – “**nismo uzaludno ratovali**”, ali su “**skupo platili prvu srpsku državu preko Drine**” (224 i 232). To je, po Dobrici Ćosiću, “**epohalan događaj**”. “**Stvaranje Republike Srpske**”, je, tvrdi Ćosić, “**u istoriji srpskog naroda posle 1878. i ujedinjenja Vojvodine i Crne Gore sa Srbijom**”, “**najznačajniji događaj**” (224).

“**Ogromnim žrtvama stvorena je Republika Srpska**” - “**prva srpska država preko Drine**”. To je, tvrdi Ćosić, “**velika, istorijska pobjeda**” (271).²⁵

I pored te “**velike, istorijske pobjede**”, Ćosić zaključuje kako su Srbi izgubili sve ratove “**u dvadesetom veku. Ostalo nam je pravo na samoironične paradokse**”. S tim u vezi, Ćosić se poziva na velike srpske “pobjede” i otvoreno laže, izmišlja i falsifikuje historijske činjenice: “**Pobedili smo Tursku carevinu da bi bila stvorena Makedonija, nacija koja nam je preotela kulturne spomenike i umetničke vrednosti iz Dušanove i**

Više od šest mjeseci kasnije (28. oktobra 1999.) Ćosić tvrdi da je “**bila pogrešna težnja za stvaranje jedinstvene srpske države**”, što je i on, po njegovom kazivanju (“**do 1992.**”), “**zastupao podržavajući Srbe u Hrvatskoj i Bosni ...**” (Isto, str. 218).

²⁵ Nakon što je Radovan Karadžić uhapšen i izručen u Hag (21. jula 2008), Ćosić je 1. novembra 2008, kao “**veliki podržavalac i podstrekač Radovana Karadžića i bosanskih Srba**” (D. Todorović, nav. dj., str. 105), u *Politici* objavio jedan tekst, u kome je veličao i branio Radovana Karadžića, navodeći da nije riječ o ratnom zločincu, i ukazao na srpske ratne ciljeve u Bosni, gdje je, po njemu, ostvarena “**jedna velika istorijska pobjeda ... prva srpska država preko Drine**”: “**Da ne poredimo Aliju Izetbegovića i Franju Tuđmana sa Radovanom Karadžićem, jer oni su neuporedivi po ljudskim, moralnim i duhovnim vrednostima i političkim ciljevima. Radovan Karadžić je jaka politička ličnost sa velikim zaslugama u borbi za ljudska i nacionalna prava srpskog naroda, on zaslužuje pravedan sud Istorije i poštovanje svog naroda koje ima od početka borbe za Republiku Srpsku, a nikako ponižavanje, progon, hapšenje i Haški sud. On nije ratni zločinac; on je politički vođa naroda Republike Srpske.**

... imamo i jednu veliku, istorijsku pobjedu: ogromnim žrtvama stvorena je Republika Srpska; ponavljam: **prva srpska država preko Drine koja mora postati demokratska, pravna, civilizovana. Njen najznačajniji tvorac je Radovan Karadžić**” (D. Todorović, nav. dj., str. 124).

Navedenim “**Ćosićevim rečima**”, tvrdi Dragoljub Todorović, “**nije potreban nikakav komentar, sem zaprepašćenja nad stepenom ignorancije i drskosti sa kojom jedan čovek može da govori o ratnom vodi i ratu u kome je stradalo preko 100.000 ljudi**” (Isto).

Milutinove države; pobedili smo Austrougarsku da bi bila stvorena Slovenija i Hrvatska, koja će nas, svoje oslobodioce, osvetnički poraziti na kraju veka; prvi smo na Balkanu povelili antifašistički rat i revoluciju, da bi nastala nova Jugoslavija i u njoj antisrpska Bosna i Hercegovina sa muslimanskom nacijom koja nam je u svetu za decenije nagrdila ljudski lik, oglašavajući nas zbog bombardovanja Sarajeva i zločina u Srebrenici - narodom sotonom i ubicom” (219-220). Očigledno je da u tim svojim lažima Ćosić nije mogao prikriti mržnju prema Muslimanima, iskazujući je u formi tvrdnje o **“antisrpskoj Bosni i Hercegovini sa muslimanskom nacijom”**, koja je, po njemu, odgovorna što im je **“u svetu za decenije nagrdila ljudski lik”**, oglašavajući ih **“zbog bombardovanja Sarajeva i zločina u Srebrenici – narodom sotonom i ubicom”** (220), dakle, okrivljujući žrtvu genocida – Bošnjake za “patološku” predstavu o Srbima **“u svetu”**, čime je indirektno priznao vlastitu krivicu i vlastitu odgovornost.

7. Ćosićevo viđenje zločina

Svoje zapise o “Bosanskom ratu” Ćosić započinje 16. aprila 1992, tvrdnjom kako **“iz Bosne stižu zastrašujuće vesti: počeo je rat između Muslimana i Srba. Započeli su ga muslimanski, sarajevski razbojnici, ubijajući Srbe ‘četnike’ ... Duž Drine masovni pokolji Srba. Gore srpska sela ...”** (7).

Srbi su, nastavlja Ćosić, **“samo u dvadesetom veku preživeli tri genocida”**, te da su **“i danas izloženi genocidnom teroru u Hrvatskoj i genocidu od strane fanatizovanih Muslimana u Bosni i Hercegovini”** (73). Polazeći od ocjene da se nad Srbima u Republici Hrvatskoj i Republici Bosni i Hercegovini vrši genocid, Ćosić je **“s tugom i zabrinutošću”**, saopćio **“da u sadašnjem međunacionalnom, građanskom i verskom ratu i srpski ekstremisti u Bosni vrše osvete i zločine nad Muslimanima”**, koji **užasavaju ogromnu većinu srpskog naroda”** (73). S tim u vezi, on, pored ostalog, piše da **“Vlada Savezne republike Jugoslavije i naša javnost odlučno osuđuju zločine, etnička čišćenja i držanje talaca, granatiranje gradova, posebno Sarajeva, razaranje sela, industrijskih objekata, komunikacija, crkava i kulturnih spomenika”** (75).

Srbi su, tvrdi Ćosić, zločine **“počinili u osveti”** (107), **“vršeći krvave osvete”** (127). Ćosić uporno **negira zločine nad Bošnjacima**. **“Muslimansko rukovodstvo”** je, piše Ćosić na osnovu informacije Uprave bezbjednosti Vojske Jugoslavije (20. aprila 1993), **“na diplomatskom i propagandnom planu”** **“fabrikovalo laži o navodnim srpskim zločinima”**

nad nedužnim civilnim stanovništvom, pri čemu se posebno manipuliše Srebrenicom, Žepom i Goraždom, kako bi se sprečio njihov potpuni vojnički poraz ...” (121).

Ćosić ponavlja ocjenu o srpskom iskustvu **“dva ustaško-muslimanska genocida 1941.-1945. i 1991.-1993.”** (127).

Muslimani su, piše Ćosić, **“započeli ‘čišćenje’ Bijeljine od Srba”**, nakon čega je **“Arkan sa svojim gardistima upao u Bijeljnu i pobio Muslimane”** (135). Muslimani su, po njemu, u **“Tuzli ubili oko 350 vojnika JNA, koji su u kamionima napuštali grad”**, a **“u Sarajevu ubili 28 vojnika i dve medicinske sestre u koloni JNA koja je napuštala Sarajevo”** (135).

“Pristalice” Alije Izetbegovića su, po Ćosiću, **“klale svoje ‘komšije’ Srbe, sekirama im odsecali glave, pekli ih na ražnju kao brave, silovali devojčice pred očevima, odsecali šake staricama, činili zverstva”** (136). To je Ćosiću, po njegovom kazivanju, potvrdio general Mladić, koji mu je **“pokazivao fotografije masakriranih Srba ...”** (136).

“Takvim zločinima Muslimani su”, po Ćosiću, **“izazvali surovo osvetništvo Srba. Srbi su na zločine odgovorili zločinima. Osvetama i za ustaške zločine u Drugom svetskom ratu. Na progone Srba iz Mostara, zapadne Hercegovine, Zenice i centralne Bosne, Srbi su odgovorili progonom Muslimana iz istočne Bosne; na progon Srba iz zapadne Hercegovine i bosanskih gradova i sela koji su vršili Hrvati, Srbi su uzvratili progonom Hrvata iz Posavine ...”** (136, 242, 247).

Na osnovu navedenih i drugih falsifikata o srpskim zločinima iz osвете i u osveti, a prikrivajući istinu, Ćosić dolazi do **“genijalnog”** otkrića kako se **“u Bosni i Hercegovini zbiva trostruko etničko čišćenje: Muslimani gone Srbe i Hrvate; Srbi gone Muslimane i Hrvate; Hrvati gone Srbe i Muslimane ...”**. Ta Ćosićeva **“užasna istina je toliko očigledna da je statistika ubijenih danas od drugorazrednog značaja. Ko je veće zločine počinio, možda će utvrditi mir, ako je mir moguć u toj zemlji posle totalnog rata. Sve tri nacionalnosti zatrovane su šovinstičkom i verskom mržnjom”** (107 i 136).

U iznošenju **“činjenica”** o zločinima nad Srbima Ćosić, pored ostalog, navodi kako je **“samo u Sarajevu, gdje je Silajdžić sa svojom vladom i verskom braćom stolovao za vreme rata do sada izbrojano blizu sedam hiljada ubijenih Srba, a vjeruje se da broj ubijenih Srba prelazi deset hiljada”** (270). Ova Ćosićeva **“saznanja”** su na ivici fantastike ili je možda u pravu ukoliko govori o broju poginulih boraca Vojske Jugoslavije koji su izgubili živote napadajući Sarajevo i vršeći genocid nad civilnim stanovništvom.

U Sarajevu je, **“pod neposrednom Silajdžićevom komandom, u njegovom prestonom Sarajevu”**, izmišlja Ćosić, **“postojalo oko 125 logora za Srbe, a na teritoriji**

kojom su vladali Izetbegović, Silajdžić sa svojim generalima i verskom braćom, postojalo je oko 336 logora za Srbe” (270). U tom smislu, nastavlja Ćosić, “Hrvatske logore” ne zbraja (“ne zbrajam”), “a bilo ih je na stotine, po surovosti ravnim muslimanskim” (270).

U vrijeme kada su jedinice Vojske Jugoslavije vodile ofanzivna borbena dejstva u istočnoj Bosni i vršile genocid nad civilima Bošnjacima (decembar 1992-januar 1993), pri čemu su i oficiri Vojske Jugoslavije u Skelanima učestvovali i u klanju djece, što, pored ostalog, potvrđuju i dokumenta Vojske Jugoslavije, čiji je on vrhovni komandant,²⁶ Dobrica Ćosić 30. decembra 1992, pored ostalog, iznosi sljedeće laži: “**Muslimanska ofanziva u Bosni ugrožava hidrocentralu na Drini. Granatiranjem naše teritorije, Muslimani me primoravaju da vršim dužnost i vrhovnog komandanta Vojske Jugoslavije**” (38). Dvije sedmice kasnije, 16. januara 1992, Dobrica ponovo, u svojstvu predsjednika Savezne republike Jugoslavije, vrhovnog komandanta Vojske Jugoslavije, te predsjednika *Vrhovnog saveta odbrane* i *Saveta za usaglašavanje stavova o državnoj politici*, otvoreno laže: “**obaveštavaju me da su Muslimani minobacačima bombardovali Bajinu Baštu i Perućac. Oko Skelana se vode žestoke borbe. Muslimani ubijaju redom, pale srpska sela, proteruju Srbe preko Drine. Bije se bitka za Drinu. To je etničko čišćenje Srba. Velike žrtve na obema stranama**” (42).

Zaista, neviđeno, sramno, žalosno, začuđujuće - da li je moguće da čovjek koji posjeduje razum može tako lagati, izmišljati, falsifikovati? Očigledno je da, nažalost, može.

²⁶ AIIZ, inv. br. ____; ICTY, PRED PRETRESNIM VIJEĆEM, TUŽILAC PROTIV SLOBODANA MILOŠEVIĆA, *ODLUKA PO PRIJEDLOGU ZA DONOŠENJE OSLOBAĐAJUĆE PRESUDE*, 16. JUNI 2004, paragraf 263; .:MILOŠEVIĆU DOKAZAN GENOCID U BOSNI: MEĐUPRESUDA HAŠKOG TRIBUNALA OD 16. JUNA 2004, Institut za istraživanje zločina protiv čovječnosti i međunarodnog prava Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2007, str. 152-153; ICTY, Predmet br. IT-02-54-T, PRED PRETRESNIM VIJEĆEM TUŽILAC PROTIV SLOBODANA MILOŠEVIĆA, *DRUGI PRETRESNI PODNESAK TUŽILAŠTVA (OPTUŽNICE U VEZI SA HRVATSKOM I BOSNOM I HERCEGOVINOM)*, Hag, 31. maj 2002, paragrafi 408-415.

U paragrafu 263 *Odluke po prijedlogu za donošenje oslobađajuće presude* u procesu protiv Slobodana Miloševića se, pored ostalog, navodi: “**Jedne noći u januaru 1993. godine neposredno prije nego što su ljudi (oko 300 njih iz 72. brigade) /Vojske Jugoslavije – prim. S. Č./ prešli preko granice u Bosnu, promijenili su uniforme i zamijenili oznake VJ-a simbolima VRS-a koje su im dali njihovi pretpostavljeni. Pošto su prešli granicu, sastali su se s pripadnicima 63. padobranske brigade iz Niša i napali Skelane /opština Srebrenica – prim. S. Č./.** **Napad je počeo otvaranjem vatre iz ručnih raketnih bacača i paljenjem plastova sijena, kako bi se ljudi /tj. Bošnjaci – prim. S. Č./ uspaničili i napustili svoje domove. Kada su ljudi zaista napustili svoje kuće, vojnici su otvorili vatru iz automatskog oružja i bacali ručne bombe. Naoružani ljudi i civili koji su pokušavali pobjeći dočekani su vatrom iz puškomitraljeza. Kada je otpor oslabio, vojnici su ušli dublje u selo i prije ulaska u kuće bacali su u njih ručne bombe da bi bili sigurni da se tamo niko ne krije. Djecu u selu pobio je jedini vojnik koji je bio spreman to uraditi – poručnik Zolotić (zvani Zombi) iz 72. brigade”** (ICTY, PRED PRETRESNIM VIJEĆEM, TUŽILAC PROTIV SLOBODANA MILOŠEVIĆA, *ODLUKA PO PRIJEDLOGU ZA DONOŠENJE OSLOBAĐAJUĆE PRESUDE*, 16. JUNI 2004, paragraf 263; .:MILOŠEVIĆU DOKAZAN GENOCID U BOSNI: MEĐUPRESUDA HAŠKOG TRIBUNALA OD 16. JUNA 2004, Institut za istraživanje zločina protiv čovječnosti i međunarodnog prava Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2007, str. 152-153).

To može Dobrica Ćosić i njegovi saradnici na srpskom velikodržavnom projektu, genocidnog karaktera. Dva dana kasnije (18. januara 1993) Ćosić obavještava svoju klijentelu kako je **“pre dva dana muslimanski garnizon iz Srebrenice, kojim komanduje neki zlikovac Naser Orić, bivši oficir JNA /ni to nije tačno - prim. S. Č./ ubio je i masakrirao u Skelanima više od pedeset civila”** (43).²⁷

Ćosić je 11-12. marta 1995. boravio u Višegradu, **“s one strane Drine”**, gdje je, povodom pedesetogodišnjice objavljivanja romana “Na Drini ćuprija” i dvadesetogodišnjice smrti Ive Andrića, pored njega, i akademikâ Milorada Ekmečića i Ljubomira Tadića (**“najboljih ljudi”** Ćosićeve generacije), po Ćosiću bilo, **“šezdesetak srpskih književnika”**. O toj posjeti Miodrag Petrović, na osnovu necenzuriranih razgovora sa Ćosićem, piše na stranama 55-76 knjige **“SUSRETI SA DOBRICOM ĆOSIĆEM”** (Zograf, Niš, 2000.). U vezi sa zločinima na području Višegrada Ćosić tvrdi kako su **“sve kuće, od graničnog prelaza do Višegrada” “uništene topovskim granatama. Sve. Razvaljenih zidova, bez krova, spaljene”, “do temelja”** (str. 57 i 74-75). U Višegradu je tada, po njemu, **“sve mrtvo, jer nema ljudi, samo je Rzav, koji teče s leve strane, živa prisutnost ..., svugde naokolo divljina korova i zapuštenost”** (str. 57). Tada je (sredinom marta 1993) u Višegradu bilo oko 11.000 Srba, a Bošnjaka nije bilo - **“nijednog”** (str. 75).

Sve bošnjačke kuće u Višegradu je, po Dobrici Ćosiću, porušio “Užički korpus”, jer su se tu, kako je to Ćosić objašnjavao C. Vanceu, **“muslimani uklinili i da je to njihovo uklinjanje nadomak granica Srbije bila njihova potajna i svesno vođena politika”** (str. 75). Govoreći o tome, Ćosić tvrdi da je **Užički korpus** on **“poslao na borbene zadatke”**, prilikom čega su ubijeni brojni Bošnjaci i izvršeni i drugi oblici zločina protiv čovječnosti i međunarodnog prava. Kada su **“posle, kada su mi javljali o žrtvama, san me nikako nije hteo”**, tvrdi Ćosić (str. 76).

O navedenoj posjeti Višegradu Ćosić piše dvanaest godina kasnije i u knjizi **“BOSANSKI RAT”**. Naime, u Zapisima predsjednika Savezne republike Jugoslavije,

²⁷ Za sve vrijeme agresije na Republiku Bosnu i Hercegovinu i genocida nad Bošnjacima, posebno na području srednjeg Podrinja, političko i vojno rukovodstvo Savezne republike Jugoslavije (Srbije i Crne Gore) vršilo je kontinuiranu propagandu o napadima “muslimanskih snaga“ na srpska sela i masovnim zločinima nad Srbima, iako činjenice govore o genocidu nad Bošnjacima. Komisija Vlade Republike Srpske za istraživanje događaja u i oko Srebrenice od 10. do 19. jula 1995. evidentirala je **13.569** žrtava, koje se odnose na period 1992-1995. **“za šire srebreničko područje”** (VLADA REPUBLIKE SRPSKE, KOMISIJA ZA ISTRAŽIVANJE DOGAĐAJA U I OKO SREBRENICE OD 10. DO 19. JULA 1995, 2007, DODATAK IZVJEŠTAJU OD 11. JUNA 2004. O DOGAĐAJIMA U I OKO SREBRENICE OD 10. DO 19. JULA 1995, Banja Luka, 15. oktobar 2004).

Ćosić govori o Naseru Oriću kao zlikovcu, pri čemu svjesno i namjerno “zaboravlja” činjenicu da je u procesu protiv Orića ICTY utvrdio da Orić nije izvršio zločine, koje mu i u ovom slučaju pripisuje Dobrica Ćosić (ICTY, PRED ŽALBENIM VIJEĆEM TUŽILAC PROTIV NASERA ORIĆA, **PRESUDA**, 3. juli 2008)

odnosno “BOSANSKOM RATU”, Ćosić 13. marta 1995. opisuje događaje od 11. i 12. marta 1993. u Višegradu, pri čemu je posebno naglasio masovne zločine koje su Bošnjaci (po njemu Muslimani) izvršili nad Srbima (“..., **krenuli protiv Srba, ubijajući i paleći sve redom ...**”). Ti zločini Bošnjaka nad Srbima su, po Ćosiću, trajali sve “**dok nisu stigli arkanovci i vojnici Užičkog korpusa ...**” (195-196).

U “**Bosanskom ratu**” Ćosić iznosi potresno svjedočenje o teškim zločinima na području Višegrada, ne imenujući izvršioce: “**A čim predosmo granicu /11. marta 1995. - prim. S. Č./, ugledasmo spaljene i porušene kuće; selo Dobrun - sve su kuće srušene i spaljene. Nigde stoke, ni psa, ni svrake; polja se pretvaraju u ledine. Pustoš nas onemljuje. Ćutimo i zgranuto gledamo prizor 'etničkog čišćenja'**” (195-196). Očigledno je riječ o genocidu nad Bošnjacima. Međutim, Ćosić je svjesno izbjegao da navede nad kojim narodom je izvršen taj zločin.

Završavajući svoje kazivanje o masovnim zločinima na području Višegrada, Ćosić konstatuje da su “**Muslimani odmah po proglašenju nezavisne Bosne i Hercegovine, 6. aprila 1992. godine, krenuli protiv Srba, ubijajući i paleći sve redom ...**”, čime je pružio odgovor na pitanje ko je izvršilac teških zločina na području Višegrada, o kojima on iznosi dokaze.

Da bi prikrio srpski genocid nad Bošnjacima na području Višegrada, Ćosić tvrdi kako su “**ti Muslimani, 'dojučerašnje komšije', osvetno proterani iz svojih kuća**”, čime je na najgrublji način falsifikovao historijske činjenice i pronašao opravdanje za izvršeni genocid Savezne republike Jugoslavije (Srbije i Crne Gore) i njihovih (bosanskohercegovačkih) kolaboracionista nad Bošnjacima. I pored namjernog i svjesnog manipulisanja historijskim činjenicama, Ćosić nije mogao prikriti historijsku istinu kako su “**sve do Višegrada srušene muslimanske kuće. I u Višegradu su srušene kuće muslimanskih vođa**” (Isto).

U svom kazivanju o događajima u Višegradu (11-12. marta 1995) Ćosić je u “BOSANSKOM RATU”, navodeći činjenicu kako su “**arkanovci i vojnici Užičkog korpusa stigli da organizuju Srbe za otpor i rat za oslobođenje i Republiku Srpsku**” (196), krajnje otvoreno potvrdio srpske ratne ciljeve. Međutim, Ćosić je u “BOSANSKOM RATU” vješto izbjegao da navede zločine koje je nad Bošnjacima, po njegovoj naredbi, izvršio Užički korpus, koje je opširno iznio u “necenzurisanim razgovorima” s Miodragom Petrovićem.²⁸

Nameće se pitanje zašto je Ćosić (svoja) navedena kazivanja s M. Petrovićem isključio iz “BOSANSKOG RATA”.

²⁸ M. Petrović, nav. dj., str. 55-76.

Knjigu “SUSRETI SA DOBRICOM ĆOSIĆEM”, autora Miodraga Petrovića (prijatelj Dobrice Ćosića), objavio je Despot Despotović 2000. godine u tiražu od 500 primjeraka. Kada je knjiga objavljena, Petrović je poslao Ćosiću knjigu da je vidi, a sutradan je Ćosić pozvao Despotovića da hitno dođe (iz Niša) njemu u Beograd. U Ćosićevoj kući na Dedinju, čitao mu je (Ćosić) dijelove iz knjige i tražio od Despotovića da knjigu uništi, da je ne pusti u prodaju, **“jer će ga ta knjiga direktno odvesti u Hag”**. Despotović je ispoštovao Ćosićev zahtjev i knjigu nije pustio na tržište, “jer knjiga sadrži, ne samo njegova dela vezana za Hag, već i mišljenje o Andriću, Paviću, Crnjanskom, političarima tadašnjeg doba, kao i mišljenje njegove supruge o mnogim stvarima”. Despotović je sačuvao desetak primjeraka knjige i, zahvaljujući Dragoljubu Todoroviću, Institut za istraživanje zločina protiv čovječnosti i međunarodnog prava Univerziteta u Sarajevu posjeduje jedan primjerak.

Nepuna dva mjeseca kasnije, 6. maja 1993, Ćosić je, nakon posjete Palama, 5. maja u vezi s raspravom (na tzv. Narodnoj skupštini Republike Srpske) o Vens-Ovenom planu za Bosnu i Hercegovinu, na sljedeći način i s “nevjericom” iznio dokaze o zločinima genocida u Podrinju: **“Sklopio sam oči i zagledao se u spaljena muslimanska i srpska sela uz Drinu ... Zašto su Srbi spalili i porušili muslimanska sela i nekud prognali preživjele? Zašto su Muslimani spalili i porušili srpska sela i nekud prognali nepoklane Srbe?”** (133). Na taj način je Dobrica Ćosić, u stilu srpskog Goebbelsa, falsifikujući historijske činjenice i relativizirajući zločin genocida nad Bošnjacima u Podrinju, proglasio žrtve genocida (Bošnjake, po njemu Muslimane) zločincima, izjednačavajući ih sa Srbima zločincima, onim Srbima koji su izvršili genocid nad Bošnjacima.

Izjednačavanjem žrtava i zločinaca, pri čemu je kod Ćosića proradio kvazimoral i kvazihumanizam, on sa **“zabrinutošću”** postavlja više pitanja: **“Za koga se ‘oslobadaju’ spaljena i pusta sela? Ko će posle rata da živi na mrtvoj zemlji? Kakvo se društvo može zasnovati na opštem razbojništvu, kakva država može stajati na klanici i zgarištima Bosanskog rata?”** (133).

Ćosić je 5. maja 1993. (**“u pet ujutro, pod zaštitom vojske i policije, u blindiranim mercedesima”**) sa svojim saradnicima sjurio s Jahorine i Romanije u Podrinje, **projurivši “kroz popaljena i granatirana sela, u kojima nismo videli ni ovcu, ni kokoš, ni psa lutalicu ... Stravičan prizor srpskog oslobađanja Podrinja”** (137). Ovim je Ćosić otvoreno, javno i jasno priznao srpski genocid nad Bošnjacima u Podrinju. Međutim, on ne bi imao lidersku ideološku poziciju kad ne bi lagao, izmišljao, falsifikovao, obmanjivao, manipulisao ..., te je tako srpski genocid nad Bošnjacima Podrinja (**“srpsko oslobađanje Podrinja”**) komparirao i identifikovao sa sličnim zločinima od strane Bošnjaka i Hrvata nad

Srbima, konstatujući da je: **“takva pustoš i na muslimanskim i hrvatskim ’oslobođenim’ teritorijama ...”** (137), što predstavlja nesumnjivi apsolutni falsifikat.

Ćosić negira, pored ostalog, pisanje *New York Timesa* **“da su Srbi ubijali muslimansku decu pred majkama, a srpska bestijalnost je dokazivana užasom da su Srbi prisilili nekog muslimanskog starca da jede džigericu unuka”** (226).²⁹ U svom negiranju genocida nad Bošnjacima, izvršenog u svim okupiranim mjestima i gradovima u opsadi³⁰, Dobrica Ćosić je posebnu pažnju usmjerio na negiranje genocida nad Bošnjacima u

²⁹ ICTY, IT-95-18-I, THE PROSECUTOR V. RADOVAN KARADŽIĆ, RATKO MLADIĆ, REVIEW OF THE INICMENT, *Decision of 16 November 1995*; ∴ **ZLOČINI NAD BOŠNJACIMA U SREBRENICI ZA VRIJEME AGRESIJE NA REPUBLIKU BOSNU I HERCEGOVINU 1991.-1995**, Zbornik radova sa Međunarodnog naučnog skupa, održanog u Sarajevu, 12. jula 1997, Institut za istraživanje zločina protiv čovječnosti i međunarodnog prava Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 1998, str. 451-458. U *ODLUCI* sudskog Vijeća (ICTY-a) *O POTVRDI OPTUŽNICE PROTIV RADOVANA KARADŽIĆA I RATKA MLADIĆA*, od 16. novembra 1995. se, pored ostalog, navodi: **“Nakon što je Srebrenica pala poslije opsade srpskih snaga jula 1995. izgleda da je počinjen istinski užasan masakr nad muslimanskim stanovništvom. Tužilac je dostavio dokazni materijal koji opisuje scene nezamislivog divljaštva: na hiljade muškaraca je pogubljeno i pokopano u masovne grobnice, a na stotine njih živi su zakopani, muškarci i žene su sakaćeni i klani, djeca ubijana na očigled majki, djeda natjeran da pojede džigericu sopstvenog unuka. Ovo su zaista scene iz pakla, napisane na najmračnijim stranicama ljudske historije”** (Isto).

³⁰ Na sjednici *Saveta za usaglašavanje stavova o državnoj politici* (Savezna republika Jugoslavija), održanoj 18. augusta 1992, najviši predstavnici političke i vojne vlasti Savezne republike Jugoslavije, u razgovoru o **Platformi za učešće delegacije Savezne republike Jugoslavije na konferenciji o Jugoslaviji** u Londonu, iznijeli su nedvosmislene dokaze o izvršenom genocidu nad Bošnjacima i time potvrdili njegovo nesumnjivo postojanje. Tako je Milan Panić (predsjednik Savezne vlade), pored ostalog, izjavio: **“Mislim da je naš suštinski problem rat u Bosni. To je suštinski problem ove Konferencije Biće tu pitanja, recimo, da li učestvujemo u Bosni kao participant – da, da li razgovaramo stalno sa Karadžićem – da, da li ga kritikujemo – da, da li im šaljemo pomoć – da. Mi moramo da znamo šta je istina, a to je istina i zbog toga su sankcije. U stvari mi ništa ne radimo da sklonimo sankcije, čak i ja radim sa Karadžićem, što su oni osudili. Mi finansijski pomažemo Karadžića, a to sam rekao da nećemo da radimo...”** (AIIZ, inv. br. 2-4071, STENOGRAFSKE BELEŠKE sa sednice SAVETA ZA USAGLAŠAVANJE STAVOVA O DRŽAVNOJ POLITICI, ODRŽANE 18. AUGUSTA 1992. GODINE, str. 15).

“Problem je”, po Paniću, **“da smo mi optuženi za rat u Bosni, da mi pomažemo taj rat u Bosni, da smo ostavili oružje tamo da se oni bore; pomažemo finansijski Karadžića. Mi smo ovde pričali o etničkom čišćenju...”** (Isto, str. 16).

Govoreći o **“etničkom čišćenju”**, **“problemu koji je nastao za ovu državu”**, Milan Panić je obavijestio političko i vojno rukovodstvo Savezne republike Jugoslavije da je tada (18. augusta 1992. – **“danas posle podne”**) **“etničko čišćenje počelo: 15 hiljada Muslimana iz Sanskog Mosta, kojima je dato 8 sati da se odele i da pređu 20 km do Jajca da bi bili sa Muslimanima. To je stiglo iz Ujedinjenih nacija. Oni me pitaju i kažu da to zaustavim”**. Na to je general Života Panić (načelnik Generalštaba Vojske Jugoslavije) rekao kako je mnogo više kilometara od Sanskog Mosta do Jajca (**“Dvadeset kilometara? Mnogo je više”**), na što je Milan Panić izjavio: **“To nije važno – fakt je da dolazi iz Ujedinjenih nacija i da mi pomažemo etničko čišćenje, da gađamo avione/Srbi su na britanski transportni avion u humanitarnoj misiji prilikom polijetanja sa Sarajevskog aerodroma ispalili dva projektila – prim. S. Č./.** **Da li gađamo, ili ne – to više nije važno. Šta mi kažemo – nije važno. Važno je šta ceo svet misli. Govorim vam o tragediji. Pre su rekli da Milošević pomaže Karadžića, a sada ja da pomažem”** (Isto, str. 15-16 i 18).

U nastavku svog izlaganja Milan Panić je, pored ostalog, naglasio važnost diskusije **“- da li može da se zaustavi rat, da napravimo poziciju takvu da ne pomažemo etničko čišćenje i da ne finansiramo rat Srba u Bosni. To je fundamentalno pitanje na koja odgovaramo svakom predsedniku svake države...”** (Isto, str. 18).

Slobodan Milošević je, pored ostalog, negirao **“ratnu pomoć Srbima u Bosni”**, pri čemu je, ipak, priznao kako **“nikako ne možemo da prihvatimo da ih ostavimo bez pomoći”**, pri čemu je izjavio: **“to nije ratna pomoć, to je humanitarna – hrana, odelo, novac. Ali, njih ne možemo ostaviti bez te pomoći...”** (Isto, str. 45).

sigurnoj zoni UN-a Srebrenici, jula 1995. S tim u vezi, on odbacuje “**muslimanske, džihadske, lažne, 'statistike' o Srebrenici, 'genocidu' i 'etničkom čišćenju'**” (234). Umjesto tih “**statistika**”, Ćosić ukazuje na činjenice koje se, po njemu, mogu naći u radovima Alekse Buhe i Milivoja Ivaniševića, “**čija je dokumentarnost nesumnjiva**” (233-234), pri čemu samo usput spominje *Komisiju za istraživanje događaja u i oko Srebrenice od 10. do 19. jula 1995.* Vlade Republike Srpske, ne navodeći njene rezultate istraživanja.³¹

Umjesto da prizna genocid nad Bošnjacima, a pozivajući se na “**statistike u knjigama**” Milivoja Ivaniševića, Ćosić navodi da je “**u Bosni i Hercegovini 'etnički očišćeno' oko 550 hiljada Srba, 'etnički je očišćeno' 1.094 srpskih sela; Muslimansko-hrvatska federacija, Tuzlanski region, zapadna Hercegovina, dolina Neretve i gradovi**

Priznajući pomoć Srbima u Bosni, Milan Panić je, također, izjavio: “**Pomoć koju im mi dajemo, moralno ih pomažemo da ratuju**” (Isto, str. 48).

Prof. dr Svetozar Stojanović (specijalni savjetnik Dobrice Ćosića) je, pored ostalog, izjavio: “**To što Srbi nastavljaju da rade u Sarajevu i oko njega, po mom mišljenju je neodrživo i nepotrebno**”, što je Milan Panić potvrdio i proširio, navodeći, pored Sarajeva, još “**Bihać, Tuzla, itd.**” (Isto, str. 71). Stojanović je, također, izjavio: “**Umesto da čuvaju svoje delove grada gde su većina u Sarajevu, oni drže celo Sarajevo u okruženju. Nije mi jasno zašto**” (Isto).

Srbi, po Milanu Paniću, “**imaju topove oko Sarajeva. Sigurno je bombardovanje. Ja sam u to siguran. O tome više ne moram da mislim**” (Isto, str. 77).

General Života Panić je tada, pored ostalog, izjavio da raspolaže informacijama da Srbi “**gde naidu na muslimansko selo, od deteta do starca likvidiraju**” (Isto, str. 92).

Navedenom sjednicom *Saveta za usaglašavanje stavova o državnoj politici* je, u svojstvu predsjednika, predsjedavao Dobrica Ćosić, predsjednik Savezne republike Jugoslavije, koji, kao ni bilo ko od (ostalih) prisutnih, nije reagovao na navedeni podatak o srpskim zločinima genocida nad Bošnjacima u Republici Bosni i Hercegovini. Tu istinu i druge slične informacije o genocidu Dobrica Ćosić je svjesno i s namjerom prešutio u (njegovom) “**BOSANSKOM RATU**”.

³¹ **KOMISIJA ZA ISTRAŽIVANJE DOGAĐAJA U I OKO SREBRENICE OD 10. DO 19. JULA 1995. Vlade Republike Srpske** svoje rezultate istraživanja objavila je u sljedećim dokumentima i materijalima:

- *Događaji u i oko Srebrenice od 10. do 19. jula 1995*, Komisija za istraživanje događaja u i oko Srebrenice od 10. do 19. jula 1995, Vlada Republike Srpske, Banja Luka, juni 2004;

- *Dodatak Izvještaju od 11. juna 2004. o događajima u i oko Srebrenice od 10. do 19. jula 1995*, Komisija za istraživanje događaja u i oko Srebrenice od 10. do 19. jula 1995, Vlada Republike Srpske, Banja Luka, 15. oktobar 2004;

- *Izvještaj za sprovođenje zaključaka iz konačnog Izvještaja Komisije za Srebrenicu*, Radna grupa za sprovođenje zaključaka iz konačnog Izvještaja Komisije za Srebrenicu, Vlada Republike Srpske, Banja Luka, 30. mart 2005;

- *Dopuna Izvještaja od 30. marta 2005*, Radna grupa za sprovođenje zaključaka iz konačnog Izvještaja Komisije za istraživanje događaja u i oko Srebrenice od 10.-19. jula 1995. godine, Vlada Republike Srpske, Banja Luka, 30. septembar 2005.

KOMISIJA ZA ISTRAŽIVANJE DOGAĐAJA U I OKO SREBRENICE OD 10. DO 19. JULA 1995.

Vlade Republike Srpske postigla je rezultate od **historijskog značaja**: izvršila je rekonstrukciju počinjenih zločina, pri čemu je utvrdila da je izvršen genocid nad Bošnjacima, utvrdila broj i identitet žrtava genocida (8.742 žrtve genocida: za 7.108 imena, datumi nestanka ili smrti su unutar razdoblja od 10. do 19. jula 1995, uključujući 10. i 19. juli 1995; za 698 imena najmanje jedan datum nestanka je van perioda od 10. do 19. jula 1995, s tim što je taj datum unutar jula 1995, te 936 lica, za koja je najmanje jedan datum nestanka unutar predmetnog perioda, od 10. do 19. jula 1995, a ostali su datumi van jula 1995) i broj i identitet pripadnika/učesnika u zločinu genocida (oko 25.000), među kojima je najveći broj izvršilaca, kao i odgovornost nosilaca, organizatora i izvršilaca zločina.

Sarajevo, Zenica, Travnik, Mostar, Bihać, Tuzla, pa mali, nekad čisto srpski gradovi Drvar, Bosansko Grahovo, Glamoč, Petrovac, Ključ ... - ostali su sa ponekim očajnim Srbinom, mahom staricom i starcem, da umru u svom zavičaju i budu sahranjeni na svom groblju” (264).

Iznoseći lažnu tvrdnju kako su **“neke lokalne vlasti tuzlanskog regiona, i posle zaključenja Dejtonskog sporazuma, donele odluku ’o trajnoj zabrani povratka u ovaj grad svim građanima koji su, bez obzira na razlog, otišli u Jugoslaviju”** (264), pri čemu citira Milivoja Ivaniševića, *Izgon Srba iz BiH 1992.-1995*, ne navodeći stranu knjige, Ćosić naglašava kako su za takvo **“etničko čišćenje Srba” “potpuno ravnodušna Evropa, Amerika, Savet bezbednosti”**, te da **“za Haški sud takvo istrebljenje Srba iz svoje vekovne postojbine - nije ratni zločin i genocid”** (264).

Govoreći o zločinima nad Srbima, Ćosić **“žali” “što ne raspolaže” “egzaktnim podacima o ’etničkom’ čišćenju Muslimana i Hrvata”**, pri čemu je **“uveren u to da su stradanja i tih naroda bila strahovita, osobito Muslimana”**, te smatra da **“Srbi počinio i takvih zločina treba da odgovaraju pred sudovima svoje Republike i pred svojim narodom”**. S tim u vezi, indikativno je, po njemu, da **“Haški sud od svog ustanovljavanja do kraja jula 2008. nije bio sud pravde jer su mu se optužnice zasnivale na lažima, na odbacivanju istine i činjenica, na srbofobiji, i nastojanjima da se Muslimani i po ’međunarodnom pravu’ ovekovne kao srpske žrtve ...”** (264).

“Srebrenički zločin” je, piše Dobrica Ćosić, **“dao argumente Muslimanima i njihovim šticećenicima na Zapadu i Istoku da od Srebrenice stvore muslimanski žrtveni simbol, metaforu srpskog ratnog zločinjenja, muslimanski Aušvic u Bosni i Hercegovini”**. S tim u vezi, on tvrdi kako su **“srbofobski, nesavesni i nekim interesom motivisani političari, ’međunarodne zajednice’ - Amerike, Evropske unije i islamskih zemalja, pomoću svojih medija srpske zločine oko Srebrenice proglasili genocidom”**. Svjesno **“zaboravljajući”** da političari, kako on kaže, **“međunarodne zajednice” “srpske zločine oko Srebrenice”** nisu **“proglasili”** genocidom, već meritorni međunarodni i nacionalni sudovi, kao i brojni naučnici istraživači, Ćosić nastavlja s halucinacijama kako je **“Muslimanska komisija u Sarajevu utvrdila da je u Srebrenici i Potočarima ubijeno osam hiljada ljudi, a tu cifru - osam hiljada pobijenih, na zaprepašćenje patriotske i kritičke srpske javnosti preuzela je i Vlada Republike Srpske u strahu da će je smeniti bosanski gaulajter Pedi Ešdaun”** (266).

Dobrica Ćosić je navedenim lažima, obmanama, falsifikatima i manipulacijama prevazišao nacističkog Goebbelsa. Nije tačno, odnosno laž je da je postojala **“muslimanska**

komisija u Sarajevu”, koja je, po njemu, utvrdila spomenuti broj žrtava u Srebrenici i Potočarima. Riječ je o vlastitim rezultatima istraživanja Vlade Republike Srpske, odnosno njene *Komisije za istraživanje događaja u i oko Srebrenice od 10. do 19. jula 1995*, u kojoj je radilo pet Srba, jedan Britanac i samo jedan Bošnjak.

U traženju “argumenata” za negiranje genocida nad Bošnjacima u sigurnoj zoni UN-a Srebrenici, jula 1995, Ćosić opijen lažima bunca i sljedeće: **“Proglašenje Srebrenice i Potočara muslimanskim Aušvicom u Evropi, delo je Alije Izetbegovića, njegovih najbližih saradnika, generala, verskih velikodostojnika, muslimanskih medija, ’Društva za ugrožene narode’ i drugih muslimanskih ’nevladinih organizacija’... Ali, u tom ’humanom’ istorijskom poslu na svoj način su učestvovali i predsednik SAD Vilijam Klinton, državni sekretar Madlin Olbrajt sa funkcionerima Stejt departmenta i NATO-a, komandanti Unprofora, visoki predstavnici – okupacijski vladari posle dejtonske Bosne i Hercegovine, Volfang Petrič, Karl Bilt, Pedi Ešdaun i drugi, neki funkcioneri Međunarodnog crvenog krsta, neki članovi Lekara bez granica, agenti raznih obaveštajnih službi i brojni belosvetski ’humanisti’... U propagiranju srpskog genocida u Srebrenici učestvovali su i učestvuju u Srbiji neke ’internacionalistički’ i ’mondijalistički’ nastrojene političke grupe, NATO-intelektualci, nekoliko ’nevladinih organizacija’ koje predvodi Helsinški komitet i Fond za humanitarno pravo. Njih slede konjunkturni poštovaoci ’evropskih vrednosti’ – političari, neki pisci, ideološki istoričari, korumpirani novinari, ’liberalni’ profesori prava i političkih nauka, apatridi i, naravno, raznovrsne neznalice”** (266).

Po Ćosićevom mišljenju, **“postoje razlozi da se u džihadsku, hašku i tekuću političko-propagandnu ’istinu’ o Srebrenici, ozbiljno posumnja”** (266-267). Ukazujući na tu **“ozbiljnu sumnju”**, a u nastojanju da na svake načine i po svaku cijenu negira genocid nad Bošnjacima u i oko sigurne zone UN-a Srebrenice, jula 1995, Ćosić piše: **“objavljene su dokumentarne knjige Milivoja Ivaniševića i drugih autora, poznati su brojni dokumenti, svedočenja komandanata Unprofora, američkih obaveštajaca i funkcionera Ujedinjenih nacija da je broj muslimanskih žrtava (da ne govorimo o srpskim žrtvama u Podrinju) koji se zvanično i medijski koristi apsolutno netačan, da u Potočarima i Srebrenici nije izvršen genocid nego težak, bestijalan zločin nad zarobljenim Muslimanima, koji se mora osuditi i krivci biti kažnjeni”**. Stoga Ćosić zaključuje kako se **“mora uložiti napor da se objektivno istraži istina iz srebreničkih događanja 1992.-1995”** (267). S tim u vezi, on je, u cilju **“objektivnog istraživanja istine iz srebreničkih događanja 1992.-1995.”**, ukazao na značaj, potrebu i razloge **“egzaktnog”** istraživanja

“srebreničkih događanja 1992-1995. godine. Ostanu li sadašnje brojke žrtava, vladajuće tumačenje i značenje ljudske tragedije u Srebrenici i oko Srebrenice, tragedije Muslimana i Srba, Srebrenica će silinom atomske radijacije da proizvodi samo zla osećanja i zle misli, patnju, prezir, žudnju za osvetom oba naroda, muslimanskog i srpskog. Ako srpska državna politika, nauka, crkva, pravo, patriotski i moralno odgovorni činioци, istoričari i intelektualci kojima je stalo do istorijskog razuma i ljudskog, časnog lika Srbina u svetu, svi koji brinu za istorijsko bivstvovanje svojih potomaka, dakle, ako mi savremenici Srebrenice egzaktно ne istražimo i ne obznanimo sa institucionalnim autoritetom i u najrasprostranjenijoj medijskoj formi istinu muslimanske srebreničke i srpske podrinjske tragedije, da ne pominjemo Sarajevo i druge, one će ostati živi izvor muslimanske, evropske i svetske srbofobije. Ali i osećanja nepravde i poniženosti srpskog naroda i izvor njegove ksenofobije” (267).

U nastavku svog izlaganja o “objektivnom” istraživanju “srebreničkih događanja” i negiranju genocida Dobrica Ćosić iznosi “**podatke**” nekoliko izvora o broju žrtava, kako bi, prije svega, doveo u pitanje broj žrtava genocida. S tim u vezi, on je iznio “**nekoliko činjenica**” do kojih je “**došao proučavanjem nekih izvora i knjiga**”, pri čemu je, ipak, “**svestan da je to nepotpuna dokumentacija srebreničkih i podrinjskih nesreća**”. Naime, u nedostatku argumenata na osnovu kojih bi negirao genocid nad Bošnjacima u i oko sigurne zone UN-a Srebrenice, jula 1995, Ćosić u skladu s ideologijom, politikom i praksom naciste Goebbelsa, pokušava naturiti tezu o genocidu nad Srbima Podrinja, gdje je, po njemu, “**muslimanska vojska, pod komandom Nasera Orića, ubila na najsvirepiji način 3.262 srpskih žitelja i popalila i opljačkala više od osamdeset podrinjskih sela. U ovom genocidnom zatiranju srpskog življa učestvovala je i masa muslimanskih civila, seljaka. Bio je to 1992. godine pravi masovni pokret Muslimana za ubijanje Srba, za pljačkanje imovine, stoke i paljenje srpskih kuća. Muslimanski seljaci u većini nisu ubijali Srbe oružjem nego sekirama, vilama, pajserima, motkama... neke pobijene i masakrirane Srbe i Srkinje njihove ’komšije’ spalili su u njihovim kućama. O tom muslimanskom masakru u Podrinju, Jugoslovenska vlada je posebnim Memorandumom 2. juna 1993. obavestila Savet bezbednosti i Generalnu skupštinu Ujedinjenih nacija. Ali njihova osuda muslimanskih zločina nije usledila**” (268).

U svojim lažima i bestijalnosti Ćosićev manijakalni um, zarobljen u (kosovskom) mitu i “**epskoj vatri u srpskoj svijesti**” (219), a u želji da negira srpski genocid nad Bošnjacima, zastupa tezu o tome kako su Muslimani, žrtve genocida, ubijali vlastiti narod, optužujući Srbe kao zločince. Tako 28. maja 1992. Ćosić, pored ostalog, zapisuje: “**Noćas su**

mi javili s Pala da general Mladić tvrdi da nije srpska granata pogodila ljude pred pekarom u Ulici Vase Miskina. To tehnički nije moguće, potvrdili su balistički stručnjaci. Tvrdi se iz Mladićevog štaba da Srbi nemaju položaj s kojeg bi mogla da se gađa Ulica Vase Miskina. Time se tvrdi da su taj zločin izvršili Muslimani da bi optužili Srbe i imali argumente da odustanu od lisabonskog dogovora... ” (10).

Iznoseći tu tešku i sramnu laž, Ćosić se, bez imalo stida i morala, pita i pruža odgovor: **“Da li je to moguće? Ubijati svoj narod zbog političkih ciljeva, a zločin pripisivati protivniku, nije li to moguće samo u islamskom fanatizmu, u džihadskoj politici? Da li je za takav zločin sposoban ozbiljni, zamišljeni, tromi Alija Izetbegović? Radovan i Nikola me uveravaju da je on podmukao i lažljiv čovek”** (10).

Srpski zločin genocida u Ulici Vase Miskina, 27. maja 1992, kada su granatiranjem ubijena 24 civila (muškarci, žene i djeca) i ranjeno 107 civila (muškaraca i žena), u redu za hleb, Dobrica Ćosić negira više puta i prikazuje ga kao **“muslimansku inscenaciju”**. S tim u vezi, on 13. aprila 1993. u **“predsedničkim beleškama”** navodi: **“Zločin u Ulici Vase Miskina, kada su pobijeni ljudi i žene koji su čekali u redu za hleb, što je bila muslimanska inscenacija da se prekine Lisabonski sporazum i za to optuže Srbi, pa miniranje pijace Markale, gde je pobijen silan svet, a za šta su opet optuženi Srbi, da bi se pred svetskom javnošću imao 'moralan' i 'pravedan' izgovor za vojnu intervenciju NATO-a protiv Srba u Bosni, uprkos kompetentnom razotkrivanju te zločinačke igre Muslimana pod vodstvom Alije Izetbegovića, za širu svetsku javnost i danas nisu dobili odgovarajuće tumačenje”** (99).³²

I u otvorenom pismu Edgaru Morenu (Edgar Morin) i razgovoru s Adamom Mihnjikom Dobrica Ćosić je uporno negirao srpski genocid nad Bošnjacima. Naime, Edgar Moren, poznati francuski filozof i sociolog (porijeklom Jevrej), dobar poznavalac Ćosićevog književnog djela i njegove zločinačke ideologije, politike i prakse, u (pariskom) *Le Monde*, 20. januara 1993, objavio je tekst *Vreme smrti i zla*, odnosno otvoreno pismo Dobrici Ćosiću, na koje je Ćosić, u saradnji sa Žikom Stojkovićem, odgovorio devet dana kasnije. Moren je, pored ostalog, optužio predsjednika Ćosića za, **“vatrom i mačem”, “uništavanje Bosne i Hercegovine”, za zločinački projekt o osvajanju “životnog prostora i etničkog čišćenja” “za srpski narod”** (49-50), za **“strašne priče o pokoljima, silovanjima, pogubljenjima, koje su potvrdile međunarodne istražne komisije i bezbrojni evropski svedoci”** (49).

³² Navedene laži o ubijanju vlastitog naroda, **“muslimanskoj inscenaciji”** i **“zločinačkoj igri Muslimana”**, srpski Goebbels, opijen kosovskom mitološkom sviješću, iznio je i u zapisima 1999-2000: **“Muslimani su izvršili zločine u ulici Vase Miskina u Sarajevu i dva puta na Markalama, a optuženi su Srbi i od NATO avijacije bombardovani za podmetnute krivice”** (D. Ćosić, *VREME ZMIJA*, str. 226).

Naglašavajući Ćosićevu **“ogromnu istorijsku odgovornost”**, koja se **“ne tiče samo budućnosti Srbije...”**, Moren otvoreno Ćosiću saopćava da je **“rat započela i vodi Srbija”** (49). Taj **požar** (osvajajući rat protiv Republike Bosne i Hercegovine), **“koji preti da se proširi izvan Balkana”**, upozorava Moren, **“već je doveo u pitanje evropsku građevinu”**. Znajući ko vodi osvajajući rat protiv Republike Bosne i Hercegovine i ukazujući na Evropu **“koja želi da se gradi”**, francuski mislilac Moren naglašava činjenicu da će se Evropa graditi **“po uzoru na Bosnu i Hercegovinu”** i otvoreno optužuje Dobricu Ćosića da je on i država (Savezna republika Jugoslavija) na čijem je čelu uništio/la Republiku Bosnu i Hercegovinu (**“To je Evropa koja bi se stvarala po uzoru na Bosnu i Hercegovinu koju ste uništili”** - 50).³³

Ćosić u odgovoru Morenu, nastoji, pored ostalog, “uvjeriti” francusku javnost o **“neobaveštenosti svog kritičara”** (51), iznoseći svoj i stav države čiji je predsjednik, koga će zastupati na Ženevskoj konferenciji, o **“pravednom i trajnom rješavanju srpskog pitanja na tlu Jugoslavije”**, pri čemu, u vrijeme kada Vojska Jugoslavije direktno učestvuje u borbenim dejstvima u i protiv Republike Bosne i Hercegovine i genocidu nad Bošnjacima, iznosi čiste fraze o demokratskom, humanističkom i mirotvornom rješavanju srpskog **“nacionalnog pitanja”**, obmanjujući domaću i međunarodnu javnost, i ukazuje na **“osvetničke pretnje” Albanaca, Hrvata i Muslimana**, koji, po njemu, **“neposredno ugrožavaju demokratski karakter”** države Savezne republike Jugoslavije (52).

U nastavku svog odgovora Ćosić upozorava Morena kako se, prateći događaje, mogao **“uveriti”** da je **“i samom sebi”** učinio **“nepravdu prihvatajući kao gotovo mišljenje masmedijski stereotip o Srbima, koji ‘mačem, vatrom i etničkim čišćenjem’ uništavaju Bosnu i Hercegovinu”**, iznoseći s čuđenjem Morenovo spominjanje **“strašnih priča o pokoljima i silovanjima koje su potvrdile međunarodne istražne komisije i bezbrojni evropski svjedoci”**. Sve takve dokaze Ćosić negira i izmišlja činjenice o **“fizičkom i kulturnom uništavanju Srba u Bosni i Hercegovini i Hrvatskoj”** (52-53), nalazeći **“pravu istinu o ratu”** **“u onoj ideologiji koju je proklamovalo Staljinovo rešenje nacionalnog pitanja za Jugoslaviju....”**, prema kojem **“ideološkom konceptu”** su, po Ćosiću, Jugoslaviju rasturili **“Evropska zajednica, Badenterova komisija i toliki međunarodni dogovori o pritiscima, sankcijama i prestižu”** (53). Ćosić podsjeća Morena na **“ustaški genocidni nacionalizam Hrvata, ...,”** **“islamski fundamentalizam Alije Izetbegovića”** (53-54) i, s tim u vezi, bestidno ukazuje na **“ozbiljno”** **“suočavanje sa osnovnim uzrocima**

³³ M. Đorđević, SVEDOK SRPSKE STRANE RATA, *Republika*, Glasilo građanskog samooslobađanja, internetsko izdanje na: <http://www.republika.co.rs/525-523/33.html>

krize”, pri čemu se, po njemu, **“gubi vreme na njene povode i veća briga se posvećuje sprovođenju veštačkih rešenja nego njihovom temeljnom preispitivanju”** (54).

Ćosić se “slaže” s Morenom kako je **“i naša sadašnjost vreme smrti i zla”**, u kome, po njemu (Ćosiću), **“živimo i u lažima i manipulacijama koje totalitarizuju današnju svest...”** (54), pri čemu nastoji prikriti svoje laži i manipulacije. I Ćosić se **“zalaže”** da Evropa otvori **“granice između naroda koja omogućava pripadnicima svake nacije da rade i žive u drugim evropskim državama”**, pri čemu to, po njemu, zavisi **“najprije otvaranjem barijera za istine”**. Tu **“želju”** Ćosić **“u najvećoj meri”** **“deli”** s Morenom, **“francuskim prijateljem”** (54), na način kako bi bila prihvaćena njegova istina o **“Bosanskom ratu”**, koja je protivrječna Morenovom saznanju i činjeničnoj istini.

U razgovoru s Adamom Mihnjikom (bivšim poljskim disidentom), 18. aprila 1993, u Beogradu, Dobrica Ćosić tada, pored ostalog, nije mogao pristati **“ne mogu da pristanem ...”** **“na zločine koje nismo počinili, na laži skrojene po gebelsovskom modelu”**. S tim u vezi, Ćosić je, da bi, **“po gebelsovskom modelu”**, uvjerio Mihnjika u vlastite laži, pitao: **“Znaš li ti da su Muslimani u Sarajevu svoj narod ubijali minama, a uz pomoć američke i evropske televizije i štampe Srbe proglašavali ubicama? ...”** (107).

Ćosić negira i srpski zločin genocida na tržnici Markale. O zločinu koji je izvršen 5. februara 1994, kada je artiljerijskom minobacačkom granatom ubijeno 68 i ranjeno 142 civila,³⁴ Ćosić piše: **“Grozan događaj! Na sarajevskoj pijaci Markale minama iz bacača ubijeno je šezdeset osam ljudi i stotinjak ranjeno. Naravno, optuženi su Srbi. Ako bi to bila istina, Karadžić, Mladić, Koljević, Krajišnik treba odmah da podnesu ostavke, Skupština Republike Srpske da osudi taj zločin i sve političke ustanove u SR Jugoslaviji moraju najoštrije da osude taj masakr civila u Sarajevu na pijaci. Došli gladni, ustrašeni mučenici da kupe krompir, luk, neku glavicu rotkve i cvekle....”** (159).

Da bi provjerio tu **“užasavajuću vijest”**, Ćosić je nazvao **“prijatelja”** Gojka Đogu da čuje **“njegovo mišljenje jer on je prilično obavešten o zbivanjima u Bosni. 'Ni govora o srpskom zločinu. Razgovarao sam sa Tolimirom. To je muslimanska nameštaljka, kao i ona pred pekarom, spremaju nam nešto opasno...'. Zovem Milorada Ekmečića jer on svaki događaj tumači znanjem i istorijom: 'To varvarstvo nikako ne može biti srpsko. To je džihadsko. Samo se u islamskom 'svetom ratu' tako svirepo za Alaha ubijaju i Alahovi vernici.' To mi potvrđuje i Nikola Koljević koga sam pozvao telefonom i on mi je rekao, čvrsto uveren, da je to muslimanski zločin. General Mladić i svi sarajevski**

³⁴ Veoma je zanimljivo i indikativno što Ćosić nikako ne spominje srpski zločin genocida na Markalama od 28. augusta 1995, kada je minobacačkom granatom ubijeno 43 i ranjeno 104 civila.

komandanti tvrde da srpski bacači nikako ne mogu da dobace do Markala. 'To je Alijin i Silajdžićev uvod u nastavak ženevskih pregovora. Pred svaki pregovor oni serviraju poneki 'srpski zločin' i idu u Ženevu na pregovore kao 'srpske žrtve', govori mi Nikola Koljević. Svetski mediji talambasaju po čitavoj Planeti – satanizuju Srbe kao poslednje evropske varvare, surovije i od nacista, a bosanski Muslimani postaju žrtve koje treba da brani ne samo islamski svet nego čitavo čovečanstvo. Savet bezbednosti i drugi međunarodni forumi donose odluku da Srbi moraju da povuku svoju artiljeriju 25 kilometara od Sarajeva. Ako to ne učine, NATO će ih zasuti bombama. To je novi ultimatum i uvod u vojnu intervenciju. Predsednik Amerike, Klinton, izjavljuje da Amerika više ne može samo diplomatski da deluje na Bosanski rat i politički brani Muslimane. 'Rat u Bosni ugrožava interese Amerike i vredi našu čast.' Alal mu čast! Nalazimo se, dakle, pred neposrednom agresijom NATO-a u Bosni. A to ne može biti samo napad na Bosnu i Srbe u Bosni" (160).

Dva dana kasnije (7. februara 1993) Nikola Koljević je otišao kod Ćosića u Beograd, "posle razgovora s engleskim ambasadorom Robertsom", gdje je, na pitanje Ćosićeve žene Božice: "Nikola, jeste li vi stvarno sigurni da tu sarajevsku pijacu nisu granatirali Srbi?", Koljević, po Ćosićevom zapisu, odgovorio: "Naravno, Božice! Ko može da opravdava ubijanje žena, civila, dece, koji gladni kupuju mrkvu i glavicu luka? Kunem ti se u decu, proverio sam, to je muslimanski zločin. Ako bi Srbi tako nešto uradili, mada i naši vojnici čine zločine i svete se Muslimanima i Hrvatima, ja bih se spakovao i sa Milicom i Bogdanom napustio Bosnu. Zatražio bih službu u Srbiji da negde predajem deci narodnu poeziju...." (161).

Kako razuman čovjek (*homo sapiens*) da objasni i shvati ovakve laži?

U nastojanju da u lažima i falsifikatima bude što uvjerljiviji srpski Goebbels, pored ostalog, ukazuje kako "brutalno falsifikovanje istorije ne vrše samo Izetbegovićeви sledbenici i 'sveti ratnici' za prvu islamsku državu u Evropi i Tuđmanovi ustašoidni 'domoljubi', nego i srpski 'borci za ljudska prava', mondijalisti, apatridski intelektualci i kriptotitoisti.³⁵ 'Međunarodna zajednica' pod vodstvom Sjedinjenih Američkih

³⁵ D. Ćosiću smeta antiratni otpor u Srbiji, posebno Nebojša Popov i *Republika*. U vrijeme kada je grupa istraživača nastojala da (međunarodnoj i domaćoj javnosti) objasni "srpsku stranu rata", objavljujući rezultate istraživanja na nekoliko jezika, Ćosić 15. jula 1995, u vrijeme kada su oružane snage Savezne republike Jugoslavije, čiji je on vrhovni komandant, (iz)vodile agresorski rat protiv Republike Bosne i Hercegovine i (iz)vršile genocid nad Bošnjacima, mirno zapisuje i sljedeće: "Nebojša Popov, urednik *Republike*, obrazovao je agitprop NATO pacifista i izabrao tim stručnjaka da dokaže intelektualnu odgovornost za rat - Srpske akademije nauka i umetnosti, Srpske pravoslavne crkve, Udruženja književnika Srbije, odnosno Francuske /i moje/tj. Ćosićevo – prim. S. Č./, personalno, razume se. Pišu se studije o mojim 'ratnohuškačkim i velikosrpskim koncepcijama' koje su ideološki inspirisale srpsku agresiju na Hrvatsku

Država, forumi Ujedinjenih nacija, Evropska unija, Haški tribunal i dugi niz islamskih zemalja, kojima služi planetarna sila 'organizovanog laganja' i manipulacija – elektronski mediji i štampa, finansirana od raznih centara moći, beskrupulozno, nacistoidno su falsifikovali istorijsku istinu o Bosanskom ratu” (254-255). S tim u vezi, on ponovo negira srpski genocid nad civilima u Sarajevu u opsadi, pozivajući se na zapise Nikole Koljevića, pripisujući te zločine Muslimanima: **“ubijanje svog naroda pred pekarom u Miskinovoj ulici, na pijaci Markale, granatiranje grobalja za vreme sahrana, ubijanje dečaka na Alipašinom polju, a za sve to, kao i za Srebrenicu, optužuju se Srbi kao monstruozi zločinci”** (255).

Ne zadržavajući se samo na tim lažima, Ćosić nastavlja: **“Inostrani mediji i sam KFOR i Unprofor u BiH, Savet bezbednosti Ujedinjenih nacija i Evropska zajednica 'stručno' su optuživali Srbe za muslimanske zločine nad svojim narodom kako bi sticali 'moralno' i 'humano' pravo da NATO vojno interveniše u Bosni i Hercegovini, da bombarduje srpske položaje, naseljena mesta, čak i srpske staje! A nemački, američki i evropski mediji pisali su o silovanju šezdeset, pa i sto hiljada Muslimanki! Srpske glave koje su odrekli mudžahedini, prikazivane su kao muslimanske glave koje su odrekli Srbi! Kofi Anan, kao generalni sekretar Ujedinjenih nacija, brutalnim opisom muslimanskog kasapljenja Srba, dokazivao je na sednici Saveta bezbednosti suprotno: kao srpsko kasapljenje Muslimana! Kofi Anan u tom svom sramnom izveštaju o 'srpskim zločinima', da bi bio ubedljiv u svom laganju, ispričao je kako je Srbin ubica primorao starca Muslimana da jede džigericu svog unuka! A tu grozotu učinio je**

i Bosnu. Srpski 'mirotvorački' i 'antinacionalistički' intelektualci pišu optužnicu protiv Srbije, dokazujući njenu krivicu za razbijanje Jugoslavije i komunistički antinacionalizam. Rat se ispoljio kao iskorenjenost i saradništvo sa srpskim neprijateljima; to je potkazivački antinacionalizam, to je savremena ideološka peta kolona” (204).

Navedenim ocjenama Ćosić, s pravom tvrdi Mirko Đorđević, **“zapravo svedoči - ovde i sada - u korist onoga što je N. Popov dokazao i što je prihvaćeno u svetu - i što se kasnije pokazalo u raspadu koji se dovršio na prostoru Jugoslavije. I danas smo tu gde smo - Ćosić je zapravo pravi svedok srpske strane bosanskog rata, jer ovo što iznosi pokazuje kako je bilo i kako se završilo. On je krunski svedok, jer je bio ideolog i državnik na čelu države SRJ. Ćosić možda i hoće nešto da sakrije, ali mu to ne polazi za rukom”** (M. Đorđević, SVEDOK SRPSKE STRANE RATA, *Republika*, Glasilo građanskog samooslobađanja, internetsko izdanje na: <http://www.republika.co.rs/525-523/33.html>).

Ukazujući na “činjenicu” kako **“i Srbi iz Srbije” “čine malo da se istinama suprotstave lažima, poluistinama, srbomržnji koju diktira ideologija 'novog svetskog poretka' i evrobirokratije da 'zaboravimo prošlost' i 'okrenemo se budućnosti”**, Ćosić iznosi sljedeće “saznanje”: **“U manjem delu srpske intelektualne javnosti i omladine, propagandna, plaćena laž NATO intelektualaca još uvek je nadmoćnija nad istinom i istinama Bosanskog rata”** (D. Ćosić, BOSANSKI RAT, str. 231).

O ulozi Srpske akademije nauka i umetnosti, Udruženja književnika Srbije i Srpske pravoslavne crkve u planiranju, pripremanju i izvođenju agresije na Republiku Bosnu i Hercegovinu i genocidu nad Bošnjacima vidi: S. Čekić, nav. dj., knjiga 1, str. 169-229, 478, 479, 562 i 1025 -1026.

upravo Musliman u masakru Srba! Sumnjam da je u istoriji Ujedinjenih nacija neko tako ponizno i oskrnavio istinu za govornicom Ujedinjenih nacija kao Kofi Anan. Naravno, tu 'autorizovanu' laž objavili su svi 'ugledni' svetski mediji. S ciljem širenja laži o srpskoj agresiji na Sloveniju, Hrvatsku, Bosnu i Hercegovinu, surovi ratni zločini, koje su inače vršile sve tri ratujuće strane, pripisivani su samo Srbima, da bi ih satanizovali u svetskom javnom mnenju i opravdali sankcije i blokadu Srbije. Za te ciljeve korišćene su hiljade agenata obaveštajnih službi, plaćeni novinari, izdašno honorisani lobiji, domaći i strani pisci, francuski 'novi' filozofi, saradnici međunarodnih humanitarnih organizacija, Crvenog krsta, Lekari bez granica ... Opšte je poznato da je u istoriji ratova najviše onih koji se motivišu lažima, vode se lažima i okončavaju lažima” (255-256).

U necenzurisanim razgovorima “SUSRETI SA DOBRICOM ĆOSIĆEM” Miodraga Petrovića Dobrica Ćosić je, ipak, priznao srpske “**velike zločine**” i iskoristio priliku da ukaže na beznačajnost ICTY-a za Srbe, priznajući krivicu i odgovornost vlastitog naroda za izvršeni genocid i druge oblike zločina protiv čovječnosti i međunarodnog prava: “**U ratovima u Sloveniji, Bosni, Hercegovini, Kosovu i Metohiji, činili smo i velike zločine, vršili smo pljačke, palili smo kuće i bogomolje. Ponašali smo se kako se od Karađorđevićevog rata nismo ponašali prema svojim neprijateljima. Takvim ratničkim nemoralom, zamračili smo odbrambene i oslobodilačke ciljeve i osramotili se pred savremenim svetom i potomcima. O tome se pragmatično čuti zato što svi oko nas koji su činili i čine slična i veća zla čute. Ali mi ne smemo više da sakrivamo od sebe i od sveta svest o zlima i gresima koje smo počinili. Mi smo istorijski narod i moramo podneti posledice svog moralnog pada. Naš sud nije Haški tribunal, jer to nije sud pravde. Mi smo sami sebi sudije.**”³⁶

Dobrica Ćosić je tada (Miodragu Petroviću) priznao da su **Sarajevo i Vukovar srpski (“naši”) “veliki ratni zločini”**.³⁷ Tu historijsku istinu Ćosić je priznao i u svojim zapisima **VREME ZMIJA**, gdje, pored ostalog, navodi da su u “**srpskom odbrambenom ratu**” “**Srbi**

³⁶ M. Petrović, nav. dj., str. 126.

³⁷ Isto, str. 115. U razgovoru sa Miodragom Petrovićem Dobrica Ćosić je priznao i srpske zločine nad Albancima na Kosovu. S tim u vezi, Ćosić tvrdi: “**Pričao mi je patrijarh Pavle: ‘Sve što nam se događa zaslužili smo. Na Kosovu – navodi patrijarhove reči – nisam video zločine nad Šiptarima, ali je pljačkanja bilo, paljenja kuća je bilo i bilo je rušenja šiptarskih bogomola**” (M. Petrović, nav. dj., str. 115).

Genocid nad albanskim narodom Ćosić je otvorenije potvrdio u svojim zapisima 1999-2000: - “**Naša vojska i policija proterala je sve Šiptare iz Peći i Dečana; šiptarski deo grada preko Bistrice je spaljen i razrušen...**”; - “**Ubijanje albanskog življa u selu Korišu kod Prizrena, stotinjak ih je ubijeno, potvrđeno je; zaista se zbiva biblijsko stradanje i albanskog naroda...**” (D. Ćosić, **VREME ZMIJA**, str. 7, 26, 98, 100, 128, 177, 185-186 i dr.).

počinili neoprostive greške i zločine: rušenje Vukovara, napad na Dubrovnik, bombardovanje Sarajeva...”³⁸ Time je Ćosić, pored ostalog, potvrdio da su Srbi izvršili zločine nad civilima u ulici Vase Miskina i na Markalama, za koje u (svom) “**BOSANSKOM RATU**”, po “**gebellovskom modelu ’organizovanog laganja’**”, uporno tvrdi da su “**muslimanska inscenacija**”, “**zločinačke igre Muslimana**”, “**muslimanski zločin**”, čime je iznio kontradiktorne iskaze i tako dokazao da kontinuirano i sistematski laže, izmišlja, falsifikuje, manipuliše, obmanjuje ...

U svojim zapisima **VREME ZMIJA** Dobrica Ćosić se, pokazujući, u skladu sa svojim imenom, (svoju) “dobru” stranu ličnosti, te ukazujući na dužnost Srba da govore istinu (“**Mi smo dužni danas da govorimo celu istinu...**”) o “**ratovima sa Hrvatima, Muslimanima i Albancima**”, a znajući faktičku istinu i tekuće “istine” o osvajačkim ratovima koje je Savezna republika Jugoslavija (Srbija i Crna Gora) sa svojim kolaboracionistima i petokolonašima vodila na Balkanu na kraju XX stoljeća, zauzeo (u interesu budućnosti srpskog naroda) za priznavanje svojih (srpskih) zločina. S tim u vezi, on piše: “... **Da priznamo svoje krivice i zločine.... Mi moramo priznati svoje zločine zbog našeg duhovnog i moralnog zdravlja. Sa tekućim ’istinama’ o ratovima koje smo vodili braneći se, pre svega, mi ne možemo u političku budućnost srpskog naroda da stupimo kao istorijski punoletan narod.**”³⁹

Ćosić je 28. maja 1992, zapisujući kako je “**dvadeset sedmi maj 1992. godine koban dan po čitav srpski narod**”, jer je “**u Sarajevu, u Ulici Vase Miskina, pred pekarom, eksplodirala granata i izmasakrirala grupu muškaraca i žena, koji su čekali u redu za hleb**” (“**Taj stravičan prizor prenele su sve svetske televizije. Svet je zgrožen srpskom svirepošću ...**” – str. 9-10), priznao “**rušenje Vukovara**”, “**besmisleni crnogorsku ’ofanzivu’ na Dubrovnik**” i “**bombardovanje Sarajeva**” (str. 9-10). “**Bombardovanje Sarajeva**” je, po njemu, “**samoubilačko ludilo**” (str. 10).

I u svom govoru pred Komitetom za spoljne poslove i sigurnost Evropskog parlamenta, 30. marta 1993, Ćosić je ponovo priznao “**granatiranje gradova, posebno Sarajeva**” (str. 75).

Skoro sedam godina kasnije (4. decembra 1999), iznoseći tezu kako su Srbi (“**Mi smo**”) “**vodili odbrambeni rat i branili svoj narod u Hrvatskoj i Bosni**”, Ćosić je ponovo

³⁸ D. Ćosić, **VREME ZMIJA**, str. 226.

³⁹ Isto, str. 226-227.

potvrdio svoje priznanje kako su se **“i u takvom ratu” (“odbrambenom”) “učinili i zločini koje moramo osuditi”**.⁴⁰

Govoreći o pitanju **“srpske krivice”**, po uzoru na **“Jaspersovo razmišljanje o krivici Nemaca u doba nacionalsocijalizma i Hitlera”** s kojim je (Ćosić) u svojim zapisima 1999-2000. vodio **“dramski dijalog”**, Ćosić zastupa tezu da su **“srpske krivice”** opravdane. Pošto je, po Ćosiću, vođen **“odbrambeni rat”**, u kome **“se branio srpski narod od ustaško-muslimanskog genocida”**, **“srpske krivice za počinjene ratne zločine u borbama za odbranu Jugoslavije i od ustaša ugroženog naroda u Hrvatskoj”**, po njemu, **“imaju suštinsko opravdanje”**.⁴¹ S tim u vezi, on tvrdi kako se srpske krivice (**“naše krivice”**) **“ni po čemu ne mogu porediti sa nemačkim, na čemu uporno insistiraju srbofobi”** i ponovo iznosi ordinarnu laž, koja je posebno njemu svojstvena: **“Mi nismo vodili osvajačke ratove; mi smo pokušali da zaštitimo Srbe u Hrvatskoj i Bosni od pretećeg i dejstvjućeg genocidnog ustaštva i islamskog fundamentalizma.”**⁴²

8. Kvalifikacija odnosa međunarodne zajednice prema Saveznoj republici Jugoslaviji i Srbima

Govoreći o odnosu Evrope i Sjedinjenih Američkih Država, posebno Amerike i Njemačke, te **“čitavog sveta”**, prema Srbima i Srbiji, Dobrica Ćosić iznosi takve laži, falsifikate, izmišljotine, obmane i manipulacije, koje, zaista, ni, kako on kaže, **“divljačka, gebelsovska kampanja”**, ne bi mogla izmisliti, pri čemu on, pored ostalog, permanentno i kontinuirano negira genocid nad Bošnjacima i druge oblike zločina protiv čovječnosti i međunarodnog prava u Republici Bosni i Hercegovini. Predsjednik Clinton je, po Ćosiću, **“veći lažov od Hitlera”**, a međunarodna zajednica je **“u moralnom smislu ekstrakt nacizma”** (206). Komparirajući naciste i **“sadašnje vođe zapadne demokratije”**, Ćosić zaključuje da su (**“sadašnje vođe zapadne demokratije”**) licemjerniji od nacista i da **“njihovi propagandisti, novinari, javna glasila i diplomatija više lažu no nacisti i staljinisti”** (207).

Povodom usvajanja *Rezolucije 757* (1992) Vijeća sigurnosti Ujedinjenih nacija⁴³ o

⁴⁰ Isto, str. 232.

⁴¹ Isto, str. 234.

⁴² Isto, str. 231-235 i 268.

⁴³ Ambasador Diego Enrique Arria je prisustvovao toj sjednici, gdje je govorio i glasao za *Rezoluciju 757*. S tim u vezi, on je pred ICTY-em iznio sljedeće: **“Prošlo je jedva deset dana od prijema Bosne i Hercegovine u UN kad je Vijeće procijenilo da situacija u Republici Bosni i Hercegovini predstavlja prijetnju za**

donošenju sankcija protiv Srbije i Crne Gore, odnosno Savezne republike Jugoslavije, 30. maja 1992, Ćosić toga dana, konstatujući, pored ostalog, kako je i **“Rusija podržala sankcije; pravoslavna slovenska Rusija, naša poslednja nacionalna nada, izdala nas je pod američkim i nemačkim pritiskom”** (11), zapisuje: **“Svetska zajednica je osudila srpski narod na ropstvo i izbeglištvo; na poniženja i prosjačenja; na ustaško i muslimansko klanje, kao osvetu naših vekovnih neprijatelja; na razbijanje srpskog**

međunarodnu sigurnost i da je nametanje sankcija Saveznoj Republici Jugoslaviji neizbježno zbog agresije na njihovu zemlju članicu UN-a.”

Jasno je da su i Generalna skupština UN-a i Vijeće sigurnosti UN-a bili svjesni ozbiljnosti situacije sa kojom je Bosna i Hercegovina bila suočena kad su odlučili da je prime u UN, no ipak je primljena sa istim pravima i odgovornostima kao ostale članice UN-a – ni više ni manje od drugih zemalja.

Ubrzo nakon toga Beograd je predložio raspārčavanje te republike po etničkim linijama, a međunarodna zajednica je to podržala.

Tom sam prilikom u ime svoje zemlje dao sljedeću izjavu: ‘Koliko još dugo ovo vijeće mora da čeka prije nego nešto preduzme? Koliko još dugo mora da pregovara sa vođama koji su bezosjećajni i nefleksibilni: do potpunog nestanka Bosne i Hercegovine.’

‘Hiljade mrtvih, hiljade i hiljade ranjenih; skoro milion izbjeglica; stotine hiljada uništenih kuća; 700 spaljenih crkava, sve džamije srušene sa zemljom; bombardovane bolnice, klinike, porodilišta; koliko još dugo moramo čekati?’

‘Međunarodna zajednica je isuviše dugo odgađala iznošenje tog problema pred Vijeće (tada je bilo vrijeme Evrope/Hour of Europe?). Moja zemlja ne može da propusti da jasno iznese naša gledišta u pogledu masakra koji nas sada obavezuje da usvojimo sankcije protiv Savezne republike Jugoslavije, jer ako danas ne budemo djelovali, prepustićemo narode Bosne i Hercegovine najgoroj mogućoj sudbini...’

(Pregovori su) tragično osujećeni nepomirljivošću i nasilnošću vođa u Beogradu, koji su svalili te sankcije sami na sebe.

Ovo više nije unutrašnji problem bivše Jugoslavije. Beograd vodi rat protiv drugih država, suverenih članica naše organizacije.

‘Vijeće sigurnosti UN-a došlo je do ove tačke nakon svih neuspješnih pokušaja međunarodne zajednice da zaustavi masakre u Bosni i Hercegovini. Dugotrajni pregovarački proces doveo je samo do zaoštavanja nasilja, smrti i razaranja. Upravo su beogradske vođe tako doveli do ove rezolucije, čije će ukidanje ovisiti isključivo o volji Beograda.’

Kao odgovor, u pismu poslanom Vijeću sigurnosti UN-a, potpredsjednik Jugoslavije Branko KOSTIĆ napisao je kako slijedi: ‘Savezna republika Jugoslavija ponovo potvrđuje sljedećih pet tačaka:

1. ... nema teritorijalnih pretenzija prema drugima,
2. ... upotrijebiće sva sredstva da bi zaustavila borbe i štitila od spoljašnjeg miješanja u konflikt,
3. ... spriječiće svaku vojnu organizaciju ili operaciju na teritoriji SRJ usmjerenu prema Bosni i Hercegovini,
4. požuruje stvaranje uslova za omogućavanje humanitarne pomoći ... i stavljanje Sarajeva pod međunarodnu kontrolu,
5. ... svoje snažno protivljenje etničkom čišćenju.’

Činjenice na terenu očigledno su protivrječile svakoj tvrdnji u ovom pismu.

U vezi sa prvom tačkom, njihovi su srpski partneri i opunomoćenici unutar Bosne i Hercegovine aktivno i s punom podrškom Beograda osvajali teritorij pretežno u područjima bližim matici Srbiji.

U vezi sa drugom tačkom, njihovo naoružanje, oficiri i vojnici već su bili u Bosni i Hercegovini. Ko bi se drugi mogao umiješati spolja? Samo međunarodna zajednica. A to je i uradila, sa petogodišnjim zakašnjenjem.

Treća tačka je irelevantna. Njihove oružane snage već su bile promijenile uniforme i upravljale ratnim aparatom koji je obezbijedio Beograd. Bosanski Srbi nisu imali sredstava da to postignu bez Beograda. Osim toga, njihove su vođe i dalje djelovale uglavnom iz beogradskog štaba. I MLADIĆ i KARDŽIĆ tamo su imali kancelarije.

U vezi sa četvrtom tačkom, upravo Srbi su bili strana koja je stvarala probleme pružanju pomoći, a opsada Sarajeva, prijestonice Republike Bosne i Hercegovine, stavila je Republiku u podređeni položaj.

U vezi sa petom tačkom, šta bi oni drugo mogli reći? Nisu to mogli priznati, ali međunarodna zajednica i svjetska javnost svjedočili su tim užasnim radnjama“ (ICTY, IZJAVA SVJEDOKA: Diego E. Arria, **GENOCID U KONTINUITETU – Svjedočenje ambasadora Arria** -, Institut za istraživanje zločina protiv čovječnosti i međunarodnog prava Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2011, str. 23-25).

nacionalnog bića; na komadanje srpske nacionalne celine; na državu u okviru Kneževine Srbije, ograničene Berlinskim kongresom... U takvim okolnostima, i Srbi će vršiti zločine i osvete. Nastupaju haos, kriminal, nemaština, glad, pljačka, špekulacija, korupcija... Nasilje svih vrsta” (11).

Amerika, piše Ćosić 7. augusta 1992, “pojačava pritisak na Srbe. Predsednik Buš je neobično oštro govorio protiv Srbije. Podržava sve secesionističke države. Traži izolaciju Srbije. Podgreva pobunu Albanaca na Kosovu i manjina u Vojvodini. Očigledno je da žele da razdrobe Srbiju” (14).

Sljedećeg dana Ćosić zapisuje: “Divljačka, gebelsovska kampanja u Americi, Evropi i Britaniji protiv Srba i Srbije. Nikada čitav svet tako klevetnički, s tolikom mržnjom, s tolikim lažima nije napadao jedan narod, kao što se to čini u ovim danima sa srpskim narodom. Upropastiće srpski narod. Zar toliko smetamo Americi, Nemačkoj, Velikoj Britaniji? Ili se to savest Amerike pere za Hirošimu i Vijetnam, a nemačka za Aušvic, Dahau i krematorijume?” (14)

Navodeći kako je “izvesno da su na Zapadu odlučili da poraze Srbe u Bosni i s njima čitav srpski narod”, Ćosić je postavio pitanje: “Kakav je strateški interes Evrope da uništava srpski narod? Ako je to verski cilj islamskih zemalja, da bi osnovali prvu islamsku državu u Evropi – Bosnu, ako je interes Amerike zbog nafte i arapskog kapitala da pomaže islamski svet i istovremeno osvaja Balkan, zar Evropa sme danas da sledi islamski i američki imperijalizam? Kako se to ukrstiše mračne sile istorije da Srbi postanu žrtveni jarci na kraju XX veka?” (14-15)

Evropa je, piše Ćosić “septembra 1992”, bez preciznijeg navođenja vremena, odbacila Srbe (“Evropa nas je odbacila”). “Velika Britanija, Francuska i Rusija su nas žrtvovala, onako kako su pred Drugi svetski rat žrtvovala Čehoslovačku, Poljsku, Norvešku. Amerika nas je prodala Arapima i Muslimanima za petrolej i svoju strategiju na Balkanu. Nemačka ubedljivo dobija Drugi svetski rat. Poraženi i sami – kako da ne kapituliramo? (30).

“Čitav Zapad”, tvrdi Ćosić, “pristrasno i snažno podržava Muslimane. Zapad sa islamskim svetom je antisrpski raspoložen i neće nam dozvoliti da ostvarimo svoja nacionalna prava. Nastavljaju se naša sudbinska iskušenja” (42). U Britaniji, Americi i Evropi, halucinira Ćosić, postoji “antisrpska propaganda i srbofobija” i “satanizacija srpskog naroda” (48).

Ćosića je, piše 19. februara 1993, “obuzimalo” “mučno osećanje: nad srpskim narodom se vrši i duhovni genocid”. U tom “mučnom osećanju” Ćosić, kako je to samo

njemu svojstveno, bez imalo stida i(ili) griže savjesti, iznosi brojne laži i falsifikate, kako bi “razotkrio”, kako to on kaže – **“propagandni scenario”** i **“organizovano laganje”** Evropske unije i Sjedinjenih Američkih Država o (srpskim) zločinima genocida nad Muslimanima, a sve u cilju negiranja (srpskog) genocida nad Bošnjacima, pri čemu, pored ostalog, iznosi tvrdnju da su Srbi **“žrtveni jarci kraja jednog zločinačkog veka”**: **“Mi smo se jedini, baš kao i 1941. godine, u borbi za svoja prava suprotstavili ’novom svetskom poretku’; sada jedino mi Srbi ne pristajemo da nam Evropska zajednica i Amerika omeđe tor, po svome iseku narodni organizam na tri dela i primoraju nas na potčinjavanje. Stavili su nas u geto, a sada peru svoju prljavu savest, napadajući nas kao agresore, pa kada ta laž od dugotrajne upotrebe postane sumnjiva, Evropa i Amerika nas duhovno i moralno poništavaju: varvarizuju nas. Optužuju nas za etničko čišćenje i silovanje šezdeset hiljada Muslimanki, za mučenje i izgladnjivanje ’jadnih Muslimana’ u koncentracionim logorima... A sve te zločine vrše Hrvati i Muslimani, koji su proglašeni srpskim žrtvama. Taj propagandni scenario je postupno razvijen: najpre smo bili agresori u vlastitoj zemlji; onda smo pred pekarom i na pijaci minama ubijali vlastiti narod; pa smo postali osnivači koncentracionih logora. Kada se i to pokazalo kao politički nedovoljna laž, po inerciji srbofobije i totalitarnog ’organizovanog laganja’ u Nemačkoj i Americi, smišljena je najapsurdnija kletva: silovanje šezdeset hiljada, pa sto hiljada Muslimanki, već kako ko od novinara i ’lobista’ proceni da će biti ubedljivije i šokantnije. Treba u očima sveta da postanemo narod varvara i zločinaca da bi gospodari ’novog svetskog poretka’ imali moralno pravo da nas unište. Tako Amerika, rušilac Hirošime, Nagasakija i osvajač Vijetnama, i Nemačka, pokretač Drugog svetskog rata, u kome je ubijeno više od dvadeset pet miliona ljudi, tvorac logora Dahau, Mauthausen i Aušvic, graditelj krematorijuma u kojima je sagorelo šest miliona Jevreja – danas na Srbima peru svoju savest, da kao miroljupci, čovekoljupci i pravdoljupci okončaju XX vek i stupe u ’novi svetski poredak’. Srbi su žrtvovani jarci kraja jednog zločinačkog veka.”** (46)

“Francuska i Amerika”, “sa Nemačkom i Velikom Britanijom”, tvrdi Ćosić, **“otvoreno su se stavile na stranu Muslimana...”** (165). Zapad je, po njemu, **“odlučio da skrši svaki otpor svojoj dominaciji svetom, odnosno Amerika i Nemačka satiru srpski narod koji ne pristaje da mu se ponište dva veka oslobodilačke borbe, ustanaka i ratova**

za ujedinjenje i stvaranje svoje države. Srbi su konačno proglašeni i osuđeni kao *neposlušnan narod*’ /italic D. Ćosić – prim. S. Č./ - 166.⁴⁴

Klinton je, zapisuje Ćosić 5. augusta 1995, “veći lažov od Hitlera. ’Demokratski zapad’, Savet bezbednosti, ’međunarodna zajednica’, to je u moralnom smislu ekstrakt nacizma. Nacisti nisu bili toliko licemerni kakvi su licemeri sadašnje vođe zapadne demokratije; njihovi propagandisti, novinari, javna glasila i diplomatija više lažu no nacisti i staljinisti. Bestijalno lažu. Svet je prosto – amoralan. Zlo trijumfuje. Nihilizam trijumfuje” (206-207).

Govoreći o položaju srpskog naroda (“Srpski narod je u agoniji zbog niza vojnih poraza i egzodusa, defetizama. Paralizovan je, zbunjen, obeznađen. Porazan je i nepatriotski i nehrišćanski odnos Srbijanaca prema izbeglicama. Ima, čujem, ljudi gadova koji žednim izbeglicama u koloni i vodu prodaju! Na graničnim prelazima u Srbiju sjatile se izelice i pljačkaši koji trguju s očajnicima. Najviše zgražava moral srpskog građanstva i odnos prema izbeglicama. Građanska, ljudska, nacionalna solidarnost je toliko niska da se čovek pita: kakvi smo to ljudi – mi Srbi? Zar je toliko u titoizmu i ’progresu’ upropašćen naš etos? Preživljavamo kritične trenutke”), Ćosić 16. septembra 1995. optužuje Ameriku i Evropsku uniju: “Slomio nas je NATO, odnosno Amerika. Tolika bombardovanja i rušenja Republike Srpske ne bi niko sem Srba i Kurda izdržao. Čak su i Čečeni kapitulirali pred ruskom bombarderskom avijacijom. Amerika i Evropska unija stale su otvoreno na stranu Muslimana i Hrvata i omogućile im velike vojne uspehe. Večeras javljaju da je i Banjaluka ugrožena. Slobodan Milošević i dalje ćuti. Sam vodi nekakvu ’tajnu’ diplomatiju; po svaku cenu hoće da se oslobodi sankcija i sačuva vlast” (212).

Nevjerovatno je da srpski Goebbels, “bestijalno lažujući”, iznosi zaključak o nemoralnosti svijeta (“Svet je prosto – amoralan”), u kome, po Ćosiću, “zlo” i “nihilizam” “trijumfuju”.

9. I ostale laži Dobrice Ćosića

Dobrica Ćosić u svom “BOSANSKOM RATU” iznosi i druge brojne laži i falsifikate, koje potvrđuju najviši organi vlasti države (Savezne republike Jugoslavije), na čijem je čelu,

⁴⁴ Amerika je u Ćosićevim zapisima od 25. marta 1999, “na Balkanu zaštitnik samo Muslimanima i Šiptarima” (D. Ćosić, VREME ZMIJA, str. 18).

kao što su to, primjera radi dokumenta *Saveta za usaglašavanje stavova o državnoj politici*, među kojima je, između ostalog, potrebno ukazati na sljedeće:

- Srpska pravoslavna crkva **“jedina govori o tragediji sva tri naroda, raspolaže najtežim, a sasvim konkretnim podacima o fizičkom i kulturnom uništavanju Srba u Bosni i Hercegovini i Hrvatskoj”** (53);

- **“posle 20. maja 1992. na teritoriji Bosne i Hercegovine nema nijednog vojnika Vojske Jugoslavije”** (74 i 247);

- **“20. maja 1992. povučen je i poslednji vojnik JNA iz BiH”** (247);⁴⁵

- u govoru pred Komitetom za spoljnu politiku i sigurnost Evropskog parlamenta, 30. marta 1993, Ćosić je, pored ostalog, ponovio svoje laži o tome kako u Republici Bosni i Hercegovini **“posle 20. maja 1992. nema nijednog vojnika Vojske Jugoslavije”** (74);

- Savezna republika Jugoslavija je pružala samo **“humanitarnu pomoć delu svog naroda, koji živi van matične države, a bori se za goli život”** (83);⁴⁶

- **“avioni Vojske Jugoslavije nisu 13. 3. o. g. /ove godine, tj. 1993. - prim. S. Č./ leteli iznad Srebrenice”** (99, 101);

- **i četnički pokret je bio antifašistički pokret (“ ... oba antifašistička pokreta, partizanski i četnički ...” – (218).**

⁴⁵ Tri dana kasnije (23. maja 1992) je, primjera radi, a pored ostalog, vojnik Marko Hrnjak, iz 63. padobranske brigade Vojske Jugoslavije, poginuo u okolini Mostara, u borbenoj akciji svoje jedinice (*Dnevni avaz*, 19. maj 2012, str. 4; www.haler.blogger.ba, B. Turković, *Porodica vojnika Jugoslovenske narodne armije pita se za šta je dao život: Čituljom traže od Srbije da prizna agresiju na Bosnu i Hercegovinu*). Umjesto da prizna učešće u agresiji na i protiv Republike Bosne i Hercegovine, što, pored ostalog, pokazuje i potvrđuje i čitulja, koju porodica Marka Hrnjaka svake godine objavljuje u srbijanskoj štampi, tražeći od Srbije da prizna agresiju, Dobrica Ćosić i dalje laže.

⁴⁶ General Života Panić (načelnik Generalštaba Vojske Jugoslavije) je na sjednici *Saveta za usaglašavanje stavova o državnoj politici* Savezne republike Jugoslavije, održanoj 21. januara 1993, pored ostalog, rekao: **“Mi maksimalno pomažemo Srbe u Bosni i Hercegovini”** (AIIZ, inv. br. 2-4074, STENOGRAFSKE BELEŠKE sa proširene sednice SAVEZA ZA USAGLAŠAVANJE STAVOVA O DRŽAVNOJ POLITICI, ODRŽANE 21. JANUARA 1993. GODINE, str. 34).

Ćosić opširno govori i o unutrašnjim političkim sukobima između državnog rukovodstva Savezne republike Jugoslavije i političkog i vojnog rukovodstva njihove kolaboracionističke i paradržavne tvorevine Srpske Republike Bosne i Hercegovine/Republike Srpske i obrnuto, posebno u vezi s njihovim zajedničkim stavom i odnosom prema mirovnim pregovorima i dogovorima u Republici Bosni i Hercegovini. Po njemu se radi o oštrim sukobima, u kojima se Savezna republika Jugoslavija pojavljuje (i prikazuje) kao mirotvorac, koja nastoji da se u Republici Bosni i Hercegovini postigne mir, itd., što potvrđuju i dokumenta *Saveta za usaglašavanje stavova o državnoj politici* (Savezne republike Jugoslavije). Međutim, riječ je o navodnom sukobu, odnosno dogovorenom sukobu,⁴⁷ što se, pored ostalog, vidi i iz Ćosićevog pisanja, jer je on u stalnom kontaktu s Karadžićem, Mladićem, Koljevićem i drugim članovima zajedničkog zločinačkog poduhvata, koje stalno pomaže i pruža im podršku, koji, prije svega, ima za cilj da prikrije pravo činjenično stanje o ulozi Savezne republike Jugoslavije u agresiji na Republiku Bosnu i Hercegovinu i genocidu nad Bošnjacima i obmane Zapad, odnosno njihove savjetnike i saradnike (predsjednika Miterana i mnoge druge). S tim u vezi, Ćosić iznosi i određene podatke, koji to potvrđuju, kao što su: **“Srbi će rat izgubiti ako ostanu sami i bez podrške Srbije”** (183); **“Mladić veruje da bez Srbije oni ne mogu dugo da vode rat”** (198).

⁴⁷ Između Slobodana Miloševića i rukovodstva paradržavne Republike Srpske Bosne i Hercegovine/Republike Srpske, posebno Radovana Karadžića, postojala je dobro razrađena taktika i o njihovim nastupima pred međunarodnim faktorima. Cilj je bio dokazati da se radi o političkom i vojnom rukovodstvu dviju različitih država, a ne o jednoj (Savezna republika Jugoslavija) i njenoj kolaboracionističkoj tvorevini (“Republika Srpska Bosna i Hercegovina”), pri čemu je to kolaboracionističko rukovodstvo predstavljalo navodno samostalan politički i vojni faktor. Postojale su dobro razrađene **“kombinacije”**, kako da se to međunarodnim faktorima predstavi. Milošević, vođa Velikosrpskog pokreta, je **“radio po svome”**, a vrtio glavom **“kako ne zna kako će rukovodstvo Republike Srpske postupiti”**. Dakle, Milošević je nastupao potpuno samostalno, a njegovi kolaboracionisti iz Bosne i Hercegovine bili su navodno **“nepredvidljivi ljudi Srbi”** (S. Čekić, nav. dj., str. 481-482).

Na sastanku predstavnika najvišeg političkog i vojnog rukovodstva Savezne republike Jugoslavije i (njihove) paradržavne tvorevine Republike Srpske, održanu 25. augusta 1995, u rezidencijalnom objektu Vojske Jugoslavije u Dobanovcima, povodom rasprave o ponuđenom mirovnom rješenju Kontakt grupe, Karadžić je predložio Miloševiću **“- da on radi po svome, a da ‘vrti glavom kako ne zna kako će rukovodstvo Republike Srpske postupiti’”**. Karadžić mu je uzvratilo: **“Mi onda možemo da se dogovaramo za brzi mir, ali da naš neprijatelj to ne zna; da ne učinimo kakvu taktičku grešku”** (S. Čekić, nav. dj., str. 482).

U raspravi o mirovnom rješenju Kontakt grupe između političkog i vojnog rukovodstva Savezne republike Jugoslavije i “Republike Srpske Bosne i Hercegovine” na spomenutom sastanku u Dobanovcima Karadžić je **“preporučio” “da je bolje da se jugoslovenska strana, prvenstveno predsednik Milošević, ‘bori kao i do sada’, a da oni i dalje ostanu ‘nepredvidljivi ljudi Srbi’”**. Na to je Milošević sljedećim riječima podsjetio Karadžića: **“Tako smo prošle godine razgovarali ..., i nakon našeg odbijanja plana, izgubio se deo teritorije i palo mnogo žrtava”**. Karadžić je zatim upitao: **“A istorija”**, na što je Milošević uzvratilo da **“nama treba živ narod, a ne istorija”** (Isto).

U nastavku diskusije Karadžić je, pored ostalog, predložio: **“Neka Slobodan Milošević ide i neka pritiska Srbe iz Republike Srpske, kao i do sada, ali je dobro da i mi očuvamo status pregovaračke strane.”** Prema Karadžićevom mišljenju **lakše je bilo i Miloševiću “da kaže kako donekle može uticati, ali moramo i njih (Srbe iz Republike Srpske) čuti”** (Isto).

Z a k l j u č n a r a z m a t r a n j a

Djelo “**BOSANSKI RAT**”, autora Dobrice Ćosića, sastoji se od tri međusobno povezana dijela, u kojima on iznosi svoje viđenje “**Bosanskog rata**” i svoju “istinu” o “Bosanskom ratu”. Sistem iskaza i stavova, prvenstveno vrednosnih, prva dva dijela autor iznosi u svojstvu “**predsednika Savezne Republike Jugoslavije**” i “**smenjenog predsednika Savezne Republike Jugoslavije**”, a u trećem, povodom objavljivanja knjige “**dnevničkih zapisa Stvaranje Republike Srpske Nikole Koljevića**”, “**svojim savremeničkim i učesničkim saznanjima i uvidima**”, iznosi svoje viđenje “**celovitije istine o Bosanskom ratu**” (232).

Ćosićeva knjiga obiluje brojnim lažima i falsifikatima, kojima je cilj **da se izmanipuliše i obmane domaća i međunarodna javnost**, kako bi se prikrila istina o događajima u Republici Bosni i Hercegovini na kraju XX stoljeća, odnosno po Ćosiću, o “Bosanskom ratu”, (o)pravdala agresija na Republiku Bosnu i Hercegovinu i genocid nad Bošnjacima i ukazalo na nužnost potrebe realizacije nacističkog projekta, genocidnog karaktera – **formiranje jedinstvene srpske države (“nacionalno i državno ujedinjenje srpskog naroda”;** “**ujedinjenje srpskih zemalja**”; “**svi Srbi u jednoj državi**”).

Analiza sadržaja i proučavanje djela upućuje na više značajnih saznanja, od kojih ovom prilikom ukazujemo samo na dva bitna:

- prvo, otvoreno iznosi, objašnjava i potvrđuje srpske ratne ciljeve, čime opravdava **teritorijalnu ekspanziju - borbu za životni prostor (lebensraum) i (srpski) zločin genocida nad Bošnjacima;**

- drugo, potvrđuje da je **glavni politički subjekt - država Savezna republika Jugoslavija(Srbija i Crna Gora) najneposrednije učestvovala u agresiji na Republiku Bosnu i Hercegovinu i genocidu nad Bošnjacima**, pri čemu je njena politička, intelektualna i naučna (nacionalistička) elita podržavala – planirala, organizovala i usmjeravala genocid i druge oblike zločina protiv čovječnosti i međunarodnog prava.

Navedena saznanja predstavljaju bitne postavke o političkoj, vojnoj i drugoj odgovornosti države (Savezna republika Jugoslavija), kao glavnog političkog subjekta u planiranju, organizovanju i izvođenju agresije i genocida, u čemu je očigledna uloga i odgovornost ideologa i političara – rukovodstva, političkog i vojnog za genocid i druge oblike zločina protiv čovječnosti i međunarodnog prava. U tome je posebna odgovornost Dobrice Ćosića – u planiranju, pripremanju i (iz)vršenju zločina protiv čovječnosti i međunarodnog prava, posebno u Republici Bosni i Hercegovini - neupitna, nesumnjiva i

nesporna. Pored toga, on je imao i komandnu odgovornost za period 1992-1993, kada je bio predsjednik Savezne republike Jugoslavije, u vrijeme kada je ta država učestvovala u agresiji na Republiku Bosnu i Hercegovinu i genocidu nad Bošnjacima. Za njegovo ime vezana su i dva zločina nad Bošnjacima u Srbiji (Sjeverin, 22. oktobar 1992. i Štrpci, 23. februar 1993), koja su sastavni dio (veliko) srpske ideologije, politike i prakse genocida u Bosni i Hercegovini.

Ćosić i u svojstvu svjedoka i (političkog) učesnika – sudionika i bitnog aktera događaja prvi put govori o *Savetu za usaglašavanje stavova o državnoj politici* (Savezne republike Jugoslavije), čiji je on (bio) predsjednik, na čijim je sjednicama, pored najvišeg državnog, političkog i vojnog rukovodstva Savezne republike Jugoslavije (Srbije i Crne Gore), povremeno učestvovalo i rukovodstvo njihovih kolaboracionista i petokolonaša iz njihove (tj. Savezne republike Jugoslavije) paradržavne tvorevine Srpske Republike Bosne i Hercegovine/Republike Srpske, aktivno učestvujući u raspravama, kao što je to, primjera radi, bilo 21. januara i 19. aprila 1993. Na osnovu tih rasprava pouzdano se, pored ostalog, može utvrditi da Savezna republika Jugoslavija (Srbija i Crna Gora) učestvuje u osvajačkom agresorskom ratu protiv Republike Bosne i Hercegovine i genocidu nad Bošnjacima, da Beograd drži “sve konce u rukama”, osmišljava, planira, usmjerava, koordinira i vodi strategiju i taktiku oko mirovnih pregovora i dogovora, usmjeravajući i dajući savjete Radovanu Karadžiću i njegovim saradnicima – članovima zajedničkog zločinačkog poduhvata. To, pored ostalog, potvrđuje tezu da političko i vojno rukovodstvo paradržavne tvorevine Republike Srpske nije predstavljalo nikakav samostalni politički ili vojni subjekt, već je riječ o državi Saveznoj republici Jugoslaviji.